

ปัจจัยทางสังคม ลักษณะทางจิต ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นการพนัน
ฟุตบอลในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยทางสังคม ลักษณะทางจิต ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นการพนัน
ฟุตบอลในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

บทคัดย่อ
ของ
นรินทร์ คำโพธิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

ตุลาคม 2550

นรินทร์ คำโพธิ์ (2550) ปัจจัยทางสังคม ลักษณะทางจิต ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางด้านทาน การเล่นเกมพนันฟุตบอลในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อ้อมเดือน สดมณี, อาจารย์ อุษา ศรีจินดารัตน์

การวิจัยเรื่องปัจจัยทางสังคม ลักษณะทางจิต ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางด้านทาน การเล่นเกมพนันฟุตบอลในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านทานการเล่นเกมพนันฟุตบอลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีปัจจัยทางสังคม ลักษณะทางจิต ต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 2) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคม ลักษณะทางจิตกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นเกมพนันฟุตบอลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 3) เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สำคัญของพฤติกรรมด้านทานการเล่นเกมพนันฟุตบอลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ที่สังกัดกรมสามัญศึกษาเดิม) กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่นักเรียนชาย หญิง จำนวน 500 คน ซึ่งได้มาจากวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นตัวแปรอิสระ 7 ตัวแปร ได้แก่ ลักษณะทางจิต 3 ตัวแปร คือ 1) ทศนคติต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นเกมพนันฟุตบอล 2) สุขภาพจิต 3) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และปัจจัยทางสังคม 4 ตัวแปร คือ 1) การอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อพฤติกรรมพนันฟุตบอล 2) การมีแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นเกมพนันฟุตบอล 3) การได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักถนอม และ 4) การปฏิบัติทางพุทธศาสนา ส่วนตัวแปรตาม พฤติกรรมด้านทานการเล่นเกมพนันฟุตบอล ซึ่งประกอบด้วย พฤติกรรมเสี่ยงต่อการพนัน และพฤติกรรมเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (Two-way Anova) และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ 7 ข้อ การวิเคราะห์ทั้งหมดกระทำในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งตามปัจจัยลักษณะทางชีวสังคมของนักเรียนเพื่อให้ได้ผลที่ละเอียดชัดเจนยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีปัจจัยทางสังคมและลักษณะทางจิตแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลต่างกัน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทันสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล แตกต่างกัน มีพฤติกรรมตามหลักศีลธรรมของพุทธศาสนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนาสูง มีพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล มากกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนาต่ำ และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีและ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล มีพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล มากกว่าลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ นักเรียนที่มีสุขภาพจิตไม่ดีและมีนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเล่นการพนันฟุตบอล (2) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนาสูงและมีทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูง จะมีพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกลุ่มตรงข้าม ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติทางพุทธ และทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลกับพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้ง 18 กลุ่ม และเมื่อทำการวิเคราะห์ทีละตัวแปร พบว่า พฤติกรรมพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแปรปรวนการปฏิบัติทางพุทธทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม ยกเว้นกลุ่มที่มีบิดามีอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ กลุ่มที่มีมารดา มีอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจและรับจ้าง โดยเมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ย ในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธต่างกัน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธสูง มีพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล สูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธต่ำ (3) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลต่ำ และมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล จะมีพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอล และทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล กับพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในกลุ่มรวม กลุ่มที่อาศัยอยู่กับครอบครัว กลุ่มที่มารดา มีอาชีพค้าขายและกลุ่มที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30.000 บาทต่อเดือน และเมื่อทำการ

วิเคราะห์ทีละตัวแปร พฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แปรปรวนไปตามสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 16 กลุ่ม ยกเว้นกลุ่มที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัวและกลุ่มที่บิดามีอาชีพรัฐวิสาหกิจ โดยเมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ย ในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลต่างกัน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลต่ำ มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล สูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลสูง (4) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง และมีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสูง จะมีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูง กว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนและการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน กับพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 17 กลุ่ม แต่พบปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มที่บิดามีอาชีพรับจ้าง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้บางส่วน และเมื่อทำการวิเคราะห์ตัวแปรทีละตัว พบว่า พฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แปรปรวนไปตามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม ยกเว้นกลุ่มมารดาที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี กลุ่มที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว กลุ่มที่บิดามีอาชีพรับราชการ บริษัทเอกชนและมารดาที่มีอาชีพรัฐวิสาหกิจ โดยเมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่างกัน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล สูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ (5) นักเรียนที่มีการปฏิบัติทางพุทธสูงและมีสุขภาพจิตดี จะมีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติทางพุทธและสุขภาพจิต กับพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 17 กลุ่ม แต่อย่างไร และเมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า พฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แปรปรวนไปตามการปฏิบัติทางพุทธทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 18 กลุ่ม ซึ่งพบผลเช่นเดียวกันในสมมติฐานที่ ยังพบว่า พฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่แปรปรวนไปตามสุขภาพจิตทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 18 กลุ่ม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสุขภาพจิตเป็นสภาพจิตใจที่เกี่ยวข้องการกลัว ความวิตกกังวล ความกล้า การควบคุมสมาธิ ดังนั้นพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลส่วนใหญ่มักเป็นไปตามสถานการณ์เฉพาะ และผลที่ได้จากการเล่นพนันฟุตบอลนั้น เห็นผลว่าได้เงินเป็นสิ่งตอบแทนมากน้อยหรือไม่ได้เลย โดยไม่ต้องมีการกังวลหรือควบคุมจิตใจแต่อย่างใด ซึ่งเป็นการคาดเดาหรือการเสี่ยง ฉะนั้นการมีสุขภาพจิตดีหรือไม่ดีอาจไม่มีผลมากนัก

จากการสรุปและอภิปรายผลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีการปฏิบัติทางพุทธสูงและมีสุขภาพจิตดี ไม่มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (6) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองและมีแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล จะมีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองและสุขภาพจิต กับพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในกลุ่มรวม แต่พบในกลุ่มที่บิดามีอาชีพค้าขายและกลุ่มที่มารดาอาชีพรับจ้าง และเมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระที่ละตัว พบว่าพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แปรปรวนไปตามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 11 กลุ่ม ยกเว้นกลุ่มที่บิดามีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี กลุ่มที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว กลุ่มที่บิดามีอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ บริษัทเอกชน กลุ่มที่มารดาอาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจ โดยเมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่างกัน พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ ซึ่งพบผลเช่นเดียวกันในสมมติฐานที่ 4 และยังพบว่า พฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แปรปรวนไปตามการเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 15 กลุ่ม ยกเว้น กลุ่มที่มารดาเป็นศึกษาน้อยกว่าหรือเท่ากับปริญญาตรี กลุ่มที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัวและกลุ่มที่บิดามีอาชีพบริษัทเอกชน โดยเมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ย ในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอลต่างกัน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีแบบอย่างที่ไม่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล และ (7) ปัจจัยทางสังคม (การปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสงบสนุน) และลักษณะทางจิต (ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล) สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวม ตัวแปรทั้ง 7 ตัว สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 55 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการ

ด้านทานการเล่นพินันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ถูกคัดเลือกเข้าทำนายในลำดับ
ที่ 1 คือ ทศนคติต่อพฤติกรรมกรด้านทานการเล่นพินันฟุตบอล และตัวแปรทำนายสำคัญ
รองลงมา คือ สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพินันฟุตบอลและลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน
ตามลำดับ และทศนคติต่อพฤติกรรมกรด้านทานการเล่นพินันฟุตบอล ยังถูกคัดเลือกเข้าทำนาย
ในลำดับที่ 1 ในทุกกลุ่มย่อยด้วยเช่นกัน

SOCIAL FACTORS AND PSYCHOLOGICAL CHARECTERISTICS RELATED
TO RESISTING BEHAVIOR TO FOOTBALL GAMBLING OF SECONDARY
SCHOOL STUDENTS

Presented in partial fulfillment of the requirement
for the Master of Science degree in Applied Behavioral Science Research
at Srinakharinwirot University

October 2007

Narin Khampho (2007) *Social factors and Psychological characteristics related to resisting behavior to football gambling of secondary school students.*
Master thesis, M.S (Applied Behavioral Science Research). Bangkok :
Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Asst.
Prof. Dr.Omdeuan Sodmanee , Miss Usa Srijindarat

Research on, Social factors and Psychological characteristics related to resisting behavior to football gambling of secondary school students.has three main objectives:

1. To study in comparison on the behavior of football gambling resistance of high school students who have different social variables and mental characteristics, in combined groups and sub-groups.
2. To study the interrelations between social variables, mental characteristics, and football gambling resistance behavior of high school students.
3. To find out the major forecasters of the football gambling resistance of the high school students.

Samples used for this study are students who are studying in the high school level, in schools under Office of the Basic Education Commission (formerly are under Department of General Education), Ministry of Education, in Bangkok area, consisting of 500 male and female students, obtained by Multistage Random Sampling. There are seven independent variables used in this study, which are: three variables of mental characteristics, 1) attitudes towards football gambling resistance behavior, 2) mental health, 3) self-control future-oriented characteristic, and four social variables, 1) being in situation risking of football gambling behavior, 2) having a close adult who is not a football gambler as a role model, 3) culturing in a love support environment, and 4) Buddhism practice. The dependent variables of football gambling resistance behavior consist of the risk of gambling behavior and appropriate friend association behavior.

Analysis of data in this research uses the Two-way Anova variation analysis and the Multiple Regression analysis, to examine the seven hypotheses set for the study. All analyses are based on the combined groups and sub-groups divided by students' bio-social factors to get even more significant results.

The research results find that

(1) High school students with different social variables and mental characteristics will have different behavior in resisting football gambling. It is found that high school students who have involved in Buddhism practice, being in situation risking of football gambling behavior, having a close adult who is not a football gambler as a role model, culturing in a love support environment, self-control future-oriented characteristic, mental health, attitudes towards football gambling resistance behavior, which are different, will have statistically significant difference in behavior according to Buddhism morals and ethics, at a score level of .05, explaining that high school students who have strong Buddhism practice tend to have resisting football gambling behavior in higher degree than those high school students whose Buddhism practice is low, and for high school students who have strong self-control future-oriented characteristic, good mental health, positive attitudes towards football gambling resistance behavior, they will have higher score level in resisting football gambling behavior than those whose self-control future-oriented characteristic is low, students with bad mental health, and high school students who have negative attitudes towards football gambling resistance behavior.

(2) High school students who have higher scores in Buddhism practice, and having higher quality of attitudes towards football gambling resistance behavior, will have resisting football gambling behavior in a higher level than those high school students in the opposite groups, in both combined groups and sub-groups. There is no significant interrelations *between* Buddhism practice and attitudes towards football gambling resistance behavior, *and* the resisting football gambling behavior of high school students, at a statistically significant different level of .05, in both combined groups and sub-groups of the totally 18 groups. And when analyzing each variable, it is found that the high school students' resisting football gambling behavior varies to the Buddhism practice, in 13 groups of both combined groups and sub-groups, except for those groups whose fathers are government civil servants, state-enterprise employees, groups of students whose mothers are working in government agencies, state-owned enterprises, and private employees. When taking the average value into consideration, in the students groups with different level of Buddhism practice, it is found that high school students with high level of Buddhism practice score higher in resisting football gambling behavior than those with low level of Buddhism practice.

(3) High school students whose being in situation risking of football gambling behavior is low and having good attitudes towards resisting football gambling behavior will have higher level of resisting football gambling behavior than those in the opposite groups, in both combined groups and sub-groups. The finding also shows that there is interrelation *between* situation risking of football gambling and attitudes towards resisting football gambling behavior, *and* the football gambling resistance behavior of high school students at a statistically significant difference level of .05, in both combined groups, groups of those living with family, groups of those whose mothers are in trade business, and groups of those whose family income is not more than 30,000 Baht per month. And when each variable is analyzed, it shows that high school students' resisting football gambling behavior varies to the situation risking of football gambling behavior, in 16 groups of both combined groups and sub-groups, except for those who do not live with family and group of students whose fathers are state-enterprise employees. Considering the average value, in groups of high school students whose being in situation risking of football gambling behavior is different, it is found that those students, who have low level of being in situation risking of football gambling, have resisting football gambling behavior in a higher score than those students with high degree of being in situation risking of football gambling behavior.

(4) Students, who have high self-control future-oriented characteristic and strong culturing in a love support environment, are likely to have resisting football gambling behavior in higher level than those in the opposite groups, in both combined groups and sub-groups. No interrelation is found *between* self-control future-oriented characteristic and culturing in a love support environment, *and* the resisting football gambling behavior of high school students in a statistically significant difference level of .05, in 17 groups of both combined groups and sub-groups, but there is an interrelation in the group of students whose fathers are employees, as partially presumed in the hypotheses, and when analyzing each variable, it is found that resisting football gambling behavior of the high school students varies to the self-control future-oriented characteristics, in 13 groups of both combined groups and sub-groups, except for groups of students whose mothers have education level higher than bachelor degree, of those who do not live with family, of those whose fathers are government officers and private company employees, and of those whose mothers are state-enterprise employees. When taking average value into consideration, in high school student groups of different self-control future-oriented characteristics, it is found that those high

school students whose self-control future-oriented characteristics level is high will have higher resisting football gambling behavior than those with low level of self-control future-oriented characteristics.

(5) Students whose Buddhism practice is high and having good mental health will score higher in resisting football gambling behavior than those of the opposite groups, in both combined groups and sub-groups. No interrelation is found *between* Buddhism practice and mental health *and* the resisting football gambling behavior of high school students in a statistically significant difference level of .05, in 17 groups of both combined groups and sub-groups, whatsoever. And when each variable is analyzed, it is found that the resisting football gambling behavior of high school students varies to the Buddhism practice in 18 groups of both combined groups and sub-groups, as the same result was also found in the hypothesis, and it is also found that the resisting football gambling behavior of high school students does not vary to the mental health, in 18 groups of both combined groups and sub-groups. This may be because mental health is the mentality in relation with fear, worry, courage, concentration control, therefore most of the football gambling behavior is based on specific situation, and the result followed by football gambling is emphasized on money rewards, more or less or nothing, without having to worry or any mind control, only anticipation or taking a risk, so whether good or bad mental health may have little effect. From the above conclusion and result discussion, it shows that students who have high Buddhism practice level and good mental health have no higher resisting football gambling behavior than students in the opposite groups, in both combined groups and sub-groups.

(6) Students, whose self-control future-oriented characteristics is high and having good close adults who are not football gamblers as role models, will score higher in resisting football gambling behavior than students of the opposite groups, in both combined groups and sub-groups. No interrelation is found *between* self-control future-oriented characteristics and mental health *and* the resisting football gambling behavior of high school students in a statistically significant difference level of .05, in combined groups, but found in the groups of those whose fathers are in trade business and of those whose mothers are employees. And when each variable is analyzed, it is found that the resisting football gambling behavior of high school students varies to the self-control future-oriented characteristics, in 11 groups of both combined groups and sub-groups, except for groups of those whose fathers and mothers have higher education than bachelor degree, of those who do not live with family, those whose fathers are

government officers, state-enterprise employees, private company employees, those whose mothers are government officers and state-enterprise employees. When taking average value into consideration, in high school student groups of different self-control future-oriented characteristics, it is found that those high school students whose self-control future-oriented characteristics is high have higher resisting football gambling behavior than those with low level of self-control future-oriented characteristics, in which same result is found in the fourth hypothesis. It is also found that the resisting football gambling behavior of high school students is varied to having good close adults who are not football gamblers as role models, in 15 groups of both combined groups and sub-groups, except for group of those whose mothers have less education than or equal to bachelor degree, group of those not living with family, and group of those whose fathers are private company employees. When taking average value into consideration, in high school student groups of being different in having good close adults who are not football gamblers as role models, it is found that high school student groups who have good close adults who are not football gamblers as role models have higher level in resisting football gambling behavior than those high school students who have bad close adults who are not football gamblers as role models.

And (7) Social variables (Buddhism practice, situation risking of football gambling behavior, having a close adult who is not a football gambler as a role model, culturing in a love support environment) and mental characteristics (self-control future-oriented characteristic, mental health, and attitudes towards football gambling resistance behavior) can be jointly used to forecast the resisting football gambling behavior of high school students in both combined groups and sub-groups. When analyzing the data by method of Multiple Regression steps, the result found in data analysis is that in the combined groups, the seven variables can be used jointly to forecast up to 55% of the results. The variable which have correlations with football gambling resistance behavior of high school students and are selected for forecast in the first ranking is attitudes towards football gambling resistance behavior, and the second ranking variable is situation risking of football gambling behavior and self-control future-oriented characteristic, respectively, and attitudes towards football gambling resistance behavior is also selected for forecast in the first ranking in all sub-groups as well

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

ปัจจัยทางสังคม ลักษณะทางจิต ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นการพนัน
ฟุตบอลในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ของ
นรินทร์ คำโพธิ์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1๖๖๖๖๖

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

วันที่ 1๑ เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2550

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อ้อมเดือน สดมณี)

(รองศาสตราจารย์งามตา วนินทรานนท์)

.....กรรมการ

.....กรรมการ

(อาจารย์อุษา ศรีจินดารัตน์)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อ้อมเดือน สดมณี)

.....กรรมการ

(อาจารย์อุษา ศรีจินดารัตน์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูลทรัพย์ นาคนาคา)

ประกาศศุภกฤต

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อ้อมเดือน สดมณี ประธานที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ อาจารย์ อูษา ศรีจินดารัตน์ กรรมการที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอย่างมากในการให้ความรู้ชี้แนะ และคำแนะนำที่มีค่าอย่างยิ่ง พร้อมทั้งตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำปริญญาานิพนธ์ ตลอดจนได้ตรวจสอบเครื่องที่ใช้ในการวิจัย ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. สดณ ภูคอง พลโท เรวดี สดมณี ที่ได้ให้คำปรึกษา และให้แรงเสริมทางใจ ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์สถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้ให้การอบรมสั่งสอน ผู้วิจัยจนมีความรู้ความสามารถในสาขาการวิจัยพฤกษศาสตร์ และนำมาใช้ในการทำปริญญาานิพนธ์

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่เรียนด้วยกันทุกคน โดยเฉพาะ น้องปัทมา เกตุอำ นื่องจุฬารัตน์ถาวร น้องวิไล รัตนะวิริยาพร น้องธกร ถาวรสันต์ น้องอภิชาติ วังตระกูล ที่รวมกลุ่มกันปรึกษาหารือร่วมกัน และให้ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ จนปริญญาานิพนธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีของปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณอันยิ่งใหญ่ของคุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้ความรัก ความเข้าใจผู้วิจัยตลอดมาและขอโน้มรำลึกถึงพระคุณครู อาจารย์ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา วางรากฐานการศึกษาให้กับผู้วิจัย ให้ความรู้ ความสามารถมาตราบนานเท่านานนี้

นรินทร์ คำโพธิ์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
	ความสำคัญของการวิจัย	5
	ขอบเขตของการวิจัย	5
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	5
	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	5
	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
	นิยามปฏิบัติการ	6
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
	สมมุติฐานในการวิจัย	11
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
	พฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล	12
	แนวคิดทฤษฎีการควบคุมพฤติกรรม	17
	พฤติกรรมทางด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล	18
	พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเล่นการพนัน	19
	พฤติกรรมการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม	25
	แนวการวิเคราะห์สาเหตุพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล.....	30
	ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม	34
	ลักษณะทางจิตกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล	36
สุขภาพจิตกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล	39
ทัศนคติต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล	41
ปัจจัยทางสังคมกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล	46
การปฏิบัติทางพุทธศาสนากับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล	46
การอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล	53
การมีแบบอย่างจากผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล	55
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักษานับสนุนกับพฤติกรรมด้านทานการเล่น การพนันฟุตบอล.....	58
ลักษณะทางชีวสังคมกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล	63
3 วิธีดำเนินการวิจัย	66
การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง	66
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	67
การหาคุณภาพเครื่องมือ	75
การเก็บรวบรวมข้อมูล	75
การวิเคราะห์ข้อมูล	76
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	77
ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง	79
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	83
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	104
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 1	104
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 2	106
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 3	107
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 4	109
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 5	110
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 6	111
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 7	112

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
ข้อเสนอนำเสนอเพื่อการวิจัย	113
ข้อเสนอนำเสนอเพื่อการปฏิบัติ	113
บรรณานุกรม	115
ภาคผนวก	122
ประวัติย่อผู้วิจัย	175

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

- 8 ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อพิจารณาตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนและการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 18 กลุ่ม91
- 9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อพิจารณาตามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ในกลุ่มบิดามีอาชีพรับจ้าง92
- 10 ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการปฏิบัติ ทางพุทธและสุขภาพจิต ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 18 กลุ่ม.....94
- 11 ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อพิจารณาตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนและการเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 18 กลุ่ม96
- 12 ร้อยละการทำนายและลำดับความสำคัญของตัวทำนายต่างๆ ของตัวแปรอิสระ 7 ตัว แปร ที่มีต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....98
- 13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อพิจารณาตามสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ในกลุ่มที่อาศัยอยู่กับครอบครัว.....123
- 14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อพิจารณาตามสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ในกลุ่มที่มารดามีอาชีพค้าขาย 124

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

- 15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อพิจารณาตามสถานการณ่เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอล
และทัศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ในกลุ่มที่ครอบครัวมี
รายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาทต่อเดือน.....125
- 16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อพิจารณาตามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน
และการเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล ในกลุ่มบิดามี
อาชีพค้าขาย.....126
- 17 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อพิจารณาตามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน
และการเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล ในกลุ่มมารดา
มีอาชีพรับจ้าง.....127
- 18 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล
จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ่เสี่ยงต่อการเล่นการพนัน
ฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรม
เลี้ยงดูแบบรักสับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อ
พฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่บิดามีการศึกษาน้อย
กว่าหรือเท่ากับปริญญาตรี จำนวน 346 คน.....128
- 19 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล
จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ่เสี่ยงต่อการเล่นการพนัน
ฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรม
เลี้ยงดูแบบรักสับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อ
พฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่บิดามีการศึกษาสูง
กว่าปริญญาตรี จำนวน 154 คน.....129

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

- 20 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล
จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนัน
ฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรม
เลี้ยงดูแบบรักสับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อ
พฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่มารดามีการศึกษา
น้อยกว่าหรือเท่ากับปริญญาตรี จำนวน 381 คน.....131
- 21 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล
จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนัน
ฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรม
เลี้ยงดูแบบรักสับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อ
พฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่มารดามีการศึกษาสูง
กว่าปริญญาตรี จำนวน 119 คน.....132
- 22 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล
จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนัน
ฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรม
เลี้ยงดูแบบรักสับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อ
พฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่อาศัยอยู่กับ
ครอบครัว จำนวน 473 คน.....133
- 23 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล
จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนัน
ฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรม
เลี้ยงดูแบบรักสับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อ
พฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับ
ครอบครัว จำนวน 27 คน.....134

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

- 24 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล
จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนัน
ฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรม
เลี้ยงดูแบบรักสับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อ
พฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่บิดามีอาชีพรับ
ราชการ จำนวน 111 คน.....135
- 25 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล
จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนัน
ฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรม
เลี้ยงดูแบบรักสับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อ
พฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่บิดามีอาชีพ
รัฐวิสาหกิจ จำนวน 33 คน.....136
- 26 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล
จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนัน
ฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรม
เลี้ยงดูแบบรักสับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อ
พฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่บิดามีอาชีพรับจ้าง
จำนวน 148 คน.....137
- 27 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล
จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนัน
ฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรม
เลี้ยงดูแบบรักสับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อ
พฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่บิดามีอาชีพค้าขาย
จำนวน 142 คน.....138

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

28	แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนัน ฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรม เลี้ยงดูแบบรักสับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อ พฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่บีดา มีอาชีพบริษัท จำนวน 66 คน.....	139
29	แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนัน ฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรม เลี้ยงดูแบบรักสับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อ พฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่มารดา มีอาชีพรับ ราชการ จำนวน 100 คน.....	140
30	แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนัน ฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรม เลี้ยงดูแบบรักสับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อ พฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่มารดา มีอาชีพ รัฐวิสาหกิจ จำนวน 35 คน.....	141
31	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการเล่นการพนันฟุตบอล.....	142
32	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม	143
33	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมด้านทาน การเล่นการพนันฟุตบอล	144
34	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสุขภาพจิต.....	145
35	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	146
36	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยง ต่อพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอล.....	147

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

37	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการมีแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่น การพนันฟุตบอล	148
38	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการได้รับการอบรมเลี้ยงดู แบบรักสันนับสนุน	149
39	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการปฏิบัติทางพุทธศาสนา	150

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประชาชนชาวไทยร้อยละ 80 นับถือศาสนาพุทธ หรือมากกว่านี้ ศาสนาพุทธซึ่งได้มีพระธรรมคำสอนที่บัญญัติไว้ให้เหล่าชาวพุทธได้ถือปฏิบัติ โดยมีคำสอนที่ได้บัญญัติไว้เกี่ยวกับอบายมุขที่ควรหลีกเลี่ยง อยู่ 6 ประเภท คือ 1. ดื่มน้ำเมา 2. เที่ยวกลางคืน 3. เที่ยวดูการละเล่น 4. เล่นการพนัน 5. คบคนชั่วเป็นมิตร 6. เกียจคร้านการทำงาน ซึ่งพฤติกรรมการเล่นการพนันเป็นอบายมุขอย่างหนึ่งและถือว่าเป็นหนทางแห่งความเสื่อม ที่ชาวพุทธควรหลีกเลี่ยงและไม่พึงปฏิบัติ การพนันเป็นบ่อเกิดแห่งความเสื่อมหลายประการ เริ่มตั้งแต่การเสื่อมของทรัพย์ เพราะไม่มีใครที่ร่ำรวยจากการเล่นการพนัน การเสื่อมด้านความน่าเชื่อถือของสังคม ผู้คนไม่อยากคบหาสมาคมด้วย การเสื่อมด้านครอบครัวความสุขในครอบครัวสูญหายไป และในทางพุทธศาสนา ยังถือการพนันเป็นอบายมุข ทางใหญ่ ที่นำไปสู่ความชั่ว โทษของการติดการพนันมี 6 อย่างคือ เมื่อชนะยอมก่อเวร เมื่อแพ้ก็เสียตายทรัพย์ที่เสียไป ทรัพย์หมดไป ๆ เห็นได้ชัด ๆ เข้าที่ประชุมเขาไม่เชื่อถ้อยคำ เป็นที่หมิ่นประมาทของเพื่อนฝูง และไม่เป็นที่พึงประสงค์ของผู้ที่จะหาคู่ครองให้ลูกเขา เพราะเห็นว่าจะเลี้ยงลูกเมียไม่ไหว (อมร รักษาสัตย์ 2540 : 34 อ้างอิงจากป.อ. ปยุตโต ม.ป.ป.) ถ้าสมาชิกของสังคมยึดกรอบภายใต้วัฒนธรรมทางพุทธศาสนา การปฏิบัติทางพุทธศาสนา ดังนั้นลักษณะทางพุทธศาสนาดังกล่าว ซึ่งจัดได้ว่าเป็นสถาบันทางสังคมที่ทำหน้าที่ ในการถ่ายทอดทางสังคมก็น่าจะมีอิทธิพลต่อลักษณะทางจิตใจ ตลอดจนพฤติกรรมของสมาชิกของสังคม และจากผลงานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องการปฏิบัติทางพุทธศาสนา มีความสัมพันธ์กับจิตลักษณะ ที่เป็นพื้นฐานของพฤติกรรมของบุคคล ถ้าบุคคลนั้น มีพฤติกรรมปฏิบัติทางพุทธศาสนาแล้ว บุคคลนั้นจะมีความเชื่อในความสามารถแห่งตน มีทัศนคติที่ไม่ดีเป็นไปทางลบต่อพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล

วิถีชีวิตประจำวันของคนไทย ที่ได้รับการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมการเล่นการพนันมาช้านานนับแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน วัฒนธรรมการเล่นการพนันเป็นวัฒนธรรม ที่คนไทยเราได้รับและถือปฏิบัติกันมา ถึงแม้ว่าวัฒนธรรมการเล่นการพนันจะเป็นที่ไม่ยอมรับทางสังคม แต่คนไทยเรายังมีค่านิยมความเชื่อในสิ่งที่อยู่เหนือธรรมชาติและชอบเสี่ยงโชค ในยามว่างจากการ

ทำงานในชีวิตประจำวัน ดังในจดหมายเหตุของ ซิมอง เดอ ลาลูแบร์ เอกอัครราชทูตชาวฝรั่งเศสที่เข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้บันทึกไว้ว่า “ชาวสยามรักการเล่นการพนันเหลือเกิน จนกระทั่งฉิบหายขาดตนหรือไม่กี่ชายบุตรธิดาของตน” (นวลน้อย ตริรัตน์. 2542 : 184) สังคมของคนไทยรักความสนุก ดึงเห็นได้จากกิจกรรมทางสังคมทุกประเภทจะมีการสอดแทรกการละเล่น และความสนุกสนานบันเทิงไว้ทั้งสิ้น ซึ่งรูปแบบของการเล่นเพื่อความสนุกสนานเหล่านั้นได้มีรูปแบบของการพนันสอดแทรกอยู่ด้วยทุกครั้งไป ดังที่มีคำพูดที่ว่า เมื่อคนสองคนที่มีความคิดที่แตกต่างกัน ก็จะตัดสินด้วยการพนันกันว่าความเห็นของใครถูกโดยอาศัยเอาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเป็นเครื่องตัดสิน และได้รวมถึงค่านิยมในการใช้จ่ายในงานพิธีทางสังคม เพื่อความแสดงถึงความมีศักดิ์ศรีและฐานะของตนเอง ค่านิยมเหล่านี้ได้รวมถึงความฟุ่มเฟือยและการบริโภคนิยมไปด้วย ดังนั้นการพนันจึงถือได้ว่าเป็นกิจกรรมที่อยู่คู่กับวิถีชีวิตสังคมไทยมาทุกยุคทุกสมัย รูปแบบของการพนันที่คนไทยนิยมเล่นเพื่อการเสี่ยงโชคมีหลายชนิดและประเภท เช่น ถั่ว โป ชนไก่ ปลากัด ไฟ ไฮโล หวยใต้ดิน สลากกินแบ่งรัฐบาล ตลอดจนการพนันที่เล่นในบ่อนคาสิโน เป็นต้น

ในปัจจุบันสังคมไทยได้เจริญก้าวหน้าไปมาก ทำให้มีการพัฒนารูปแบบของการพนันแบบใหม่ขึ้นมา เช่น หวยหุ้นซึ่งเป็นหวยที่ได้ใช้ตัวเลขของค่าดัชนีการซื้อขายหุ้นในแต่ละวันที่ซื้อขายกันในตลาดหลักทรัพย์ เป็นตัวเลขในการออกรางวัล และการพนันอีกรูปแบบหนึ่งที่เป็นที่นิยมของคนไทยเป็นอย่างมากคือการพนันฟุตบอล จากการสำรวจของศูนย์วิจัยกสิกรไทยได้สำรวจคนไทยที่นิยมเล่นการพนันฟุตบอลในเขตกรุงเทพมหานคร (รายการทำผิดอย่าเผลอ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี 16 มี.ค. 45) พบว่า การพนันฟุตบอลได้รับความนิยมคิดเป็นร้อยละ 73 รองลงมาคือหวยใต้ดิน ร้อยละ 8.9 และจากการศึกษาวิจัยของ สังคีต พิริยะรังสรรค์ ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2546 คณะนักวิจัยพบว่าคนไทยนิยมเล่นในปัจจุบัน ได้แก่ หวยใต้ดิน 23.7 ล้านคน สลากกินแบ่งรัฐบาล 21.2 ล้านคน หวยออมสิน 7.8 ล้านคน การพนันในบ่อน 4.2 ล้านคน หวย ๓.ก.ส. 3.6 ล้านคน หวยหุ้น 2.0 ล้านคน การพนันฟุตบอล 2 ล้านคน

ในกรณีของการพนันฟุตบอล สิ่งที่น่าสนใจคือ กลุ่มผู้เล่น การพนันประเภทนี้พบว่า ร้อยละของประชากรที่เล่นการพนันเป็นเพศชายร้อยละ 97 เพศหญิงร้อยละ 3 ส่วนช่วงอายุนั้นพบว่า อายุช่วงระหว่าง 15-22 ปี มีมากที่สุดถึงร้อยละ 46.17 อายุ 23-35 ปี ร้อยละ 39 อายุ 36-50 ปี ร้อยละ 13 และอายุ 51 ปีขึ้นไปร้อยละ 2 โดยนักเรียนนักศึกษาเป็นกลุ่มที่เล่นเป็นส่วนใหญ่ ประมาณ ร้อยละ 24.88 และมีแนวโน้มจำนวนคนที่เข้ามาสู่วงการพนันฟุตบอลมีอัตราที่

เพิ่มขึ้น กล่าวคือ จากตัวเลขระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2538 ที่มีผู้เล่นอยู่ที่ประมาณ 1,116,000 คนต่อปี ในปี พ.ศ. 2544-2545 เพิ่มเป็นประมาณ 2 ล้านคนต่อปี โดยแบ่งออกเป็นคนในกรุงเทพฯ 480,000 คน คนต่างจังหวัดในเขตเทศบาล 800,000 คน และคนต่างจังหวัดนอกเขตเทศบาลจำนวน 700,000 คน ข้อมูลตัวเลขข้างต้น คนเล่นพนันฟุตบอลส่วนใหญ่อยู่ในวัยเด็กและวัยหนุ่มสาวที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพและมีรายได้เป็นของตนเอง และจากข้อมูลจากการสำรวจวิจัยของศูนย์ข้อมูลเอแบคโพลล์มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ เมื่อปี 2546 ก็พบว่าการเล่นที่นักเรียน นักศึกษานิยมเล่นกันมากคือ การพนันฟุตบอล สอดคล้องกับรายงาน การประชุมคณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎร เรื่องการพนันฟุตบอล ของคณะกรรมการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2546 ที่มีการรายงานว่า คนไทยที่เล่นการพนันฟุตบอลมากถึง 1,995,000 คน เฉลี่ยเป็นร้อยละ 46.17 ของกลุ่มเยาวชนและนักเรียน นักศึกษา ที่มีอายุระหว่าง 15 - 22 ปี (ไทยรัฐ 2546 : 21) และจากข้อมูลสถิติการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติระหว่างปี 2540 - 2545 พบว่ามีการจับกุมตัวผู้ต้องหาคดีที่ผิดกฎหมายการพนันทั่วราชอาณาจักร ในปี 2540 จับได้ 326,646 คน ปี 2541 จับได้ 316,111 คน ปี 2542 จับได้ 265,705 คน ปี 2543 จับได้ 241,033 คน ปี 2544 จับได้ 250,166 คน และปี 2545 จับได้ 266,088 คน และสามารถแยกเป็นในเขตความรับผิดชอบของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ที่ดูแลพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า ในปี 2540 จับได้ 45,768 คน ปี 2541 จับได้ 44,270 คน ปี 2542 จับได้ 32,946 คน ปี 2543 จับได้ 24,330 คน ปี 2444 จับได้ 33,860 คน และปี 2545 จับได้ 40,357 คน ผู้ที่ถูกจับกุมเป็นเพียงส่วนหนึ่งของผู้ที่เล่นการพนันเท่านั้น ยังมีอีกมากที่เล่นการพนันและเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถดำเนินการจับกุมได้

สำหรับคนไทยที่นิยมเล่นการพนันสามารถพบได้ทุกเพศ ทุกวัย พฤติกรรมการเล่นการพนันของคนไทยนั้น เป็นพฤติกรรมที่แพร่หลายยากที่จะควบคุม ทั้งที่ผลของการเล่นการพนันที่เกิดขึ้นทำให้สูญเสียทรัพย์สินของตนเอง และผลเสียต่อความเป็นระเบียบของสังคมและวัฒนธรรม เพราะว่าพฤติกรรมการเล่นการพนันจะทำให้บุคคลขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัว ตลอดจนการประกอบอาชีพการงานทางสังคม คนที่เล่นการพนันจนล้มละลายหมดเนื้อหมดตัว ครอบครัวของเขาก็ล่มสลายไปด้วย และเป็นสาเหตุของการก่อคดี เช่นการฆ่าตัวตาย หรือคดีอาชญากรรมอื่น ๆ ก็จะตามมาอีกมากมาย ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาของสังคมไทยในยุคปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง โดย สายสุรี จุติกุล กล่าวว่า สังคมไทยในปัจจุบันมีการเล่นการพนันกันอย่างแพร่หลาย เด็กวัยรุ่นจำนวนมากใช้เวลาให้หมดไปกับการเล่นการพนัน ทั้งที่เล่นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเล่นพนันเพื่อเติมพนันสิ่งของหรือทรัพย์สินพฤติกรรมการพนันดังกล่าว

หากติดเป็นนิสัย จะส่งผลให้เด็กวัยรุ่นเติบโตมาเป็นบุคคลที่ขาดความรับผิดชอบต่อครอบครัวและสังคม ในที่สุดก็จะกลายเป็นปัญหาที่ยากต่อการแก้ไขและเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ (สายสุรี จุติกุล. 2531 : 227) จึงนำที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการเกิดพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลในตัวผู้เล่น เพื่อที่จะ สามารถนำมาสร้างพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลให้กับเด็ก เยาวชนที่อยู่ในวัยเรียน

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionistic Model) เป็นหลัก ในการกำหนดตัวแปร ที่เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วยพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล เช่น พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเล่นการพนัน พฤติกรรมเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม ปัจจัยทางสังคม ประกอบด้วยการอยู่สถานการณ์เสี่ยงกับพฤติกรรมเสี่ยงการเล่นการพนันฟุตบอล การมีแบบอย่างจากผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนและการปฏิบัติทางพุทธศาสนา ลักษณะทางจิต ประกอบด้วยทัศนคติต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล สุขภาพจิต ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ศึกษาปัจจัยทางสังคม ลักษณะทางจิต ที่เกี่ยวข้องกับการเกิดพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีจุดมุ่งหมายคือ

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีปัจจัยทางสังคม ลักษณะทางจิต ต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย
2. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคม ลักษณะทางจิตกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. เพื่อค้นหาตัวแปรที่สำคัญของพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ความสำคัญของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดหวังว่าประโยชน์ที่จะได้รับ มีดังนี้

1. เพื่อช่วยเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการในการแสวงหาปัจจัยทางสังคม จิตลักษณะ ที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียน
2. เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาและวิจัยทางด้านที่เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียน
3. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและวิธีแก้ไขปัญหการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียนในสถานศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ที่สังกัดกรมสามัญศึกษาเดิม) กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 3 เขตพื้นที่การศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ที่สังกัดกรมสามัญศึกษาเดิม) กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ นักเรียนชาย หญิง จำนวน 500 คน ซึ่งได้มาจากวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้
 - 1.1 ลักษณะทางจิต ได้แก่
 - 1.1.1 ทศนคติต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล
 - 1.1.2 สุขภาพจิต
 - 1.1.3 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน
 - 1.2 ปัจจัยทางสังคม ได้แก่
 - 1.2.1 การอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล
 - 1.2.2 การมีแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล
 - 1.2.3 การได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทันสนุน
 - 1.2.4 การปฏิบัติทางพุทธศาสนา

2. ตัวแปรตาม พฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล ซึ่งประกอบด้วย พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเล่นการพนัน และ พฤติกรรมการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม

3. ลักษณะทางชีวสังคม ได้แก่ ระดับการศึกษาบิดามารดา ลักษณะครอบครัว อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และรายได้ของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ที่สังกัดกรมสามัญศึกษาเดิม) กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีการศึกษา 2548 ที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาที่ 1-3 กรุงเทพมหานคร

นิยามปฏิบัติการ

พฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติตน ที่ไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการเล่นการพนันฟุตบอล ตลอดจนการรู้จักหลบหลีก ไม่คบหา หรือไม่รวมกลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล พฤติกรรมทั้งหมดนี้ถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ปรารถนาของสังคม พฤติกรรมที่ด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล ประกอบด้วย

- 1) พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเล่นการพนัน หมายถึง การที่นักเรียนมีประสบการณ์ การเล่นการพนันชนิดอื่น ๆ มาก่อนเป็นเบื้องต้น เช่น การเล่นพนันโยนลูกหิน เป่ากบ ร่อนรูป กัดปลา ซึ่งนับว่าเป็นขั้นต้นของการเล่นการพนันก่อนที่จะถึงการเล่นการพนันชนิดอื่น ๆ ที่ซับซ้อนต่อไป โดยการรายงานความถี่ของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเล่นการพนันแบบใดแบบหนึ่งหรือหลายแบบ
- 2) พฤติกรรมเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม หมายถึง ลักษณะการรวมกลุ่ม การคล้อยตามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ว่ามีลักษณะยอมรับอิทธิพลของเพื่อน ไปในทางที่ดี หรือในทางเลื่อมมากน้อยเพียงใด มีการรู้จักหลบหลีก ไม่คบหา หรือไม่รวมกลุ่มกับเพื่อนที่มีการเล่นการพนันฟุตบอล หรือการพนันอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามนิยามปฏิบัติการ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 อันดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด จนถึง ไม่จริงเลย นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่านักเรียนมีพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

ทัศนคติต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล หมายถึง ความรู้เชิงประเมินค่าเกี่ยวกับประโยชน์และโทษ ความรู้สึกชอบและไม่ชอบของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล ได้แก่ พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเล่นการพนัน และพฤติกรรมการคบเพื่อนที่เหมาะสม รวมทั้งความพร้อมที่นักเรียนจะกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ ให้สอดคล้องกับ

ความรู้สึกของตน ซึ่งใช้วัดโดยแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล ซึ่งใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเองตามนิยามปฏิบัติการ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 อันดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด จนถึง ไม่จริงเลย นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่านักเรียนมีทัศนคติต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

สุขภาพจิต หมายถึง สภาวะทางอารมณ์และทางจิตใจด้านอื่น ๆ ของนักเรียน ที่เกี่ยวกับความรู้สึกทุกขใจ อันเนื่องมาจากความวิตกกังวล ความกลัวในเรื่องต่าง ๆ โดยปราศจากขาดเหตุผลอันสมควร ความกลัวใจ ความโกรธง่าย ตื่นเต้นง่าย ขาดสมาธิและความกล้าเผชิญกับปัญหาของนักเรียน ซึ่งใช้แบบวัดของ พิชัย มณีรักษ์ (2547) นำแบบวัดสุขภาพจิต ของ ดวงเดือน พันธุมนาวิณ และคณะ (2536) มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 อันดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด จนถึง ไม่จริงเลย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 โดยผู้วิจัยนำมาปรับปรุงใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างเนื่องจากเป็นแบบวัดที่ใช้ในกลุ่มที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่านักเรียนมี สุขภาพจิตสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน หมายถึง การที่บุคคลมีความสามารถในการมองการณ์ไกล สามารถคาดการณ์ผลดีผลเสียของการกระทำของตนที่จะที่จะเกิดขึ้นกับตนและสังคมต่อไป ได้ทั้งในระยะใกล้และไกลได้และสามารถที่จะกระทำหรืองดเว้นการกระทำบางอย่างที่ต้องใช้ความอดทนและสามารถกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ ได้อย่างมีปริมาณและคุณภาพในระยะเวลาที่นานพอที่จะนำไปสู่ผลที่ต้องการในอนาคตได้ ซึ่งใช้แบบวัดของ พิชัย มณีรักษ์ (2547) ที่นำมาจาก สุริยะ พันธดี (2536) มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 อันดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด จนถึง ไม่จริงเลย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 โดยผู้วิจัยนำมาปรับปรุงใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างเนื่องจากเป็นแบบวัดที่ใช้ในกลุ่มที่ใกล้เคียงกันและมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่านักเรียนมี ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

การอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล หมายถึง การที่นักเรียนได้อาศัยอยู่ในสถานการณ์ สภาพแวดล้อมที่มีการเล่นการพนันฟุตบอล ทั้งการเล่นในชุมชนที่อาศัยหรือโรงเรียน ซึ่งสามารถพบเห็นได้โดยง่าย มีผู้มาชักนำให้เล่น หรือล่อลวงให้เล่น และขาดการดูแลปกป้องจากผู้ปกครองให้ปลอดภัยจากผู้ที่มาชักชวนให้เล่นการพนันฟุตบอล ซึ่งใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเองตามนิยามปฏิบัติการ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 อันดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด จนถึง ไม่จริงเลย นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่านักเรียน อยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอลมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

การได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน หมายถึง การที่นักเรียนได้รับการปฏิบัติจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่อบรมดูแลตน ในลักษณะที่แสดงออกซึ่งความรัก ความเอ็นดู ชื่นชม ยอมรับ ให้ความสนิทสนมเป็นกันเองและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ให้คำปรึกษา ช่วยแก้ไขปัญหให้กับนักเรียน ยอมรับนับถือในความคิดและความสามารถของนักเรียน รวมทั้งการให้ความร่วมมือกับนักเรียนในโอกาสที่เหมาะสม โดยผลของการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน จะทำให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ควบคุมตนเองได้ มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความรับผิดชอบ กล้าที่จะแสดงออกในทางที่ดี มีสุขภาพจิตที่มั่นคง และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยผู้วิจัยได้นำแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนของ ดวงเดือน พันธุมนาวิณ และคณะ 2536 ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 อันดับ ตั้งแต่ จริ่งที่สุด จนถึง ไม่จริงเลย มีจำนวนทั้งสิ้น 15 ข้อ และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดหลังจากการนำไปใช้แล้วมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่านักเรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

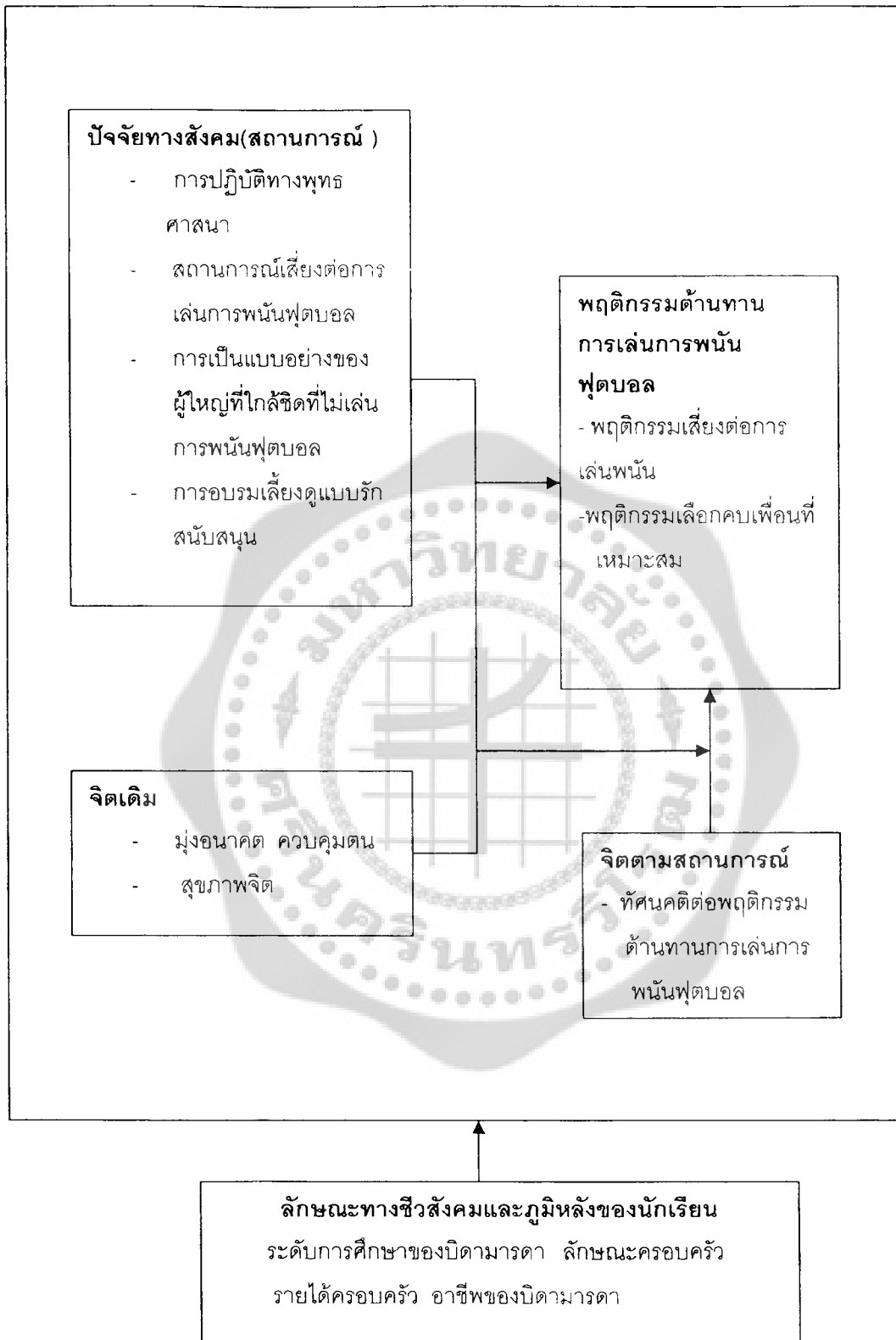
การปฏิบัติทางพุทธศาสนา หมายถึง การกระทำของบุคคลที่ดำเนินชีวิตประจำวันตามหลักธรรมคำสอนของพุทธศาสนาที่ตนนับถือ อันมีพระพุทธเจ้าและพระสงฆ์สาวกเป็นผู้สืบทอดคำสอนทางพุทธศาสนา โดยการปฏิบัติเกี่ยวกับตนเองที่สะท้อนให้เห็นปริมาณความเป็นไปได้ที่เขาจะกระทำหรืองดเว้นไม่กระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ปริมาณการปฏิบัติใน 3 ด้าน คือ ด้านการให้ทาน หมายถึง การให้ในหลายด้าน เช่น การให้ทางวัตถุ เงินทองแก่ผู้อื่นตลอดจนถึงการให้ธรรมะเป็นทาน การรักษาศีล หมายถึง การละเว้นการทำชั่วในด้านที่สำคัญ 5 ด้าน เช่น การไม่เบียดเบียน การไม่ลักทรัพย์ การพูดปด การไม่ประพฤติผิดในกาม และการไม่เสพสิ่งเสพติด ด้านการภาวนาและสมาธิ หมายถึง การสวดมนต์ ไหว้พระเป็นประจำ และการทำจิตใจให้สงบเป็นต้น โดยใช้แบบวัดของดวงเดือน พันธุมนาวิณ และคณะ (2540) เรื่องความเชื่อและการปฏิบัติทางพุทธศาสนาของคนไทย: การปลูกฝังอบรมและคุณภาพชีวิต มาเป็นแบบวัดการปฏิบัติตามแนวพุทธศาสนาในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ลักษณะของแบบวัดประกอบด้วยมาตรประเมิน 6 หน่วย จากจริงที่สุด จริ่ง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงที่สุด พิสัยคะแนนจึงอยู่ที่ 10 – 60 ผู้ที่ได้คะแนนสูงถือว่าเป็นผู้ที่ปฏิบัติทางพุทธศาสนามาก ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำถือว่าเป็นผู้ที่มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนาต่ำ

การมีแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล หมายถึง การที่นักเรียนรายงานว่านักเรียนมีบิดา มารดา พี่ หรือญาติผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด หรือการเลียนแบบคนอื่น ๆ ที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล ซึ่งใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมา ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า

6 อันดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด จนถึง ไม่จริงเลย นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่า นักเรียนมีแบบอย่างจากผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอลมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา ปัจจัยทางสังคม ลักษณะทางจิต ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ที่สังกัดกรมสามัญศึกษาเดิม) กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งการกำหนดปัจจัยที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลนั้นได้กำหนดโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องร่วมกับการประมวลเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ซึ่งทำให้พบว่ามีตัวแปรอิสระที่อาจเป็นปัจจัยสาเหตุของพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล มี 3 ปัจจัยใหญ่ คือ ปัจจัยทางสังคม 4 ตัว ได้แก่ การอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล การมีแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การปฏิบัติทางพุทธศาสนา จิตเดิม 2 ตัว ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสุขภาพจิต จิตลักษณะตามสถานการณ์ 1 ตัว ได้แก่ ทิศนคติต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล นอกจากนี้ยังได้ศึกษาตัวแปรทางชีวสังคมเพื่อเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มย่อยด้วย โดยในการตั้งสมมติฐานในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์หรือร่วมระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล ซึ่งสามารถสรุปเป็นภาพแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ได้ดังนี้

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีปัจจัยทางสังคม (การอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อพฤติกรรมการเล่นฟุตบอล การมีแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การปฏิบัติทางพุทธศาสนา) และลักษณะทางจิต (ทัศนคติต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล สุขภาพจิต ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน) แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลต่างกัน
2. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนาสูง และมีทัศนคติต่อพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลสูง จะมีพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลสูง กว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกลุ่มตรงข้าม ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย
3. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่อยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลสูงและมีทัศนคติไม่ดีต่อพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอล จะมีพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลต่ำ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย
4. นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูงและมีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสูง จะมีพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียน ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูงและมีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสูง จะมีพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลสูง ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย
5. นักเรียนที่มีการปฏิบัติทางพุทธสูงและมีสุขภาพจิตดี จะมีพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย
6. นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง และมีแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล จะมีพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย
7. ปัจจัยทางสังคม (การปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน) และลักษณะทางจิต (ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอล) สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางสังคม ลักษณะทางจิต ที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมการต้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งในการ นำเสนอการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สามารถจำแนกเป็น หัวข้อต่าง ๆ ตามลำดับดังต่อไปนี้ พฤติกรรมต้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล ได้แก่ พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเล่นการพนัน และพฤติกรรมเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม แนวทางการ วิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมต้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล จิตตามสถานการณ์ ได้แก่ ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมต้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล จิตเดิม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน สุขภาพจิต ปัจจัยทางสังคม (สถานการณ์) ได้แก่ การอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยง ต่อพฤติกรรมการพนันฟุตบอล การมีแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทัน การปฏิบัติทางพุทธศาสนา และลักษณะทางชีวสังคมซึ่ง ใช้ในการแบ่งกลุ่ม ในหัวข้อต่าง ๆ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

พฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล

พฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล จัดได้ว่าเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน (Deviant behavior) ซึ่งหมายถึง พฤติกรรมที่ขัดต่อระเบียบ ข้อบังคับของสังคม โดยมองปัญหาอยู่บน พื้นฐานของแนวคิดที่ว่าบรรทัดฐาน และค่านิยมต่าง ๆ เป็นเรื่องที่ดีไว้อย่างมีระเบียบ และทุกคนที่ เป็นสมาชิกของสังคมต้องปฏิบัติตามบรรทัดฐาน หรือค่านิยมที่ดีเป็นสากล หากไม่ปฏิบัติตาม สมาชิกจะถูกลงโทษจากสังคม การกำหนดว่าพฤติกรรมของสมาชิกในสังคมเป็นพฤติกรรม เบี่ยงเบน นั้นควรมองว่าพฤติกรรมของสมาชิกในสังคมเหล่านั้น ได้ประพฤติที่แตกต่างไปจาก สมาชิกส่วนใหญ่ในสังคม ได้ละเมิดบรรทัดฐานของสังคมที่กำหนดไว้ หรือการที่สังคมส่วนใหญ่ เห็นว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับสังคม เพราะพฤติกรรมที่ขัดแย้งกับบรรทัดฐานของกลุ่ม สมาชิกของสังคมส่วนรวม หากมีการฝ่าฝืนบรรทัดฐานเหล่านั้นจะได้รับการลงโทษจากสังคม

พฤติกรรมเบี่ยงเบนมองจากทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่ (Structural – Functional Analysis) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมเบี่ยงเบน คือ พฤติกรรมที่เป็นการละเมิดความเป็นบรรทัดฐานของสังคม ซึ่งทำให้เสียความเป็นระเบียบของสังคม (Disorder) โดยโครงสร้างหน้าที่ต่าง ๆ ในสังคมไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างสมบูรณ์ และสามารถนำไปสู่ปัญหาของสังคมในที่สุด ซึ่งนักทฤษฎีในกลุ่มนี้ได้ให้รายละเอียดเพิ่มเติมคือ Parson ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมเบี่ยงเบน ไว้ว่าเป็นพฤติกรรมที่ละเมิดระเบียบ บรรทัดฐานของสังคมที่ได้ตกลงกัน Merton ก็ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมเบี่ยงเบนไว้ คือพฤติกรรมที่ละเมิดระเบียบ บรรทัดฐานของสังคมที่กำหนดขึ้นของบุคคลในแต่ละสถานภาพที่แตกต่างกัน ซึ่งคือการทำที่บุคคลสองคนแสดงพฤติกรรมในลักษณะเดียวกันก็ไม่ได้แสดงว่า บุคคลทั้งสองคนนั้นจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือไม่เบี่ยงเบน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานภาพของทั้งสองด้วย Emile Durkheim มีความเห็นว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนไม่ได้ก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเพียงด้านเดียว หากได้เกิดประโยชน์ต่อสังคมคือ เกี่ยวกับค่านิยม วัฒนธรรม และบรรทัดฐาน ซึ่งทำให้สมาชิกของสังคมเห็นคุณค่าของความเป็นบรรทัดฐานของสังคม ทำให้เกิดการกำหนดด้วยศีลธรรม นำความเป็นหนึ่งเดียวของสังคมและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมตามมา Anomie เป็นแนวคิดที่เสนอโดย Emile Durkheim (สุภตราสุภาพ 2543 : - 137) โดยเสนอว่าสังคมที่มีความสลับซับซ้อนและบรรทัดฐานต่าง ๆ ที่ขัดแย้งกัน จะก่อให้เกิดภาวะที่เรียกว่า Noemlessness หรือเรียกว่าภาวะที่ไร้บรรทัดฐาน ภาวะดังกล่าวไม่ได้หมายความว่าสังคมสมัยใหม่ไม่มีบรรทัดฐานแต่หมายความว่าบรรทัดฐานมีหลายชุดแต่ไม่สามารถผูกมัดคนในสังคม ดังเช่นพฤติกรรมการเล่นการพนันในปัจจุบันนี้เป็นต้น

พฤติกรรมเบี่ยงเบนมองจากทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic – Interaction Analysis) มองว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นกระบวนการทางสังคม เป็นพฤติกรรมที่สมาชิกในสังคมนั้นร่วมกันกำหนดว่าพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยการตีตราสมาชิกในสังคมที่มีพฤติกรรมนั้นและสังคมมีกระบวนการตอบโต้ต่อผู้มีพฤติกรรมดังกล่าว ซึ่ง Edwin Lemert ได้กำหนดพฤติกรรมเบี่ยงเบนไว้คือ ชั้น Primary Deviant คือพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกขั้นต้นโดยไม่ตั้งใจ และชั้น Secondary Deviant คือ พฤติกรรมเบี่ยงเบนขั้นสูง และมีการยอมรับพฤติกรรมดังกล่าว รวมถึงการคบค้าสมาคมกับบุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ในการที่จะพิจารณาว่าบุคคลใดมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ควรที่จะพิจารณาที่พฤติกรรมนั้นสอดคล้องกับกฎระเบียบ และบรรทัดฐานของสังคมหรือไม่ ต้องพิจารณาทั้งระบบ คือระบบสังคมส่วนใหญ่ และระบบสังคมย่อย ว่าถ้าไม่สอดคล้องก็จัดได้ว่าเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน และพฤติกรรมนั้นก่อให้เกิดการรับรู้ในสังคมลักษณะใด ถ้าไม่ยอมรับหรือพึงพอใจก็สามารถจัดได้ว่าเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน สมโกชน์ เขียมสุภาษิต (2533) ได้กล่าวว่า ในที่นี้การที่จะกำหนดว่าพฤติกรรมใด

เป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน ก็ต้องนำปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องมาประกอบด้วยเช่น ลักษณะของสังคม วัฒนธรรม เวลา อายุ เพศ ตลอดจนสภาพการณ์ที่เกิดพฤติกรรมและการรับรู้ของสมาชิกของสังคม ซึ่ง จานง อภิวัฒนสิทธิ์ และคณะ ได้แบ่งประเภทของพฤติกรรมเบี่ยงเบนไว้ 4 ประเภทคือ

1. การกระทำเบี่ยงเบน (Deviant Acts) เช่น พฤติกรรมการฆ่าตัวตาย พฤติกรรมการก่ออาชญากรรม
2. นิสัยเบี่ยงเบน (Deviant Habits) เช่น พฤติกรรมการดื่มสุรา พฤติกรรมการเล่นการพนัน
3. จิตเบี่ยงเบน (Deviant Psychology) เช่น พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องทางจิต
4. วัฒนธรรมเบี่ยงเบน (Deviant Culture) เช่น การแต่งกาย อีบปี

เสริน ปุณณะหิตานนท์ (2527 : 149 – 161) ได้ให้คำนิยามของพฤติกรรมเบี่ยงเบนไว้ว่า พฤติกรรมที่ไม่ปฏิบัติตามบรรทัดฐาน หรือกฎเกณฑ์ที่สังคมถือปฏิบัติ ความประพฤติดังที่คนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง พิจารณาน่าอาย ต้องการผู้กระทำผิดมาลงโทษ พฤติกรรมที่น่ารังเกียจ เป็นการกระตุ้นเร้าให้คนเหล่านั้นแสดงความไม่พอใจ หรือต้องการลงโทษผู้กระทำ ได้อธิบายแนวทางการมองพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักสังคมวิทยาออกเป็น 2 แนวทางคือ

1. การเบี่ยงเบน คือสิ่งที่เป็นรูปธรรมเป็นปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ การเบี่ยงเบนเป็นการละเมิดต่อกฎเกณฑ์ที่คงอยู่ตลอดไป เหมือนกับการกระทำผิดของมนุษย์ที่ไม่มีวันสิ้นสุด ดังนั้นพฤติกรรมเบี่ยงเบนจึงมีอยู่และสามารถค้นหาได้ในลักษณะเดียวกันกับการค้นหาองค์ประกอบของแร่ธาตุที่นักวิทยาศาสตร์ค้นหา บ่งชี้บรรยายให้คนอื่นฟัง แนวคิดนี้มีประโยชน์ในการนำไปอธิบายกระบวนการทำลายระเบียบทางสังคม ด้วยความคิดรวบยอดใหม่ที่เรียกว่า Permissiveness syndrome โดยการมองว่าสังคมของมนุษย์มีลักษณะเหมือนกับอินทรีย์ และพฤติกรรมเบี่ยงเบนก็เปรียบเทียบกับเชื้อโรคนั้นเอง โบริส โซโคลอฟฟ์ Boeis sokoloff 1971 : 18 -19) อธิบายว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นเหมือนกับเซลล์มะเร็งร้ายที่แทรกเข้าไปในเนื้อเยื่อปกติ และทำลายเซลล์เหล่านั้นในที่สุด กล่าวได้ว่าโรคมะเร็งเป็นตัวการทำลายเซลล์เหล่านั้นในที่สุด กล่าวในอีกแบบหนึ่งว่าโรคมะเร็งเป็นตัวการ ทำให้เซลล์ที่เป็นโรคร้ายก่อการกบฏ ไม่ยอมรับศูนย์กลางอำนาจการปกครองของอินทรีย์ที่จะพยายามควบคุมมันไว้ เซลล์ที่เป็นกบฏเหล่านี้ถูกครอบงำด้วย Permissiveness syndrome ซึ่งเป็นตัวการผลักดันให้แสวงหาความหลุดพ้นไปจากการควบคุม เปรียบกับการต่อต้านกฎหมายและระเบียบของอินทรีย์ และถ้าหากไม่สามารถหยุดมะเร็งร้ายได้ในขั้นแรกไม่ให้แพร่ขยายออกไป เซลล์อื่น ๆ ที่ได้รับก็จะขยายไปมากจนคนป่วยถึงแก่ความตาย ซึ่งเปรียบกับสังคมที่กำลังได้รับการกระทบกระเทือนจากการมี

Permissiveness syndrome มากเกินไป ไม่สามารถหยุดได้อาจจะทำลายการดำรงอยู่ของสังคมส่วนรวม มองแนวโน้มแล้วพฤติกรรมเบี่ยงเบนคือพฤติกรรมที่ต่อต้านสังคมนั่นเอง

2. การเบี่ยงเบน เป็นผลที่มาจากข้อวินิจฉัยของสังคม คือ คุณสมบัติของการเบี่ยงเบน ไม่ได้อยู่ที่ลักษณะภายในหรือเนื้อหาของการกระทำ แต่อยู่ที่ปฏิกิริยาของสังคมที่แสดงออกมาต่อการกระทำนั้น ๆ ว่า จะกำหนดหรือจะประทับตราว่าเป็นเบี่ยงเบนหรือไม่ ดังนั้นความนี้จึงไม่สามารถตั้งข้อสังเกตและกำหนดว่าพฤติกรรมใดหรือการกระทำใด เป็นการเบี่ยงเบน พฤติกรรมใดจัดเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนต้องมียอดประกอบ 5 ประการ คือ

1. เป็นปรากฏการณ์ที่มีลักษณะสัมพันธ์ หมายความว่า เป็นปรากฏการณ์ที่แตกต่างกันไปตามกาลเวลา สถานที่ และแวดวงของสังคม

2. เป็นเรื่องของการคำนึงถึงและมีปฏิกิริยาต่อพฤติกรรมนั้น ๆ ในทางใดทางหนึ่ง โดยเฉพาะ ที่จะทำให้พฤติกรรมเบี่ยงเบนมีอยู่ในสังคม ถ้าฟังก์การละเมิดหรือขัดแย้งกับกฎ หรือบรรทัดฐานทางสังคมที่เป็นนามธรรมเท่านั้นยังไม่เพียงพอ

3. ลักษณะดังกล่าวในข้อที่ 2 ไม่ใช่เป็นเรื่องต่างคนต่างคิด ต่างคนต่างวินิจฉัย และปฏิกิริยากันไปตามอำเภอใจ แต่เป็นเรื่องที่ขึ้นอยู่กับบรรทัดฐานที่กลุ่มสังคม หน่วยสังคม ชุมชน หรือสังคมส่วนรวม ยึดถืออยู่ในขณะที่มีการวินิจฉัยนั้น

4. เป็นเรื่องที่ขึ้นอยู่กับ การประเมินค่าไปในทางลบ

5. เป็นเรื่องของความน่าจะเป็น คือ จะต้องคำนึงถึงโอกาสที่การกระทำนั้นถูกมองหรือถูกเรียกว่าเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนและจะถูกปฏิเสธได้มากเมื่อมีคนพบเห็นมันเข้า

อิริคสัน (Erikson, 1966 : 6) การเบี่ยงเบนหมายถึงความประพฤติที่คนในกลุ่มหนึ่งพิจารณาแล้วว่าเป็นอันตราย น่าอาย บาดหู บาดตา ต้องจัดการเอาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ การเบี่ยงเบนไม่ใช่คุณสมบัติที่ฝังติดอยู่กับความประพฤติประเภทใดโดยเฉพาะ แต่เป็นคุณสมบัติที่ผู้รู้ผู้เห็นโดยตรงหรือโดยอ้อมได้กำหนดให้ การเรียนรู้ว่าผู้พบเห็นที่มีปฏิกิริยาต่อมันยึดถือมาตรฐานอะไรบ้าง จึงเป็นทางเดียวเท่านั้นที่ผู้สังเกตการณ์จะสามารถบอกได้ว่าพฤติกรรมแบบนั้นแบบนี้เป็นการเบี่ยงเบนหรือไม่ (อภิชาติ จันทน์หอม 2535 : 19)

กูด (Goode, 1978 : 24) พฤติกรรมเบี่ยงเบนคือพฤติกรรมที่คนบางพวกในสังคมนั้น ๆ เห็นว่าเป็นการกระทำผิดน่ารังเกียจ บาดหูบาดตา และเป็นการกระทำที่กระตุ้น เร่งเร้าให้คนเหล่านั้นแสดงความไม่พอใจ โกรธเกลียด ประณาม หรือต้องการให้ลงโทษผู้กระทำ

สกอตต์ (Scott, 1972 : 12) ได้เสนอคำคุณศัพท์จำนวนหนึ่งที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับบรรทัดฐานที่ใช้กับคนธรรมดาทั่วไป เช่น บ๊อง (Nut) ซอบกล (Queer) บ้า (Loony) และให้

นิยามไว้ว่า การเบี่ยงเบนหมายถึงคุณสมบัติที่บอกลักษณะของบุคคล เมื่อใดที่มีการใช้ถ้อยคำเหล่านี้

เมอร์ตัน (Merton. 1957) มีความเชื่อว่า สังคม (Social System) กับระบบวัฒนธรรม (Cultural System) จะต้องมีการทำงานที่ประสานกัน ถ้าเมื่อไรก็ตามเกิดขาดความสมดุลระหว่างสองระบบนี้ ก็จะทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรมบุคคล กล่าวคือระบบวัฒนธรรมในแต่ละสังคมจะสร้างบรรทัดฐานที่เกี่ยวกับเป้าหมายหรือค่านิยมต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่คนส่วนใหญ่ในสังคมต้องการ เช่น ความสุข ความสำเร็จ ความมีชื่อเสียง และระบบของสังคมนั้น ๆ ก็จะต้องให้โอกาส หรือช่องทางแก่คนในสังคม เพื่อการบรรลุสู่เป้าหมายที่คนต้องการ แต่เมื่อใดที่ขาดโอกาสนั้น ก็จะทำให้เกิดภาวะขาดบรรทัดฐาน (Anomie) ขึ้น คือคน จะไม่ยอมรับกฎเกณฑ์หรือจะหาวิถีทางอื่นที่จะบรรลุเป้าหมายแทน จึงเกิดเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนขึ้น แนวคิดของเมอร์ตัน สามารถอธิบายพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล ได้คือ พฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลเกิดจากความไม่สอดคล้องหรือขาดความสมดุลกันระหว่างความต้องการที่จะบรรลุเป้าหมาย (ความสำเร็จ) กับการมีช่องโอกาส (ช่องทางหรือวิถีทาง) ทำให้สมาชิกของสังคม ผู้ซึ่งได้รับการปลูกฝังค่านิยมให้ใฝ่หาความสำเร็จ แต่ไม่ได้รับโอกาสที่เท่าเทียมกันในการใช้วิถีทางที่ถูกต้อง เพื่อบรรลุซึ่งเป้าหมายของตน เกิดความคับข้องใจซึ่งเป็นพลังกดดันให้แสวงหาวิถีทางอื่น และมีพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลเป็นพฤติกรรมแนวใหม่ที่บุคคลเหล่านี้ใช้เพื่อให้ประสานสู่ความสำเร็จ ดังนั้นพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล ก็จัดเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนอย่างหนึ่ง ที่ผู้เล่นเป็นผู้ที่ได้รับความเสียหาย พฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลยังสัมพันธ์กับการก่ออาชญากรรมที่ส่งผลให้ปัญหาอาชญากรรมเพิ่มขึ้นด้วย และพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลจึงเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่ไม่มีผู้เสียหาย (Victimless crime) ซึ่งกำลังระบาดในหมู่ของนักเรียนในปัจจุบันนี้

พฤติกรรมเบี่ยงเบน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกมาแล้วสมาชิกในสังคมเห็นว่าพฤติกรรมที่เกิดขึ้นนั้น เป็นเรื่องที่ไม่ความปฏิบัติ และสังคมจะไม่ยอมให้เกิดขึ้น เพราะจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียให้กับสังคม และพฤติกรรมเบี่ยงเบนสามารถแยกออกเป็น 2 ประเภทคือ พฤติกรรมเบี่ยงเบนที่มีผู้ที่เสียหาย ได้แก่อาชญากรรมต่าง ๆ และพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่ไม่มีผู้เสียหาย เช่น รักร่วมเพศ ผู้ที่ติดยาเสพติด การพนัน เป็นต้น

สรุปได้ว่าพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียน จึงเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน ซึ่งเป็นพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียน เป็นพฤติกรรมที่ผิดระเบียบของโรงเรียนและผิดไปจากบรรทัดฐานของสังคม การที่จะทำให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมได้จึงต้อง

มีการ สร้างพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลให้กับนักเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาถึงปัจจัยทางสังคม และลักษณะทางจิต ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียน

แนวคิดทฤษฎีการควบคุมพฤติกรรม

พฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียน เป็นพฤติกรรมที่ผิดระเบียบของโรงเรียน และผิดไปจากบรรทัดฐานของสังคม การที่จะทำให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมได้จึงต้องมีการควบคุมทางสังคม ที่อยู่เหนือความเป็นปัจเจกบุคคลมาคอยยับยั้งไม่ให้บุคคลมารการต่อต้านบรรทัดฐานของสังคม ทฤษฎีทางสังคมวิทยาที่เหมาะสมที่จะนำมาอธิบายถึงพฤติกรรมนี้คือ ทฤษฎีการควบคุม (Control Theory) ทฤษฎีนี้ เน้นไปที่ตัวควบคุมภายนอก (สังคม) และตัวควบคุมภายใน (จิตใจ) โดยอธิบายว่าตัวควบคุมเหล่านี้สามารถป้องกันพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานของสังคมได้อย่างไร ทฤษฎีควบคุมแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มที่ตรงข้ามกันคือ

1. กลุ่มที่กล่าวถึงตัวแปรที่ดึงหรือยับยั้งไม่ให้คนกระทำความผิด
2. กลุ่มที่กล่าวถึงตัวแปรที่ผลักดันให้คนกระทำความผิด

ทฤษฎีควบคุมภายในเชื่อว่าทุกคนมีธรรมชาติที่จะทำความผิดอยู่ก่อนแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องอธิบายถึงแรงจูงใจในการกระทำความผิด ถ้าทุกคนมีอิสระเต็มที่ ก็มักจะเห็นแก่ตัวหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าทุกคนสามารถจะทำความผิดได้ถ้าไม่ควบคุมให้ดี ดังนั้นคำถามที่สำคัญของทฤษฎีควบคุมภายในก็คือ ทำไมคนจึงไม่กระทำความผิด หรือประกอบอาชญากรรม คำตอบของทฤษฎีควบคุมภายนอกจะเน้นไปที่การควบคุมจากสถาบันต่าง ๆ เช่น พ่อ แม่ โรงเรียน เพื่อนที่ประพฤติดี ศาสนา เป็นต้น แต่ทฤษฎีควบคุมภายในจะเน้นไปที่ การควบคุมทางจิตใจ เช่น การควบคุมตนเอง ทฤษฎีการควบคุมทางสังคมเป็นทฤษฎีที่ใหญ่ ได้มีนักทฤษฎีด้านนี้มากมาย จนกระทั่งปี ค.ศ. 1969 เฮอร์สคิ (Travis Hirschi) ได้ตั้งทฤษฎี ความผูกพันทางสังคม (Social Bonding Theory) ขึ้นมาเป็นทฤษฎีย่อยในทฤษฎีการควบคุม ซึ่งมีจุดเด่นคือ มีการมองไปที่การควบคุมจากภายในจิตใจของคน เขาไม่ได้โทษว่าสังคมควบคุมไม่ดี จึงมีคนทำผิด แต่สาเหตุที่ทำให้คนทำผิดนั้นเกิดจากความผูกพัน (Bond) ที่เชื่อมระหว่างคนกับสถาบันทางสังคมที่อ่อนแอลง สถาบันทางสังคมที่สำคัญ ได้แก่ ครอบครัว เพื่อนที่ประพฤติดี โรงเรียน สถาบันทางศาสนา

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียนตามแนวทางทฤษฎีการควบคุมพฤติกรรม ของเฮิร์สตี มาเป็นทฤษฎีพื้นฐานในการอธิบายพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล ในครั้งนี้ โดยคาดหวังว่า การที่นักเรียนมีพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล ทั้ง ๆ ที่นักเรียนอยู่ในสถานการณ์ที่มีการระบาดของพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลอยู่ในระดับที่สูง อิทธิพลของความรู้สึกผูกพันต่อสังคมที่มีอยู่ภายใต้จิตใจของตนเอง ซึ่งสังคมที่มีความใกล้ชิดกับชีวิตของนักเรียนมากที่สุด ก็คือ ครอบครัวและโรงเรียน ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้จึงคาดหวังว่า ความรู้สึกที่ผูกพันต่อครอบครัว และความรู้สึกผูกพันกับโรงเรียน หรือชุมชน น่าจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียนมากที่สุด

พฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล

พฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล ถือได้ว่าเป็นปัญหาของสังคม ที่ส่งผลกระทบต่อสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งในปัจจุบันนี้มีผู้ที่เล่นการพนันฟุตบอลเป็นจำนวนมาก แต่ปรากฏว่ายังมีบุคคลที่ไม่สนใจ และไม่ทดลองเล่นการพนันฟุตบอลอีกทั้งยังสามารถต้านทานกับสถานการณ์ที่ผลักดัน หรือชักจูงให้เล่นการพนันฟุตบอลได้ การจะอธิบายว่าบุคคลนั้นสามารถต้านทานกับสถานการณ์ดังกล่าวได้ จะต้องพิจารณาว่า บุคคลนั้นมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอลในระดับมากน้อยเพียงใด ดังนั้น การที่จะพิจารณาว่าบุคคลนั้นมีพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล สามารถพิจารณาได้จากการศึกษาถึงพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเล่นการพนัน คือการศึกษาการมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเล่นการพนัน และศึกษาพฤติกรรม การเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงอาการเคลื่อนไหวร่างกาย กล้ามเนื้อสมอง ความคิด ความรู้สึกของบุคคลที่แสดงออกเพื่อตอบสนองสิ่งเร้า ซึ่งเกิดขึ้น ชั่ว ๆ ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง พฤติกรรมที่เกิดขึ้นมีทั้งพฤติกรรมที่น่าปรารถนาและไม่น่าปรารถนา

พฤติกรรมเสี่ยง หมายถึง การที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ในด้านต่าง ๆ อันเกิดมาจากการอยู่ในสภาพแวดล้อมหรือถูกชักชวนไปในทางที่ผิด ซึ่งมีลักษณะประกอบด้วย ปัจจัยทางสังคม เช่น การได้การอบรมเลี้ยงดูจากบิดามารดาที่ไม่เหมาะสม การเลียนแบบอย่างที่ไม่เหมาะสมจากตัวแบบอย่างที่ดีขึ้นชอบ สถานการณ์ในชีวิตประจำวันที่อยู่รอบตัวของบุคคลที่ไม่เหมาะสม ซึ่งจะส่งผลไปสู่ปัจจัยทางจิตลักษณะที่มีอยู่ภายในของนักเรียนเช่น การมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งเหล่านั้นและการมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนและการมีสุขภาพจิตที่ดี

ในการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอลนั้น จึงมีองค์ประกอบมาจากการมีพฤติกรรมการเล่นการพนันมาก่อน ที่เป็นเบื้องต้นของการเล่นการพนันของบุคคล ที่อาจส่งผลสืบเนื่อง ไปสู่การเล่นการพนันฟุตบอลในที่สุดของบุคคลนั้น ๆ โดยที่บุคคลนั้นมีประสบการณ์การเล่นการพนัน ที่อาจเป็นจุดเริ่มต้นให้บุคคล เกิดพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลได้ ซึ่งมีหลายอย่าง ได้แก่ การเล่นการพนันเกมจากตู้เกม การเล่นพนันทายไฟ เป็นต้น ถ้าบุคคลนั้นมีพฤติกรรมการเล่นการพนันที่น้อยถือว่าบุคคลนั้น มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอลต่ำ ถ้าบุคคลนั้นมีพฤติกรรมการเล่นการพนันที่มากก็ถือได้ว่าบุคคลนั้นมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอลที่สูง และพฤติกรรมการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอลที่สูง และพฤติกรรมการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เล่นการพนันฟุตบอล โดยเริ่มต้นจากเข้าพวกที่ไม่เล่นเกมที่มีการพนันขั้นต่อ ซึ่งเกมที่มีการพนัน ขั้นต่อ นั้นเป็นแรงกระตุ้นทำให้เกิดพฤติกรรมและความต้องการที่จะเล่นการพนันในที่สุด

สรุปพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติตน ที่ไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการเล่นการพนันฟุตบอล ตลอดจนการรู้จักหลบหลีก ไม่คบหา หรือไม่รวมกลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล พฤติกรรมทั้งหมดนี้ถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ปรารถนาของสังคม พฤติกรรมที่ด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล ประกอบด้วย

- 1) พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเล่นการพนัน หมายถึง การที่นักเรียนมีประสบการณ์ การเล่นการพนันชนิดอื่น ๆ มาก่อนเป็นเบื้องต้น เช่น การเล่นพนันโยนลูกหิน เป้ากบ ร่อนรูป กัดปลา ซึ่งนับว่าเป็นขั้นต้นของการเล่นการพนันก่อนที่จะถึงการเล่นการพนันชนิดอื่น ๆ ที่ซับซ้อนต่อไป โดยการรายงานความถี่ของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเล่นการพนันแบบใดแบบหนึ่งหรือหลายแบบ
- 2) พฤติกรรมเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม หมายถึง ลักษณะการรวมกลุ่ม การคล้อยตามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ว่ามีลักษณะยอมรับอิทธิพลของเพื่อน ไปในทางที่ดี หรือในทางเสื่อมมาน้อยเพียงใด มีการรู้จักหลบหลีก ไม่คบหา หรือไม่รวมกลุ่มกับเพื่อนที่มีการเล่นการพนันฟุตบอล หรือการพนันอื่น ๆ เป็นต้น ดังรายละเอียดในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเล่นการพนัน

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเล่นการพนัน บุคคลส่วนใหญ่มักมีความเข้าใจว่าสาเหตุของพฤติกรรมต่าง ๆ คือ สถานการณ์ภายนอกทั้งที่เป็นบุคคลอื่นและไม่เป็นบุคคลอื่น ซึ่งนักสังคมศาสตร์ มองเห็นว่า พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากสาเหตุภายนอกหรือสถานการณ์ เช่น ครอบครัว เพื่อน ชุมชน สังคม ส่วนนักจิตวิทยาได้ให้ความสนใจและความสำคัญของจิตใจของบุคคล แม้แต่การรับรู้สถานการณ์ต่าง ๆ ก็ถือเป็นจิตลักษณะ เป็นต้น และพฤติกรรมการเล่น

การพนัน ก็เป็นผลมาจากปัจจัยทางสังคมที่ถือเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่ได้รับการขัดเกลาจากสถาบันทางสังคม เช่น ครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อน ชุมชน และการรับอิทธิพลจากการรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน นักจิตวิทยาได้อธิบายถึงพฤติกรรมการเล่นการพนันของมนุษย์ว่าเป็นผลที่เกิดจากสภาวะการณ์ความเจ็บป่วยทางจิตใจ หรือความบกพร่องบางประการในเรื่องของบุคลิกภาพที่เป็นปัจจัยทางชีววิทยา นั่นหมายถึงนักจิตวิทยาได้มองว่า พฤติกรรมการเล่นการพนันนั้น เป็นพฤติกรรมที่มนุษย์ไม่สามารถเลิกเล่นได้ เพราะขาดความสามารถในการควบคุมตนเอง (Oldman.1978:356 ; Rosecrance. 1985 : 276) ได้มีนักจิตวิทยาท่านหนึ่งที่สนใจศึกษาค้นคว้าในด้านของผู้ที่เล่นการพนัน และได้ศึกษาอย่างใกล้ชิดถึงพฤติกรรมการเล่นการพนันของมนุษย์ นั่นคือ Edmund Bergler เขาได้ศึกษาพฤติกรรมการเล่นการพนัน และได้ อธิบายได้ว่าพฤติกรรมการเล่นการพนันของมนุษย์นั้นเป็นพวกที่มีอาการทางประสาท นั่นคือ เป็นพวกที่มีความรู้สึกผิดอยู่ตลอดเวลา ความรู้สึกที่ผิดที่เกิดขึ้นนั้นไม่สามารถหาสิ่งใดมาทดแทนได้ พวกเขาจึงคิดว่าการพนันเท่านั้นที่สามารถตอบสนองหรือทดแทนความรู้สึกตรงนี้ได้ เพราะการพนันทำให้เขาได้รับความสุขในช่วงหนึ่ง ๆ บุคคลเหล่านี้จึงไม่แตกต่างไปจากผู้ป่วยที่เป็นโรคติดการพนัน Edmund Bergler ได้วิเคราะห์ลักษณะของผู้ที่ติดการพนันไว้ 6 ประการคือ

1. จะต้องเป็นผู้ที่เล่นการพนันเป็นนิสัย
2. การเล่นการพนันต้องเป็นการดึงดูดความสนใจทั้งหมดของผู้เล่น
3. นักพนันจะต้องไม่รู้จักความสูญเสีย
4. ไม่สามารถหยุดการเล่นได้เมื่อชนะ
5. โอกาสเสี่ยงของผู้เล่นมีมากกว่าที่จะได้รับ
6. ประสบการณ์ในชีวิตของเขามีแต่เรื่องน่าตื่นเต้นและความเจ็บปวดทางจิตใจ

สมาคมจิตแพทย์อเมริกา (American Psychiatric Association) ได้ออกมายอมรับอย่างเป็นทางการเมื่อปี ค.ศ.1980 ว่าการติดการพนันถือเป็นโรคอย่างหนึ่ง ที่มีความจำเป็นต้องได้รับการบำบัดรักษา จึงได้มีองค์กรเอกชนชื่อว่า Anonymous : GA ตั้งขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ติดการพนันขึ้นโดยเฉพาะ โดยใช้วิธีการรักษาที่เรียกว่า Group Therapy

นักสังคมวิทยาได้อธิบายถึงพฤติกรรมการเล่นการพนัน โดย E.C.Deveureux (1949) ได้เสนอวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอกต่อมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด โดยเขาพยายามที่เสนอแนวคิดทางโครงสร้างหน้าที่ (The Structural – Functional) ที่ Parsons ได้อธิบายพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการพนันว่า เป็นเรื่องของหน้าที่ในลักษณะที่เป็นกิจกรรมที่สามารถสนองความต้องการบางอย่างให้กับสังคมได้ นั่นคือการลดความตึงเครียด ความน่าเบื่อจากการดำเนินชีวิตประจำวัน ภายใต้ความเคร่งครัดของกฎระเบียบของสังคม ที่ไม่เปิดโอกาสให้บุคคลได้

แสวงหาความตื่นเต้นเร้าใจได้ นอกจากนั้นยังช่วยเปิดโอกาสในการแสวงหาความสำเร็จของชีวิตได้อีกด้วย Emile Derkheim ได้เสนอแนวคิดที่เรียกว่า Anomie ที่เป็นแนวคิดที่มองสังคมที่มีส่วนสลับซับซ้อน และมีบรรทัดฐานต่าง ๆ ที่ขัดแย้งกันจะก่อให้เกิด ภาวะการณ์ที่เรียกว่า Normlessness หรือที่เรียกว่าภาวะที่ปราศจากบรรทัดฐาน ซึ่งไม่ได้หมายความว่าสังคมสมัยใหม่จะไม่มีบรรทัดฐาน แต่หมายความว่าบรรทัดฐานมีหลายชุดแต่ไม่สามารถผูกมัดต่อผู้คนในสังคมได้ และนำไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ Robert K. Merton ได้ช่วยอธิบายเพิ่มเติมว่า Anomie เป็นผลมาจากความไม่สามารถของบุคคลที่จะปฏิบัติตามบรรทัดฐานต่าง ๆ ของสังคม ถึงแม้ว่าตนจะยอมรับบรรทัดฐานนั้น ๆ สาเหตุก็เพราะว่าเกิดความไม่สอดคล้องกันของเป้าหมายทางวัฒนธรรม กับวิถีชีวิตที่จะบรรลุเป้าหมายนั้น Merton มองว่า ในขณะที่สังคมกระตุ้นให้สมาชิกแสวงหาความมั่งคั่งและฐานะทางเศรษฐกิจทางสังคมที่ดีขึ้น แต่วิถีทางที่จะไปให้ถึงจุดหมายนั้นมีสภาพที่จำกัด ดังนั้นสมาชิกจึงมีเพียงจำนวนน้อยและจำกัดที่บรรลุเป้าหมายได้ สมาชิกที่เหลือจึงต้องแสวงหาวิถีทางอื่นซึ่งไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม การพนันจึงเป็นแนวทางเลือกแนวทางหนึ่งที่เปิดโอกาสให้สมาชิกของสังคมได้รับความสำเร็จในชีวิต นั่นคือเงินรางวัล แนวคิด Anomie จึงเป็นการอธิบายนักพนันที่เป็นคนชั้นล่างของสังคม

Alienation เป็นแนวคิดหนึ่งที่น่าสนใจอธิบายถึงพฤติกรรมการเล่นการพนัน เพราะบุคคลนำเอาการพนันเป็นช่องทางในการแสดงออกถึง ความสามารถในการควบคุมการกระทำของตนเอง แนวคิดนี้เนื่องมาจากการทำงานในระบบอุตสาหกรรม ที่บุคคลมีความคิดว่าเขาไม่มีอำนาจ ไม่มีความเป็นอิสระในการทำหน้าที่ของตนเอง ทำให้ต้องแสวงหาความแปลกแยกต่องานที่ตนทำอยู่ แยกแยกออกจากเพื่อนร่วมงาน และในที่สุดก็แปลกแยกออกจากการเป็นตัวตนของตนเอง

Decision Making แนวคิดนี้มุ่งให้ความสนใจในโอกาส ในการตัดสินใจด้วยตัวเองของพวกเรา เปิดโอกาสให้ผู้เล่นได้ควบคุมโชคชะตาของตนเอง แล้วเลือกสิ่งทีตนเองคิดว่าเป็นการตัดสินใจที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งการเลือกตัดสินใจเองได้นี้ โดยปกติแล้วจะเป็นไปไม่ได้ในกิจกรรมสามัญประจำวันโดยเฉพาะอย่างยิ่งการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่การงาน

สังคมวิทยาจึงมองพฤติกรรมการเล่นการพนันในแง่ของการตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ในด้านสันตนาการ การพนันไม่ใช่สิ่งทีเลวร้ายในตัวของมันเอง และไม่ได้ก่ออันตรายโดยตรงกับร่างกายของมนุษย์หรือสังคม เหมือนกับการดื่มสุราหรือเสพยาเสพติด แต่การพนันจะกลายเป็นสิ่งที่อันตรายก็ต่อเมื่อคนทั่วไปไม่พอใจในผลร้ายของกิจกรรมประเภทนี้ กล่าวคือผู้ที่ติดการพนันมักจะกลายเป็นบุคคลที่ขาดความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม ผลร้ายของการพนันจะอยู่ตรงที่มันขัดขวางและเป็นอุปสรรคต่อการทำหน้าที่ของบุคคลตามความคาดหวังของสังคมเสียมากกว่า (เสรีน ปุณณะหิตานนท์. 2523 : 1)

Lesieur ,1994 (อ้างอิงจาก ผาสุก พงษ์ไพจิตร การพนันในสังคมไทย ๙. 2543 ข : 35) พบว่านักพนันที่ติดการพนันจนใจหิวไม่ขึ้น จะหันเหการประกอบอาชีพที่ถูกกฎหมายไปสู่การทำมาหากินที่ผิดกฎหมาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ค่านิยมส่วนบุคคล โอกาส และทัศนคติที่มีต่อความเสี่ยง กิจกรรมที่กลุ่มนี้กระทำ เช่น การปลอมแปลงเช็ค การยกยอก การลักขโมย ปล้นจี้ ต้มตุ๋น การหลีกเลียงการเสียภาษีและการติดยาเสพติด เป็นต้น นอกจากนั้นยังได้อธิบายกระบวนการที่บุคคลกลายเป็นนักพนันที่มีปัญหาซึ่งมีอยู่ 3 ระยะ คือ

1. ระยะชัชชนะ นักพนันจะเพลินกับการเล่นการพนันมากคิดว่าตนเองเก่งเพราะมักจะชนะรางวัลใหญ่ ๆ นอกจากนี้มักจะเกิดความรู้สึกมั่นใจตนเองมากขึ้นในทักษะการเล่นของตน พวกเขา มักมีความเชื่อว่าเงิน คือทางออกของปัญหาชีวิตซึ่งผลักดันให้มีการเพิ่มทุนในการเล่นการพนัน โดยเฉพาะนักพนันหญิงส่วนใหญ่จะมองการพนันเป็นหนทางหลบหนีปัญหาในอดีตของตน ปัญหาชีวิตครอบครัว หรือปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว

2. ระยะพ่ายแพ้ เมื่อนักพนันทุ่มเงินและเวลาในการพนันมากขึ้น ความสูญเสียและความพ่ายแพ้ก็เกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้เกิดปัญหาและสูญเสียความเชื่อมั่นในตนเองในทักษะการพนัน แต่พยายาม เล่นต่อเพื่อเงินและเรียกความเชื่อมั่นกลับมาโดยคาดหวังเงินรางวัลใหญ่ เมื่อกังวลมากขึ้นก็จะเล่นการพนันหนักขึ้น บ่อยขึ้น ปล่อยปละละเลยงานประจำ และครอบครัว เมื่อเงินหมดก็เริ่มคิดถึงการทำผิดเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อเป็นทางหาเงินมาเล่นการพนัน

3. ระยะสิ้นหวัง นักพนันจะถลำไปในวิธีหาเงินมาเล่นการพนันมากยิ่งขึ้น มักแก้ตัวกับตนเองว่าเป็นการยืมชั่วคราวจนกว่าจะได้รางวัลใหญ่ ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากมาก เล่นการพนันมากยิ่งขึ้น จนกระทั่งเงินหมด นักพนันเริ่มรู้สึกว่าชีวิตลำบากแทบทนไม่ได้ หวาดกลัวกฎหมาย กลัวเจ้าหน้าที่ คู่ครอง และมักหาทางออกโดยการฆ่าตัวตาย

ปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลให้คนกลายเป็นนักพนันที่มีปัญหา คือ ประสบการณ์ที่ได้รับรางวัลใหญ่ ความพยายามที่จะเอาเงินคืนจากการพนัน ความรู้สึกแบบทุ่มสุดตัว ซึ่งอาจเกิดจากความโกรธ ความสิ้นหวัง เมาสุรา การเริ่มเล่นการพนันในช่วงที่เป็นเด็กหรือวัยรุ่น มีพ่อหรือแม่ที่ติดการเล่นการพนัน ความเชื่อว่าการชนะพนันอาจทำได้โดย การใช้กลวิธีบางอย่างมากกว่าการใช้ทักษะ และยิ่งไปกว่านั้น ผู้ที่ติดการพนันมักจะชอบการพนันที่ต่อเนื่อง ตื่นเต้น ชนะบ่อย ๆ และมีโอกาสได้เล่นซ้ำฟรี

ปัจจัยเสริมที่ทำให้เล่นการพนันประกอบด้วย เหตุการณ์ที่ผ่านมาในชีวิต เช่น ความเจ็บปวดหรือความสำเร็จ ชีวิตถูกทอดทิ้งในวัยเด็กและความไม่อบอุ่นในความรักจากพ่อและแม่ สถานการณ์ในวัยเด็กที่เกิดจากความอับอายและการถูกข่มขู่ในความเป็นมนุษย์ มีพฤติกรรม

ติดสุราและยาเสพติด มีปัญหาทางสรีระที่ต้องการใช้การพนันมาชดเชยบางอย่างที่ขาดหายไป และปัญหาบุคลิกที่มีต่อสังคมและปัญหาความสนใจสั้น

นักสังคมวิทยา จึงได้มองว่าพฤติกรรมการเล่นการพนันนั้นเป็นเพราะมาจากปัจจัยทางสังคมภายนอกที่เข้ามามีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของเขา และเกิดภาวะกดดันจะต้องหาทางออก เพื่อลดภาวะความกดดันเหล่านั้น ศุภศักดิ์ ตระการรัตน์กุล (2540 : 15) ได้อธิบาย ถึงสาเหตุใหญ่ ๆ ที่สำคัญทำให้คนเล่นการพนัน ได้แก่

1. ความโลภ เป็นสาเหตุที่สำคัญที่สุดเพราะการได้เงินก้อนโตโดยง่ายเป็นสิ่งดึงดูดคน เหตุผลนี้เป็นจริงที่สุดในหมู่นักพนันที่ไม่มีทั้งการศึกษาและชำนาญงานใด จึงคิดว่าวิถีทางเดียวที่จะก้าวสู่ความมั่งคั่งคือการพนัน
2. ความโก้ ค่านิยมของสังคมบางกลุ่ม ยังนิยมยกย่องคนเด่น และการทำตัวให้เป็นที่สังคมสังเกตได้นั้นคือนักพนันมือหนัก
3. ความเบื่อ เกิดจากการเบื่อชีวิตประจำวัน เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คนมุ่งเข้าหาการพนัน เพราะการพนันเต็มไปด้วยความท้าทาย
4. ความภูมิใจ บางครั้งการได้เล่นการพนันอย่างมีชั้นเชิง ก่อให้เกิดความ ปิติยิ่งกว่าการชนะการพนัน เดิมพันเป็นสิ่งเพียงแต่สิ่งของที่บอกให้รู้ถึงความเก่ง
5. ความเชื่อในโชค นักพนันนั้นไม่มีใครยอมรับว่าการเล่นการพนันได้นั้น เกิดขึ้นเพราะความเคราะห์ดี แต่เชื่อว่าเป็นเพราะโชคประจำตัว
6. ความระทึกใจ บรรยากาศของการพนัน เต็มไปด้วยความหวังและความจริงจังที่สามารถทำให้คนตื่นเต้นได้เป็นอย่างดี
7. ความเลือนลอย บางทีคนที่เล่นการพนันนั้นเป็นคนที่อยู่ในภาวะผิดหวัง และไม่สามารถหาคุณค่าในชีวิต จึงใช้การพนันเป็นทางออก นักพนันบางคนนั้นเล่นการพนันเป็นการลดปมด้อยของตนเองลง

ศูนย์วิจัยของมหาวิทยาลัยมิชิแกน ประเทศสหรัฐอเมริกา (1974. เสรีน ปุณณะหิตานนท์. 2529 : 25) ได้วิจัยเกี่ยวกับการเล่นการพนัน พบว่า การพนันขั้นต่อเป็นปรากฏการณ์สากล คนส่วนใหญ่พนันขั้นต่อหรือวางเดิมพันกันเพื่อ ความสนุกกับเพื่อน ๆ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน เพื่อความตื่นเต้นเร้าใจ หรือไม่ก็ เพื่อท้าทายความสามารถของตนเอง น้อยคนที่หวังจะได้เงินเป็นกอบเป็นกำจากการพนันขั้นต่อ ยกเว้นการแทงลอตเตอรี เพียงประมาณร้อยละ 30 ของผู้พนันขั้นต่อกล่าวว่า กลัวถูกลงโทษตามกฎหมาย ส่วนใหญ่คิดจะเล่นต่อไปแม้ว่าจะมีกฎหมายเอาผิดหรือห้ามไว้

เสริน ปุณณะหิตานนท์ (2532: 69) ได้ศึกษาแนวคิดและพฤติกรรมเกี่ยวกับการพนันของเด็กและเยาวชน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่มีอายุระหว่าง 5 – 20 ปี ผลการศึกษาพบว่า เพศชายมีประสบการณ์การพนันมากกว่าเพศหญิง เกือบทุกประเภทของการพนัน ยกเว้นประสบการณ์ด้านการเสี่ยงโชคที่พบว่าเพศชายกับเพศหญิงมีประสบการณ์พอ ๆ กัน ประสบการณ์มากขึ้นก็ยิ่งทำให้พฤติกรรมการพนันมีมากขึ้นตามไป ยังมีพี่น้องมากเท่าไรก็จะมีประสบการณ์การพนันหรือการเสี่ยงโชคมากขึ้น และความไม่สมหวังในเรื่องที่สำคัญของชีวิต มีโอกาสที่จะทำให้เด็กหันไปหาพฤติกรรมการพนันเพื่อเป็นการชดเชยในสิ่งที่ขาดหายไป กัญญาพร ไทรชมภู (2546) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมของนักพนัน กรณีศึกษานักการพนันในจังหวัดนครปฐม พบว่านักเล่นการพนันสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ 1. ผู้ที่มีพฤติกรรมการเล่นการพนันมาตั้งแต่เยาว์วัย ซึ่งมีประสบการณ์และเคยเห็นการเล่นการพนันจากสภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น บ้านอยู่ใกล้สถานที่เล่นการพนัน บิดามารดาหรือญาติพี่น้องเล่นการพนัน และได้เคยติดตามไปด้วยจนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ จัดเป็นการถ่ายทอดทางสังคม 2 กลุ่มที่ได้รับผลกระทบทางสังคม ได้แก่ ผู้ที่ได้มาสัมผัสกับการพนันเมื่อตอนโตแล้ว เล่นการพนันโดยการชักจูงของเพื่อนและบุคคลที่ใกล้ชิด เริ่มเล่นที่ละเล็กละน้อยและเพิ่มมากขึ้นจนติดฉันทวิวัฒน์ กาญจนบุษย์ (2547) ได้ศึกษาเรื่องการพนันฟุตบอลในพื้นที่เทศบาลนครยะลา พบว่าผู้ที่เล่นการพนันฟุตบอล ส่วนใหญ่เคยเล่นการพนันชนิดอื่น ๆ มาก่อนที่จะหันมาเล่นการพนันฟุตบอล กฤษฏา พงษ์ศรี (2542) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการเล่นการพนันฟุตบอลของนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งในกรุงเทพมหานครและทัศนคติของผู้เล่นการพนัน พบว่า การเล่นการพนันฟุตบอลของนักศึกษา จะเริ่มเล่นการพนันฟุตบอลตั้งแต่สมัยเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นส่วนใหญ่ จะมีระยะเวลาในการเล่นการพนันฟุตบอล 3 – 4 ปี ติดต่อกัน นั้นหมายความว่า นักศึกษามีประสบการณ์การเล่นการพนันมาก่อนซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ บุษราคม ชูระพันธ์ (2534) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการพนันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่านักเรียนที่มีประสบการณ์การเล่นการพนันจะมีคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อการพนันสูงกว่านักเรียนที่มีประสบการณ์การเล่นพนันน้อยกว่า ซึ่ง เสริน ปุณณะหิตานนท์ และคนอื่น ๆ (2531) ได้ให้คำนิยาม ดังต่อไปนี้

1. การเล่นการพนันเอาเงินหรือสิ่งของมีค่า (สำหรับผู้เล่น) ในการเล่นระหว่างเด็ก และเยาวชน เช่น ลูกหิน ร่อนรูป เป่ากบ โยนเหรียญ เล่นว่าว เป็นต้น ในเกมกีฬาหรือระหว่างบุคคล เช่น ฟุตบอล วิ่งผลัด ตะกร้อ เป็นต้น และในการนำสัตว์มาต่อสู้กัน เช่น กัดปลา กัดจิ้งหรีด ชนกวาง เป็นต้น

2. การเล่นเกมพนันขั้นต่อหรือวางเดิมพัน โดยอาศัยกิจกรรมหรือเครื่องมือที่ผู้อื่นจัดให้มีขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้าหรือหารายได้ เช่น ในเกมกีฬาฟุตบอล มวย แข่งม้า เป็นต้น
3. การเสี่ยงโชคในรูปแบบของการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล หวยปิงปอง หวยซอง การเสี่ยงโชคในรูปแบบของการซื้อเพื่อจับรางวัล การเสี่ยงโชคโดยการวางเงินแทงภาพ การเล่นเกมตู้ไฟฟ้า เป็นต้น
4. การพนันที่เล่นกันในบ่อน โดยใช้ไพ่สำหรับ ลูกเต๋า เงินเหรียญ ขึ้นส่วนบางชนิด เป็นอุปกรณ์ในการเล่น

ดังนั้น พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเล่นเกมพนัน หมายถึง การที่นักเรียนมีประสบการณ์การเล่นการพนันชนิดอื่น ๆ มาก่อนเป็นเบื้องต้น เช่น การเล่นเกมพนันโยนลูกหิน เป่ากบ ร่อนรูป กัดปลา ซึ่งนับว่าเป็นขั้นต้นของการเล่นเกมพนัน ก่อนที่จะถึงการเล่นการพนันชนิดอื่น ๆ ที่ซับซ้อนต่อไป โดยการรายงานความถี่ของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเล่นการพนันแบบใดแบบหนึ่งหรือหลายแบบ

พฤติกรรมทางเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม

การคบเพื่อนและการเข้ากลุ่มเพื่อน เป็นพัฒนาการทางสังคมตามธรรมชาติของนักเรียน ช่วยในการเสริมสร้างความมั่นคงทางจิตใจ การที่มีโอกาสได้แสดงออกถึงความสามารถและการแลกเปลี่ยนทางความคิดทำให้เกิดความมั่นใจและความภาคภูมิใจในตนเอง และเมื่อรวมกลุ่มกันจะมีการทำกิจกรรมร่วมกันและสร้างวัฒนธรรมย่อยเฉพาะกลุ่มขึ้นมา ถ้าวัฒนธรรมนั้นสอดคล้องกับวัฒนธรรมหรือบรรทัดฐานของสังคม พฤติกรรมของนักเรียนก็จะไม่เบี่ยงเบนไปจากสังคม การที่นักเรียนที่มารวมกลุ่มกันจะเกิดการเรียนรู้ เลียนแบบและได้รับแรงเสริมทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการชักจูงให้กระทำ หรือไม่กระทำในบางสิ่งบางอย่างอาจนำไปสู่การหาประสบการณ์ที่เสี่ยงอันตรายได้ เช่นการเล่นการพนันฟุตบอล ในการที่จะยอมรับหรือปฏิเสธการชักจูงจากผู้อื่นนั้นมี 3 ลักษณะคือ

1. การยอมรับการชักจูงโดยการทำตามบรรทัดฐานของกลุ่ม (Conformity) เป็นการทำตามกลุ่มโดยไม่มีการชักจูง แต่ทำตามเนื่องมาจากอิทธิพลของกลุ่มและในสถานการณ์ที่มีความกดดันหรือการบังคับให้กระทำตามระเบียบของกลุ่ม การกระทำเช่นนี้จะมีมากกรณีที่กลุ่มที่ใหญ่ และพบว่าบุคคลจะทำตามกลุ่มหรือไม่ขึ้นอยู่กับทัศนคติของบุคคล

2. การยอมรับทำตามการชักจูง (Compliance) โดยไม่มีการบังคับหรือชักจูงให้กระทำในสิ่งที่ชอบหรือไม่ชอบอย่างชัดเจน การชักจูงให้กระทำตามลักษณะนี้ผู้ถูกชักจูงจะรู้สึกว่าเป็นการยากที่จะปฏิเสธ บางครั้งจึงอยากต่อต้านและมักจะยอมรับการชักจูงจากการที่มีความสัมพันธ์มาก่อนหรือเพื่อหวังผลตอบแทน

3. การยอมรับการชักจูงจากผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่า (Obedience) เป็นการยอมรับทำตามที่มีผู้ชักจูงในทางลบทั้งทางจิตใจและทางร่างกาย ซึ่งเกิดขึ้นตั้งแต่วัยเด็ก โดยเด็กจะได้รับการชักจูงด้านการเรียนรู้ การเชื่อฟังจากพ่อและแม่จะมีมากหากเป็นคำสั่งหรือคำขอร้องจากผู้มีอำนาจเหนือตน

กลุ่มเพื่อน เกิดจากการสังสรรค์สมาคมระหว่างบุคคล ซึ่งในช่วงวัยเด็ก ก็คือกลุ่มเพื่อนเล่น ช่วงวัยรุ่นคือกลุ่มเพื่อนสนิท และช่วงผู้ใหญ่คือการคบค้าสมาคมกับคนในระดับเดียวกัน กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลมากต่อบุคคล เพราะบุคคลจะยึดเอากลุ่มเพื่อนเป็นแนวทางการประพฤติปฏิบัติในการตัดสินใจ การคบเพื่อน กลุ่มเพื่อนนับว่ามีอิทธิพลต่อนักเรียนในวัยนี้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะ ถ้านักเรียนที่คบเพื่อนที่กระทำคามผิด เช่น การหนีเรียน การสูบบุหรี่ และเล่นการพนัน นักเรียนก็มีโอกาสที่จะกระทำคามผิดตามมากไปด้วย แต่ทั้งนี้ นักเรียนคนนั้น ๆ จะยอมรับเอาการชักจูงของเพื่อนเหล่านั้นด้วยหรือไม่ ถึงแม้ว่าจะคบเพื่อนที่กระทำคามผิดอยู่เสมอ แต่ถ้านักเรียนไม่ยอมรับในการชักจูง โอกาสที่นักเรียนจะกระทำคามผิดตามเพื่อนก็เกิดขึ้นยาก ทางกลับกันนักเรียนยอมรับเอาลักษณะของเพื่อนและยอมรับการกระทำของเพื่อน โอกาสที่นักเรียนคนนั้น ๆ ก็จะทำผิดตามเพื่อนได้ กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลที่สามารถชักจูงนักเรียนให้มีพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลได้ และต้องขึ้นอยู่กับนักเรียนว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวมาอย่างไร และมีการดำรงชีวิตตามหลักศาสนาพุทธคือการปฏิบัติทางพุทธอย่างไร ตลอดจนนักเรียนมีลักษณะที่จะยอมรับอิทธิพลของเพื่อนด้วยหรือไม่ ดังนั้นจะต้องศึกษาว่านักเรียนที่ยอมรับอิทธิพลของเพื่อนในการเล่นการพนันฟุตบอล ที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร ดังนั้นจุดเริ่มต้นในการเข้าสู่การเล่นการพนันฟุตบอลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เริ่มเล่นกับเพื่อนหรือคนรู้จัก ร้อยละ 89.90 จึงกล่าวได้ว่าเพื่อนคนรู้จักล้วนเป็นสิ่งแวดล้อมที่ส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล (พินิต วงษ์ยี่กุล. 2543)

บราวน์ (จรรยา กล่าวสุนทร. 2540 : 40 อ้างอิงจาก Brown. 1986 : 2182) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนกับพฤติกรรม โดยศึกษาเกี่ยวกับการหยุดเล่นการพนันของนักพนัน เป็นการศึกษาแบบจับคู่ระหว่างผู้เล่นการพนันกับผู้หยุดเล่นการพนันไปแล้วเกินกว่า 1 ปี พบว่าการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับผู้ที่เล่นการพนันคนอื่น ๆ หรือการหยุดเล่นการพนันในการดำเนินชีวิตของพวกเขา พฤติกรรมนั้นจะถูกกระตุ้นไว้โดยกลุ่มเพื่อนอย่างมากและสอดคล้องกับศูนย์วิจัย

ของมหาวิทยาลัยมิชิแกน ประเทศสหรัฐอเมริกา (เสริน ปุณณะนิตานนท์. 2529 : 25) โคเฮน (Cohen. 1955 : 49 – 72) การกระทำผิดของเด็กวัยรุ่นเป็นการสนองตอบต่อปัญหาของแต่ละคน เด็กจะหาทางออกโดยการไปพบปะเข้ากลุ่มกับเพื่อนแล้วช่วยกันสร้างแบบแผนของพฤติกรรมขึ้นมาใหม่ ในลักษณะที่เป็นพฤติกรรมที่ต่อต้านสังคมเพื่อประท้วงความไม่เสมอภาคที่ตนเองได้รับจากสิ่งแวดล้อม และแบบแผนของพฤติกรรมนั้นจะเป็นวัฒนธรรมย่อยในกลุ่มที่ตนเองถ่ายทอดสืบต่อ ๆ กันไปยังเด็กคนใหม่ที่เข้ามารวมกับกลุ่ม วัฒนธรรมย่อยของเด็กเหล่านี้มีได้มุ่งหวังแสวงหาผลประโยชน์จากการกระทำหรือพฤติกรรมของตน แต่มุ่งแสดงให้กลุ่มเพื่อนด้วยกันเห็นว่า ตนนั้นเป็นคนเก่ง คนกล้า เป็นคนที่มีความสามารถ เพื่อจะได้รับการยอมรับจากบรรดาเพื่อน ๆ งานวิจัยที่สนับสนุนแนวคิดนี้ คืองานวิจัยของ ไอนอนและรีคเลส (Eynon and Reckless. 1961 : 162 – 170) ได้ศึกษาอิทธิพลของการคบเพื่อนพบว่า ในบรรดาเด็กที่มีอายุมากกว่า 13 ปี ที่กระทำความผิดและถูกจับกุมได้ ปรากฏว่า ร้อยละ 77 มีเพื่อนร่วมกระทำความผิดด้วยกัน และเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี ที่กระทำความผิด ร้อยละ 73 จะมีเพื่อนร่วมกระทำความผิดเช่นกัน จะเห็นได้ว่าการกระทำความผิดของเด็กส่วนใหญ่จะมีเพื่อนร่วมกระทำความผิดร่วมด้วย จากแนวคิดของโคเฮน สามารถอธิบายพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลได้ว่า เป็นเพราะนักเรียนเหล่านั้นมีความรู้สึกที่ไม่ค่อยดีนักทั้งต่อตัวนักเรียนเองและต่อโรงเรียน ทำให้เกิดความคับข้องใจ จึงหาทางออกโดยการคบกลุ่มเพื่อน ซึ่งกลุ่มเพื่อนเหล่านั้น มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่ต่อต้านกฎระเบียบของโรงเรียนอยู่แล้วและหนึ่งในพฤติกรรมนั้นก็มียุติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลรวมอยู่ด้วย นักเรียนในกลุ่มนี้อาจมีความคิดว่าพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลเป็นกิจกรรมหนึ่งที่แสดงถึงความเก่ง ความกล้า ทำลายกฎระเบียบของโรงเรียน เมื่อเล่นแล้วครูอาจารย์ไม่สามารถทำอะไรได้ นักเรียนจะเป็นคนที่เก่งกล้าเป็นที่ยอมรับของเพื่อน ๆ ได้ และจากการวิจัยเกี่ยวกับการเล่นการพนัน พบว่า การพนันขั้นต่อเป็นปรากฏการณ์สากล คนส่วนใหญ่พนันขั้นต่อหรือวางเดิมพันกันเพื่อ ความสนุกกับเพื่อน ๆ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน เพื่อความตื่นเต้นเร้าใจ หรือไม่ก็ เพื่อทำลายความสามารถของตนเอง จุดเริ่มต้นในการเข้าสู่การเล่นการพนันฟุตบอลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เริ่มเล่นกับเพื่อนหรือคนรู้จัก ร้อยละ 89.90 จึงกล่าวได้ว่าเพื่อน เป็นสิ่งที่ส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล (พินิต วงษ์ชัยกุล. 2543) และการศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมการเล่นพนันแข่งม้า พบว่า ผู้เล่นการพนันแข่งม้าเล่นเพราะและมีเพื่อนที่เล่นอยู่แล้วชักชวนให้มาเล่น (ชูชีพ อินทร. 2540) จากการศึกษาพฤติกรรมการเล่นและเครือข่ายการสื่อสารของ ผู้เล่นหวยใต้ดิน พบว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่เล่นหวยใต้ดินด้วยกัน เข้ามามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเล่นหวยใต้ดิน (ชวนวล คณานุกูล. 2542) และการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเล่นการพนัน พบว่า อิทธิพล

ของกลุ่มเพื่อน มีส่วนสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเล่นการพนัน (พินิจ รุ่งแจ้ง. 2538) นักเรียนที่เล่นการพนัน มี เพื่อนเล่นการพนันคิดเป็นร้อยละ 81.76 (จินตนา การสมบัติ. 2547) นักเรียนที่มีกลุ่มเพื่อนที่มีประสบการณ์การเล่นการพนัน จะมีทัศนคติต่อการพนันในทางบวกสูง ตามไปด้วย (บุษราคัม ธุระพันธ์. 2534) จากการศึกษาพบว่านักศึกษาเริ่มสนใจกีฬาฟุตบอล และมีแนวโน้มที่จะเล่นการพนันฟุตบอลตั้งแต่สมัยเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ส่วนสาเหตุของการเล่นการพนันฟุตบอลนั้นมาจาก ถูกเพื่อนชักชวน เพื่อเพิ่มความสนุกสนานและตื่นเต้นในการติดตามชมการแข่งขัน โดยเล่นครั้งแรกจะเล่นกับเพื่อน (กฤษฎา พงษ์รัตน์. 2542) และแยกสาเหตุของการติดการพนันของนักเล่นการพนันสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. ผู้ที่มีพฤติกรรมการเล่นการพนันมาตั้งแต่เยาว์วัย ซึ่งมีประสบการณ์และเคยเห็นการเล่นการพนันจากสภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น บ้านอยู่ใกล้สถานที่เล่นการพนัน บิดามารดาหรือญาติพี่น้องเล่นการพนัน และได้เคยติดตามไปด้วยจนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ จัดเป็นการถ่ายทอดทางสังคม

2. กลุ่มที่ได้รับผลกระทบทางสังคม ได้แก่ ผู้ที่ได้มาสัมผัสกับการพนันเมื่อตอนโตแล้ว เล่นการพนันโดยการชักจูงของเพื่อนและบุคคลที่ใกล้ชิด เริ่มเล่นที่ละเล็กละน้อยและเพิ่มมากขึ้นจนติด (กัญญาพร ไทรชมภู. 2546)

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า นักเรียนเป็นวัยที่อยากรู้อยากลอง ต้องการความรักความเข้าใจ โดยเฉพาะการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน หากนักเรียนมีการคบเพื่อนก็จะมีการเล่นแบบเพื่อน การเล่นแบบเพื่อนก็สามารถนำทฤษฎีความคล้ายคลึงกัน มาอธิบายได้ว่า เนื่องจากเป็นคนในวัยเดียวกันมีลักษณะที่คล้ายกัน ตั้งแต่อายุ ความคิด ความต้องการ ความคล้ายคลึงกันในลักษณะเหล่านี้ จะเป็นเครื่องชักจูงให้นักเรียนทำตามกันในเรื่องต่าง ๆ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจวบจันทน์. 2520 : 11) วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเลียนแบบเพื่อนได้ง่าย และกลัวว่าตนเองจะแปลกแยกออกจากกลุ่มเพื่อน จึงมีการทำอะไรตามเพื่อน (เกษมตันติผลลาชีวะ. 2540 : 69) เมื่อนักเรียนมีปัญหาส่วนตัว มักจะปรึกษาเพื่อนมากกว่าที่จะปรึกษามารดา บิดา และครูอาจารย์ นอกจากนั้นยังพบว่าประสบการณ์ครั้งหนึ่งที่เพื่อนเป็นผู้ชักจูงให้ใช้ยาเสพติด นักเรียนที่ติดยาส่วนใหญ่จะได้ยาเสพติดมาจากเพื่อนมากกว่าที่จะหาซื้อด้วยตนเอง (ผืน แสงสิงแก้ว และคณะ. 2518)

ดังนั้น พฤติกรรมการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม หมายถึง ลักษณะการรวมกลุ่ม การคล้อยตามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ว่ามีลักษณะยอมรับอิทธิพลของเพื่อนไปในทางที่ดีหรือในทางเลื่อมเสียเล็กน้อยเพียงใด มีการรู้จักหลีกเลี่ยงนี้ ไม่คบหา หรือไม่รวมกลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเล่นการพนันฟุตบอล หรือการพนันประเภทอื่น ๆ น้อยเพียงใด พฤติกรรมประเภทนี้จึงจัดได้ว่าเป็นพฤติกรรมที่สามารถสร้างความต้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลได้

การวัดพฤติกรรมต้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล

สำหรับการวัดพฤติกรรมการเล่นการพนันเบื้องต้น ได้มีผู้ที่ศึกษา เช่น เสริน ปุณณะหิตานนท์ และคนอื่น ๆ (2531) ได้ศึกษาแนวคิดและพฤติกรรมเกี่ยวกับการพนันของเด็กและเยาวชน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่มีอายุระหว่าง 5 – 20 ปี และได้สร้างแบบวัดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพนันของนักเรียน จำนวน 19 ข้อ และอภิรดี จันทน์หอม (2535) ได้นำแบบวัดของเสริน ปุณณะหิตานนท์ มาวัดพฤติกรรมนักเรียนชายในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จินตนา การสมบัติ (2547) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นการพนันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 – 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมการเล่นการพนัน ลักษณะของแบบวัด จะเป็นการตอบว่า เล่น หรือไม่เล่นการพนัน ส่วนการวัดพฤติกรรมการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม ได้มีผู้ที่ศึกษา ได้แก่ สุพจน์ จักขุทิพย์ (2521) เป็นแบบวัดที่ถามความรู้สึกของผู้ตอบที่มีต่อเพื่อนและการรวมกลุ่มกับเพื่อน และ อภิรดี จันทน์หอม (2535) ได้นำมาปรับปรุงเพื่อประเมินค่าของการยอมรับอิทธิพลของเพื่อนในทางที่เลื่อมเสียว่ามีมากน้อยเพียงใด แบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .69 มีจำนวน 15 ข้อ ดวงเดือน พันธุมนาวินและงามตา วณิชทานนท์และคณะ (2536) ได้ปรับปรุงแบบวัดของสุพจน์ จักขุทิพย์ (2521) เป็นแบบวัดลักษณะการไม่รวมกลุ่มกับเพื่อน ละเว้นการคบเพื่อนที่ไม่เหมาะสม โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง โดยมีลักษณะบอกเล่า แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรวัดประเมิน 6 หน่วย จาก จากจริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 0 – 60 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูง คือผู้ที่มีการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสมมาก สำหรับผู้ที่ได้คะแนนต่ำถือว่าเป็นผู้ที่มีการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสมน้อย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสร้างแบบวัดพฤติกรรมต้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลขึ้นเองซึ่งเป็นไปตามนิยามปฏิบัติการของพฤติกรรมต้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 อันดับ

ตั้งแต่ จริงที่สุด จนถึง ไม่จริงเลย นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่านักเรียนมีพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่ได้กล่าวมา สามารถสรุปความหมายของพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติตน ที่ไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการเล่นการพนันฟุตบอล ตลอดจนการรู้จักหลบหลีก ไม่คบหา หรือไม่รวมกลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล พฤติกรรมทั้งหมดนี้ถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ปรารถนาของสังคม พฤติกรรมที่ด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล ประกอบด้วย

- 1) พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเล่นการพนัน หมายถึง การที่นักเรียนมีประสบการณ์ การเล่นการพนันชนิดอื่น ๆ มาก่อนเป็นเบื้องต้น เช่น การเล่นพนันโยนลูกหิน เป่ากบ ร่อนรูป กัดปลา ซึ่งนับว่าเป็นขั้นต้นของการเล่นการพนันก่อนที่จะถึงการเล่นการพนันชนิดอื่น ๆ ที่ซับซ้อนต่อไป โดยการรายงานความถี่ของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเล่นการพนันแบบใดแบบหนึ่งหรือหลายแบบ
- 2) พฤติกรรมเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม หมายถึง ลักษณะการรวมกลุ่ม การคล้อยตามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ว่ามีลักษณะยอมรับอิทธิพลของเพื่อน ไปในทางที่ดี หรือในทางเลื่อมมากน้อยเพียงใด มีการรู้จักหลบหลีก ไม่คบหา หรือไม่รวมกลุ่มกับเพื่อนที่มีการเล่นการพนันฟุตบอลหรือการพนันอื่น ๆ เป็นต้น

แนวการวิเคราะห์สาเหตุพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล

การศึกษาพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลนั้น เป็นสิ่งที่ควรศึกษา โดยผ่านการถ่ายทอดทางสังคม และในการถ่ายทอดพฤติกรรมที่ผ่านปัจจัยทางสังคมสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็ก เช่น การสั่งสอนจากพ่อแม่ จากโรงเรียน โดยการให้เด็กได้เห็นตัวอย่างทั้งจากบุคคลใกล้ตัวและไกลตัว ดังนั้น ในการศึกษาถึงสาเหตุของการแสดงพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลนั้นจะพบว่า บุคคลจะแสดงพฤติกรรมใด ๆ จะมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย ทำให้การศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนมากที่สุดนั้นจำเป็นต้องอาศัยวิทยาการหลายแขนงในการร่วมกันอธิบายและทำนายถึงการแสดงพฤติกรรมนั้นในทุก ๆ มิติ อันนำไปสู่การพัฒนาคนให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด จากการศึกษาที่ผ่านมาจากอดีตนั้นมีข้อสรุปเกี่ยวกับสาเหตุของพฤติกรรมต่าง ๆ ว่ามีจากปัจจัยหลัก 2 ประการ คือ

1. ปัจจัยภายในตัวบุคคล ได้แก่ ลักษณะทางจิตใจของมนุษย์ เช่น ทักษะสติ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการมีสุขภาพจิต เป็นต้น

2. ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล เช่น สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การมีแบบอย่างจากผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่เล่นการพนันฟุตบอล และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา

โดยทั่วไปการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์จะใช้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งใน 4 รูปแบบนี้ คือ

1. แนวคิดที่เน้นจิตลักษณะ (Trait Model) คือเน้นลักษณะภายในตัวบุคคลที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรม ได้แก่ การศึกษาบุคลิกภาพของบุคคลซึ่งประกอบขึ้นด้วยลักษณะทางจิตใญ่อย่อยๆ หลายลักษณะที่คงสภาพอยู่ภายในตัวบุคคล

2. แนวคิดการวิเคราะห์พลวัตทางจิต (Psychodynamic Model) เป็นแนวคิดที่มุ่งศึกษาโครงสร้างทางจิตที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรม ประกอบด้วย id ego superego ซึ่งโครงสร้างทางจิตทั้ง 3 ด้านนี้จะมีความขัดแย้งกันตลอดเวลาและแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรมทั้งที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม

3. แนวคิดสถานการณ์นิยม (Situational Model) เป็นแนวคิดที่เน้นถึงอิทธิพลของสถานการณ์ภายนอกที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรม พฤติกรรมของมนุษย์อาจมีการแก้ไขปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ตลอดอาศัยสถานการณ์แวดล้อมภายนอก เงื่อนไขทางสังคมและสิ่งเร้าต่างๆ ซึ่งทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะต่างๆ กัน

4. แนวคิดปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เป็นแนวคิดที่เน้นความสำคัญของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสถานการณ์ (งามตา วณิชานนท์ 2536) เป็นแนวคิดที่เน้นความสัมพันธ์หลายทิศทางระหว่างบุคคลกับสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อม โดยปฏิภิกิริยาที่เกิดขึ้นมีความเชื่อมโยงและต่อเนื่องกัน เนื่องจากปัจจัยภายนอกของบุคคลไม่สามารถอธิบายถึงพฤติกรรมของปัจเจกบุคคลได้อย่างชัดเจน ดังนั้นการอธิบายด้วยปัจจัยภายในบุคคลประกอบด้วยกันจึงจะเพียงพอในการอธิบายถึงพฤติกรรมของบุคคลโดยพฤติกรรมที่แท้จริงของบุคคลนั้นเป็นผลมาจากการกระทำของกระบวนการต่อเนื่องของปฏิสัมพันธ์หลายทิศทาง หรือเป็นผลสะท้อนกลับระหว่างบุคคลกับสถานการณ์ที่บุคคลเผชิญอยู่ (Magnusson & Endler.1977 :3 -4)

รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) จะกำหนดสาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์เป็น 4 ประการ คือ

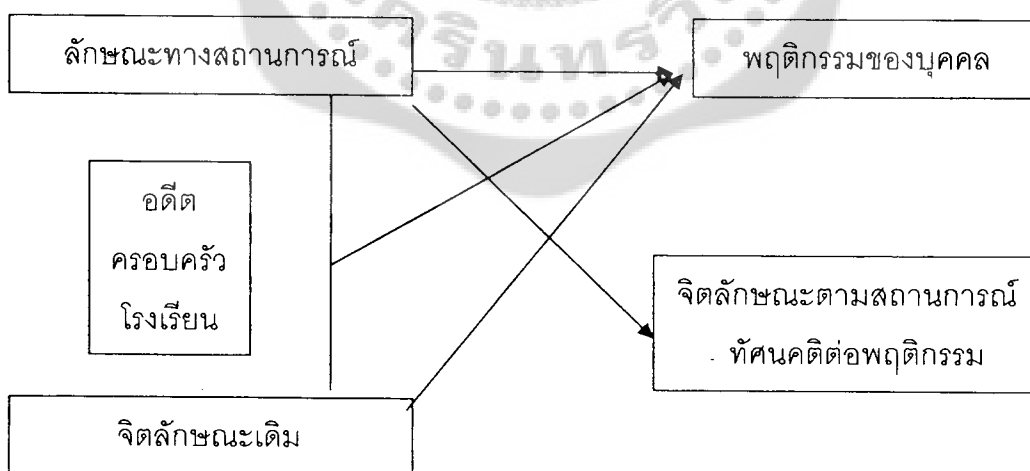
1. ลักษณะสถานการณ์
2. จิตลักษณะเดิม

3. จิตลักษณะเดิมมีอิทธิพลร่วมกับสถานการณ์
4. จิตลักษณะตามสถานการณ์

จึงเป็นการอธิบายพฤติกรรมที่มุ่งเน้นความสำคัญของปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางจิตใจของบุคคล (ปัจจัยภายใน) กับสถานการณ์ที่เขาประสบอยู่ (ปัจจัยภายนอก) จัดเป็นรูปแบบที่พยายามจะอธิบายสาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์อย่างครอบคลุมมากที่สุด ในปัจจุบันของวิชาการทางจิตวิทยา โดยมีการศึกษาปฏิสัมพันธ์ใน 2 ลักษณะ คือ

1. ศึกษาปฏิสัมพันธ์เชิงสถิติวิเคราะห์ หรือ ปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanical Interaction) ซึ่งเป็นการศึกษาอิทธิพลร่วมระหว่างลักษณะทางจิตใจของผู้กระทำหนึ่งตัวแปรกับสถานการณ์ที่จะกระทำอีกหนึ่งตัวแปร ซึ่งส่งผลต่อการแปรเปลี่ยนของคะแนนพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งในบุคคล การวิเคราะห์สามารถวิเคราะห์ได้โดยการวิเคราะห์แบบ ANOVA โดยมีตัวแปรทางจิตและสถานการณ์ที่เป็นตัวแปรต้นและพฤติกรรมเป็นตัวแปรตาม

2. ศึกษาปฏิสัมพันธ์เชิงจิตลักษณะตามสถานการณ์ (Organism Interaction) หมายถึง การศึกษาลักษณะทางจิตของบุคคลที่แปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์หรือมีความไวต่อสถานการณ์ที่บุคคลเผชิญ ลักษณะทางจิตนี้เป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางจิตใจเดิมกับสถานการณ์ปัจจุบันของบุคคล ทำให้เกิดลักษณะจิตตามสถานการณ์ในบุคคลนั้นซึ่งปฏิสัมพันธ์ที่เกิดภายในจิตใจของบุคคล ตัวอย่างเช่น การที่ประชาชนมีเจตคติที่ดีต่อการรักษาความสะอาดท้องถิ่น อาจเกิดจากการรณรงค์ไม่ทิ้งขยะในท้องถิ่นของฝ่ายเทศบาล (งามตา วนิทานนท์. 2540:5-6)

ภาพประกอบ 1 แสดงการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมด้วยรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model).

แหล่งที่มา : ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2541 : 105)

ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เป็นแนวทางพื้นฐานในการประมวลเอกสารเพื่อกำหนดตัวแปรเชิงสาเหตุในการอธิบายพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียน จากการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมตามแนวดังกล่าว สามารถแบ่งปัจจัยเชิงเหตุที่สำคัญที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียน ได้ 3 ประเภท คือ

1. ปัจจัยทางสังคม หมายถึง สิ่งแวดล้อมทางสังคมที่มีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน เป็นสิ่งทีเอื้อให้เกิดพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียน เช่น การอยู่ในสถานการณทีเสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การมีแบบอย่างจากผู้ใหญ่ใกล้ชิดกับทีไม่เล่นการพนันฟุตบอล และการปฏิบัติทางพุทธศาสนา

2. ลักษณะทางจิตของนักเรียน หมายถึง ลักษณะทางจิตใจทีผลักดันให้เกิดพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียนอันเป็นลักษณะทีสะสมในตัวนักเรียนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

ในงานวิจัยคั้งนี้ ได้กำหนดตัวแปรลักษณะทางจิตจากการศึกษาทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมเนื่องจากการเป็นทฤษฎีทีเข้ามาตรฐาน 2 ด้าน คือ เป็นงานวิจัยทีวิเคราะห์สาเหตุทางด้านจิตใจในพฤติกรรมต่างๆ ของคนไทย และการวิจัยทีนำมาใช้ส่วนใหญ่จะยึดรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2541 : 105) ซึ่งสอดคล้องในการนำไปใช้เพื่อกำหนดสาเหตุของพฤติกรรมนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง โดยจิตลักษณะทีนำมาใช้ในการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียน ในการศึกษาคั้งนี้ได้แก่ จิตเดิม เช่น ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และสุขภาพจิต จิตตามสถานการณ เช่น ทัศนคติต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล ซึ่งจากการประมวลเอกสารแล้วพบว่า ลักษณะทางจิตทั้งจิตเดิมและจิตตามสถานการณ มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียน

3. จิตลักษณะร่วมกับลักษณะทางสังคมหรือเรียกว่าปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanical Interaction) เป็นการวิเคราะห์ทางสถิติร่วมกันระหว่างลักษณะทางสังคม และจิตใจซึ่งส่งผลต่อความแปรเปลี่ยนของพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล

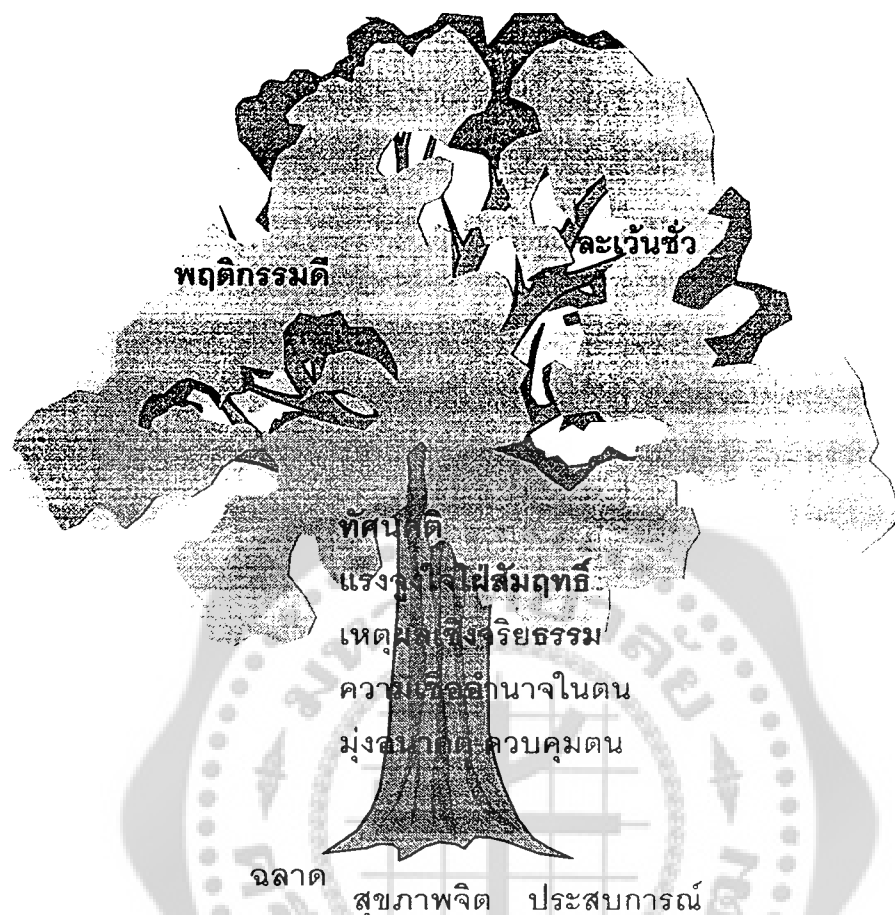
ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม เป็นทฤษฎีสำหรับคนไทย เกิดจากการศึกษาคนไทยอายุ 6-20 ปี เกือบหมื่นคนในเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับพฤติกรรม การทำดีละเว้นชั่วที่แตกต่างกันหลายด้าน โดยใช้รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ซึ่งเป็นรูปแบบการวิจัยที่ก้าวหน้าที่สุดในวิชาการจิตวิทยาศึกษาเปรียบเทียบจิตลักษณะบางประการของผู้ที่อยู่ในสถานการณ์เดียวกันหรือคล้ายคลึงกันรวมไปถึงพฤติกรรมของคนเก่ง จนพบลักษณะทางจิตใจของคนดีและคนเก่งซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของพฤติกรรมด้านตัวผู้กระทำว่ามีลักษณะ 8 ประการ อยู่ที่ส่วนราก 3 ด้านและที่ลำต้นอีก 4 ด้านกับอีก 1 กลุ่ม (ทัศนคติ คุณธรรม ค่านิยม) ซึ่งรวมเรียกว่า ถ้าพิจารณาตามแนวทฤษฎีอาจกล่าวได้ว่า จิตลักษณะเดิมของผู้กระทำ ได้แก่

1. เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง เป็นผู้ที่ไม่เห็นแก่ตัวน้อย เห็นแก่ผู้อื่น ส่วนรวมและเห็นแก่หลักการหรืออุดมคติมากกว่า
2. ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน หมายถึง เห็นความสำคัญของอนาคต มีการวางแผนเป้าหมายระยะสั้นและ ระยะยาว รู้จักบังคับตนให้อดได้รอได้
3. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง มุมานะบากบั่น ฝ่าฟันอุปสรรคเพื่อทำดี ทำงานอย่างเข้มแข็ง ตามเป้าหมายที่วางไว้
4. สติปัญญา หมายถึง เป็นผู้ที่มีความฉลาด คิดได้หลายแง่มุม
5. ประสบการณ์ทางสังคม หมายถึง รู้ธรรมชาติของมนุษย์ และสังคมอย่างถูกต้อง
6. ความเชื่ออำนาจในตนโดยทั่วไป หมายถึง เชื่อว่าทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่วและ
7. สุขภาพจิต หมายถึง มีอารมณ์ผ่องใส วิตกกังวล

ส่วนจิตลักษณะตามสถานการณ์ ประกอบด้วย ทัศนคติ ค่านิยม คือ เป็นผู้ที่มีคุณโทษพอใจหรือไม่พอใจต่อสิ่งต่าง ๆ และความเชื่ออำนาจในตนเฉพาะพฤติกรรมหรือสถานการณ์

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมจึงมุ่งเน้นการพัฒนาบุคคลที่จิตใจเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามมาการพัฒนาบุคคลนั้นสามารถทำได้ทั้งในระยะสั้นโดยการฝึกอบรมแบบเข้มข้นและในระยะยาวโดยการปรับเปลี่ยนวิธีปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เช่น การอบรมเลี้ยงดูเด็ก ส่วนสถานการณ์ก็เป็นสิ่งสำคัญต่อการเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมแต่มักจะเป็นทางอ้อมเป็นส่วนใหญ่โดยเปลี่ยนแปลงผ่านทางจิตใจก่อน เช่น การให้การศึกษา 6 ปี 9 ปี 12 ปี ทำให้คนมีพฤติกรรมสุขภาพอย่างเหมาะสมตามลำดับ เนื่องมาจากจิตลักษณะหลายด้านได้พัฒนาขึ้นมาพร้อม ๆ กันจนเป็นพลังผลักดันให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น (อุบล เลี้ยววาริน. 2534) เป็นต้น

ภาพประกอบ 2 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมแสดงจิตลักษณะที่สำคัญของการเป็นคนดีคนเก่ง
ลักษณะทางจิตกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล

นอกจากการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (สถานการณ์) ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมแล้ว ลักษณะทางจิตก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน จิตลักษณะหลายประการที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมของมนุษย์ ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม เป็นทฤษฎีที่แสดงให้เห็นถึง สาเหตุของพฤติกรรมคนคนเก่ง พฤติกรรมเหล่านี้มีสาเหตุทางจิตใจที่ติดตัวผู้กระทำโดยตรง และสาเหตุทางจิตใจที่เกิดการเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์นั้นมีอะไรบ้าง ผู้วิจัยจึงอาศัยหลักการของทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม มาวิเคราะห์ถึงปัจจัยของลักษณะทางจิตที่สามารถส่งผลต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล ซึ่งถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ดี ละเว้นการปฏิบัติที่ไม่ดีของนักเรียน ลักษณะทางจิต

ที่ศึกษาประกอบด้วย ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิต และทัศนคติต่อพฤติกรรม ด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2537 : 86) ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งการมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่คาดการณ์ไกลไปในอนาคตโดยคิดได้ว่าอะไรจะเกิดผลดีและผลเสีย และเห็นความสำคัญของสิ่งนั้นที่จะเกิดในอนาคตนั้น นอกจากนั้นผู้ที่มุ่งอนาคตจะเป็นผู้ที่สามารถกำหนดเป้าหมายของชีวิตได้ โดยการกำหนดโครงการระยะสั้นและระยะยาวให้กับตนเองทางด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการงาน ด้านครอบครัว และด้านจริยธรรม เป็นต้น การมุ่งอนาคตคือ ส่วนต้นของปรากฏการณ์ ส่วนการควบคุมตนวินัยในตนเอง จะเป็นส่วนปลายและเกิดคู่กัน คือ การมุ่งอนาคตในบางเรื่องเกิดนำมาก่อน แล้วบุคคลต้องใช้ในการควบคุมตนเอง เพื่อให้สามารถดำเนินไปตามที่ได้วางเป้าหมายเอาไว้ นั่น จนประสบความสำเร็จในเวลาที่กำหนดไว้ด้วย ดังนั้น การควบคุมตนเอง ก็คือ การมีวินัยในตนเอง ซึ่งหมายถึง การจัดระเบียบพฤติกรรมของตนเองเพื่อให้เกิดผลตามที่ต้องการในอนาคต ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบปัจฉิม (2520 : 20) ลักษณะมุ่งอนาคตนี้ ตรงข้ามกับลักษณะมุ่งปัจจุบัน และ อาจถือว่าเป็นลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลได้

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นจิตลักษณะของบุคคลประเภทหนึ่งตามทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม โดยมีลักษณะของการที่บุคคลสามารถบังคับตนเองเพื่อรอรับผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีความสามารถในการมองการณ์ไกล สามารถคาดการณ์ผลดีผลเสียของการกระทำของตนที่จะที่จะเกิดขึ้นกับตนและสังคมต่อไปได้ทั้งในระยะใกล้และไกลได้ ลักษณะมุ่งอนาคตจึงเป็นลักษณะที่ทำให้คนรู้จักคิดถึงอนาคต ซึ่งการมีลักษณะมุ่งอนาคตเพียงอย่างเดียวไม่อาจทำให้บุคคลประสบความสำเร็จหรือบรรลุวัตถุประสงค์และได้สิ่งที่ต้องการมาได้ หากแต่บุคคลนั้นต้องมีความสามารถในการบังคับหรือควบคุมตน ให้รู้จักอดทนรอคอย อดได้รอได้หรืออาจเรียกได้ว่า "อดเปรี้ยวไว้กินหวาน" ซึ่งการควบคุมตนเองนั้นหมายรวมถึงความสามารถของบุคคลที่จะกระทำหรืองดเว้นการกระทำบางอย่างที่ต้องใช้ความอดทนและสามารถกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ ได้อย่างมีปริมาณและคุณภาพในระยะเวลาที่นานพอที่จะนำไปสู่ผลที่ต้องการในอนาคตได้ (อุบล เลี้ยววาริน. 2534 อ้างอิงจาก Mischel. 1974) นอกจากนี้ จรรยา สุวรรณทัต (2531 : 16) ให้ความหมายว่า เป็นลักษณะของการมองสู่อนาคตข้างหน้าซึ่งเป็นการมองที่ลึกซึ่งกว้างไกลที่จะมีผลไม่เพียงแต่ตัวผู้มองเท่านั้น หากครอบคลุมไปถึงบุคคล

อื่นและสังคมมนุษยชาติที่บุคคลนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องด้วยและถือว่าเป็นจิตลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนนี้ต้องมีลักษณะที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในปรากฏการณ์เดียวกัน คือ บุคคลต้องการผลในอนาคตมากกว่าในปัจจุบันแล้วได้ดำเนินต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนนั้นเป็นลักษณะที่เกิดจากการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมรอบ ตัว เช่น การเห็นพฤติกรรมของผู้อื่น นอกจากนี้ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนยังสามารถพัฒนาด้วยการฝึกฝนได้โดย บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) ได้กล่าวถึงแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนไว้ว่า การที่จะพัฒนาให้บุคคลสามารถที่จะรู้จักการมุ่งอนาคตควบคุมตนได้ต้องเริ่มจากการให้บุคคลรู้จักความหมายของการมุ่งอนาคตควบคุมตนก่อนว่าเป็นความสามารถทางการรู้และคิดตลอดจนการรับรู้สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งในปัจจุบันและอนาคตซึ่งสิ่งที่จะเกิดในอนาคตจำเป็นต้องใช้สติปัญญาและการรับรู้การคิดที่พัฒนาแล้วเนื่องจากเรื่องในอนาคตนั้นมีลักษณะเป็นรูปธรรม ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตนี้จึงกระทำโดยการกระตุ้นให้บุคคลรู้จักคิดถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เมื่อเข้าใจความหมายของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตแล้วจากนั้นก็พยายามให้บุคคลเห็นผลดีหรือประโยชน์ของการมุ่งอนาคตควบคุมตนและผลเสียหรือโทษของการไม่มุ่งอนาคตควบคุมตนที่เคยเกิดขึ้นกับบุคคลอื่น ๆ เป็นตัวอย่าง เช่น การประสบความล้มเหลวในชีวิตเนื่องจากการไม่มุ่งอนาคตควบคุมตน การฝึกเหล่านี้เป็นการเสริมสร้างลักษณะมุ่งอนาคตและต้องฝึกควบคู่ไปกับการฝึกควบคุมตน ซึ่งในการฝึกการควบคุมตนนั้นจะใช้วิธีการให้มีพฤติกรรมที่เป็นตัวเลือก 2 พฤติกรรมซึ่งผลกรรมของทั้ง 2 พฤติกรรมนั้นมีลักษณะขัดแย้งกันจึงจะทำให้เกิดการเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนและไม่ควบคุมตน โดยในการฝึกฝนให้เกิดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนนั้นต้องดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไปเพราะลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นลักษณะทางจิตที่เกิดจากการเรียนรู้และบุคคลค่อย ๆ รับหรือซึมซับเข้าไปในตัวและแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรมต่าง ๆ จึงเห็นได้ว่าการมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนนั้นจะทำให้บุคคลสามารถคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้น รู้จักอดได้รอได้และเห็นความสำคัญของการกระทำอันส่งผลให้เกิดการตัดสินใจเหมาะสมในการกระทำหรือแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้อง ในทำนองเดียวกัน บุคคลจะนึกถึงผลดีผลเสียที่จะได้รับและควบคุมตนให้ปฏิบัติเพื่อให้ได้รับผลตามที่บุคคลต้องการ คือ จะได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ที่มีความประพฤติดีเป็นคนดีในสังคมแล้วบุคคลพอใจหรือเลือกจะรับผลการกระทำนี้ ลักษณะผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง คือผู้ที่มีพฤติกรรมที่เหมาะสม เป็นต้น

สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนนั้น มีผู้ศึกษาไว้หลายคน เช่น ดวงเดือน พันธุ์นาวัน และเพ็ญแข ประจวบปัจฉิม (2520) ได้ศึกษานักเรียนระดับ

ประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,400 คน พบว่าผู้ที่มีพฤติกรรมการเล่นเกมนาน มีลักษณะมุ่งอนาคตและเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำกว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมการเล่นน้อยกว่าหรือไม่ก็เลย และจากการศึกษาของ ดวงเดือน พันธุนาวิน (2540) พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวน้อย จะมีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อย และยังได้กล่าวว่าผู้ที่มุ่งปัจจุบัน ไม่มุ่งอนาคตขาดการวางแผนชีวิต มองเห็นชีวิตไร้จุดหมาย สุภกร บัวสาย (2541) รายงานว่า เยาวชนที่ไม่สูบบุหรี่ มีการวางแผนการศึกษาสูงกว่านักเรียนที่สูบบุหรี่เป็นประจำ พุณฤดี สุวรรณพันธ์ (2536) ศึกษาปัจจัยทางครอบครัวและโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางพุทธศาสนาของนักเรียนในชุมชนที่มีระดับพัฒนาการต่างกัน พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อย รัตนา ประเสริฐสม (2531) รายงานว่า ผู้ที่มีมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูงมีพฤติกรรมที่เหมาะสมมาก เกษม จันทร์ (2541) ศึกษาปัจจัยทางจิตที่เกี่ยวข้องกับการต้านทานการเสพยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมสูงมีพฤติกรรมด้านการเสพยาบ้าสูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมต่ำและพบว่าลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมสูงเป็นตัวทำนายพฤติกรรมปฏิบัติทางพุทธศาสนาได้เป็นอันดับ 1 ในกลุ่มรวมโดยสามารถทำนายได้ร้อยละ 50 แสง ทวีคุณ (2538) วิจารณ์ฝึกเพื่อเสริมสร้างจิตลักษณะในการป้องกันพฤติกรรมทะเลาะวิวาท ในนักเรียนอาชีวศึกษา จำนวน 105 คน พบว่า นักเรียนผู้ได้รับการฝึกมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง มีทัศนคติต่อการไม่ทะเลาะวิวาทสูงขึ้น และมีทัศนคติที่ดีต่อการเลือกคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากขึ้นด้วย

สรุปความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง หมายถึง การที่บุคคลมีความสามารถในการมองการณ์ไกล สามารถคาดการณ์ผลดีผลเสียของการกระทำของตนที่จะเกิดขึ้นกับตนและสังคมต่อไปได้ทั้งในระยะใกล้และไกลได้และสามารถที่จะกระทำหรืองดเว้นการกระทำบางอย่างที่ต้องใช้ความอดทนและสามารถกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ ได้อย่างมีปริมาณและคุณภาพในระยะเวลาที่นานพอที่จะนำไปสู่ผลที่ต้องการในอนาคตได้

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองและพฤติกรรมต้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล สรุปได้ว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง จะมีพฤติกรรมต้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลสูงกว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงคาดว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง น่าจะมีพฤติกรรมต้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลสูงกว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ

การวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

การวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนนั้นมีผู้ศึกษาไว้หลายคน เช่น ลินดา สุวรรณดี (2543) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ได้นำแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนของดวงเดือน พันธุมนาวิน งามตา วรินทร์านนท์ และคณะ (2536) ที่มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 อันดับ ตั้งแต่จริงที่สุดจนถึงไม่จริงเลยและมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .64 มาปรับใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .74 พิชัย มณีรักษ์ (2547) ที่นำแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มาจาก สุริยะ พันธุ์ดี (2536) มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 อันดับ ตั้งแต่จริงที่สุดจนถึงไม่จริงเลยและมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนของพิชัย มณีรักษ์ (2547) โดยจะนำไปปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

สุขภาพจิตกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล

สุขภาพจิต เป็นจิตลักษณะอีกประการหนึ่ง ที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคล ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีจะเป็นผู้ที่มีความวิตกกังวลน้อย หรือ อยู่ในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ รู้จักปรับตนเองให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมมีพฤติกรรมที่เหมาะสม ในความหมายของสุขภาพจิตนั้นมีผู้ที่รวบรวมไว้หลายท่าน ดวงเดือน พันธุมนาวินและเพ็ญแข ประจวบปัจฉิม (2524 : 3 – 4) ได้รวบรวมเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาสุขภาพจิตของบุคคลที่ใช้แพร่หลายในวิชาจิตวิทยา ได้ 6 ประเภท คือ สุขภาพจิตในแง่ของ คน หมายถึงการยอมรับตนเอง สุขภาพจิตในแง่ของ ความเป็นตัวของตนเอง ประการที่สาม ความสามารถควบคุมสภาพแวดล้อมได้ สุขภาพจิต ในความหมายถึงความเจริญเติบโตไปสู่ระดับสูง ประการต่อมาคือ การรับรู้ความเป็นจริง การรับรู้ที่ปราศจากการบิดเบือน และสุดท้าย คือ การบูรณาการ การผสมผสานของกระบวนการทางจิตใจ และคุณสมบัติต่าง ๆ ของบุคคล

ยุทธนา ภาระนันท์ และคณะ (2546 : 27 – 28) ได้กล่าวว่าการมีสุขภาพจิตดี หรือไม่นั้นสามารถประเมินได้จากการแสดงออกทางด้านร่างกาย ซึ่งหมายถึง 1) การที่ไม่มีอาการทางกายที่มีสาเหตุมาจากจิตใจ ซึ่งแสดงออกมาให้เห็นอาการที่เกิดขึ้นตามระยะต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น ระบบหายใจ ระบบทางเดินอาหาร ระบบประสาท และระบบไหลเวียนของโลหิต 2) การแสดงออกทางด้านอารมณ์ หมายถึง การแสดงออกทางอารมณ์โกรธเกลียด ดีใจ เสียใจ ได้อย่างเหมาะสม สามารถควบคุมตนเองได้ เมื่อมีสิ่งเข้ามากระตุ้น ในสถานการณ์ต่าง ๆ 3) การ

แสดงออกทางด้านสังคม หมายถึง การที่สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้ มีความสัมพันธ์และให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันเป็นอย่างดี โดยไม่รู้สึกอึดอัดหรือลำบากใจในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีทัศนคติหรือความรู้สึกที่ดีต่อผู้ที่อยู่ใกล้ชิด

สุขภาพจิตดีเป็นจิตลักษณะประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญ เนื่องมาจากการเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดีนั้นมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตของจิตลักษณะ 5 ประการที่ลำดับของต้นไม้อัจฉริยะ และสุขภาพจิตดียังเป็นเสมือนเครื่องเชื่อมโยงให้กับจิตลักษณะทั้ง 7 ประการ ส่งผลผลักดันหรือกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับความเจริญทางจิตใจของบุคคลด้วย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ผู้ที่รู้เรื่องสุขภาพ รู้จักวิธีการรักษาสุขภาพ อยากรักษาสุขภาพที่ดีในอนาคตจะเชื่อว่าตนเองทำได้ ก็จะไม่ทำพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมเมื่อเกิดความทุกข์ ความเศร้าเสียใจ ความวิตกกังวล เป็นต้น

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2528 : 2) ให้ความหมายของสุขภาพจิตว่า หมายถึง การมีความวิตกกังวลแต่น้อยหรืออยู่ในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ สุขภาพจิตที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นแต่การรับรู้สภาพแวดล้อมได้แม่นยำ และเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมได้มากแม้บุคคลมีสติปัญญาและประสบการณ์ทางสังคมมาก สุขภาพจิต เป็นลักษณะสภาพจิตใจของบุคคลอันเกี่ยวข้องกับ ความกลัว ความวิตกกังวล การควบคุมอารมณ์ สมาธิ ความกล้าและอาจหมายถึงรวมถึงสภาพทางกายด้วย สุขภาพจิตเป็นจิตลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งตามทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ โดยถือว่าเป็นจิตลักษณะที่เป็นพื้นฐานซึ่งอยู่ในส่วนที่เป็นรากของต้นไม้อัจฉริยะ การที่บุคคลมีสุขภาพจิตที่ดีจะก่อให้เกิดลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมอันพึงปรารถนา เช่น แสงสีแก้ว (2521 : 3) กล่าวถึงสุขภาพจิตว่า สุขภาพจิตที่ดีคือสุขภาพจิตที่เป็นสุข มีอารมณ์มั่นคงและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และ ธาวิณี มิ่งวงศ์ (2532 : 14) ให้ความหมายของสุขภาพจิตว่าเป็นความสมบูรณ์ของจิตใจที่ปราศจากความผิดปกติใด ๆ ทางจิตใจ เช่น โรคจิต โรคประสาท มีความมั่นคงทางจิตใจ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมในสังคมโดยมีขัดแย้งภายในจิตใจน้อยที่สุด เบิร์ท (Burt 1965 อ้างในดวงเดือน พันธุมนาวิน 2524) พบว่า เด็กร้อยละ 60 ที่กลายมาเป็นอาชญากรนั้น ครูเคยรายงานว่ามีอาการทางประสาทอย่างเห็นได้ชัดเจนมาก่อน การวิจัยในประเทศไทยพบว่า การมีสุขภาพจิตเสื่อมนั้นมิได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมแต่การมีสุขภาพจิตเสื่อมเป็นจุดอ่อนของบุคคลซึ่งถ้าเขามีปัญหาอื่นเพิ่มขึ้นไปอีก อาจจะทำให้เขามีพฤติกรรมที่เป็นปัญหากับสังคมได้โดยง่าย (ปรีชา ธรรมมา และถาวร เกิดเกียรติพงศ์, 2516 , สุพจน์ จักขุทิพย์, 2521) สุขภาพจิตที่ดีส่งผลดีต่อสภาวะจิตใจและพฤติกรรมของบุคคลหลายประการ

สำหรับสุขภาพจิตกับพฤติกรรมที่พึงปรารถนานั้นมีผู้ศึกษาไว้หลายคน เช่น เกษม จันทกร (2541) ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านทานการเสพยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 - 3 จำนวน 560 คน พบว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดี มีพฤติกรรมการเสพยาเสพติดเบื้องต้นน้อยกว่า มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้ามากกว่า นักเรียนที่สุขภาพจิตไม่ดี สุภาสินี นุ่มเนียม (2546) ศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 576 คน พบว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดี มีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่สูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้ามและยังพบว่า สุขภาพจิตที่ดีเป็นตัวทำนายอันดับ 4 ของพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 37.60 เมื่อรวมกับผู้แปรอื่น ๆ อีก 8 ตัว

สรุปความหมายของสุขภาพจิต หมายถึง สภาวะทางอารมณ์และทางจิตใจด้านอื่น ๆ ของนักเรียน ที่เกี่ยวกับความรู้สึกทุกซึ่ใจ อันเนื่องมาจากความวิตกกังวล ความกลัวในเรื่องต่าง ๆ โดยปราศจากสาเหตุผลอันสมควร ความกลัวใจ ความโกรธง่าย ตื่นเต้นง่าย ขาดสมาธิและความกล้าเผชิญกับปัญหาของนักเรียน

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่า บุคคลที่มีสุขภาพจิตดี จะมีพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลสูงด้วย ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงคาดว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดี น่าจะมีพฤติกรรม ด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลสูงกว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตที่ต่ำ

การวัดสุขภาพจิต

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจุบัน (2524) สร้างแบบวัดสุขภาพจิต มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 อันดับ จำนวน 20 ข้อ พิชัย มณีรักษ์ (2547) นำแบบวัดสุขภาพจิต ของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2536) จำนวน 10 ข้อ มาทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 320 คน มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 อันดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้แบบวัดสุขภาพจิตของ พิชัย มณีรักษ์ (2547) โดยจะนำไปปรับปรุงให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ทัศนคติต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล

ทัศนคติ เป็นจิตลักษณะประเภทหนึ่งที่เป็นความรู้สึกที่จะตอบสนองไปในทางชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรืออาจกล่าวได้ว่า ทัศนคติเป็นความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ โดยมรรออารมณ์เป็นส่วนประกอบ รวมทั้งความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมเฉพาะอย่าง

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2531) อธิบายว่า ทศนคติเป็นจิตลักษณะประเภทหนึ่งของบุคคล ที่แสดงออกอย่างมั่นคงต่อบุคคลหรือสถานการณ์ใน 2 ลักษณะ คือ มีทิศทาง (Direction) บวก หรือลบ ดีหรือเลวและปริมาณ (Magnitude) เป็นความเข้มข้นหรือความรุนแรงซึ่งบุคคลอาจจะมี เจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างรุนแรง และมีเจตคติต่ออีกสิ่งหนึ่งเบาบางขึ้นอยู่กับความสำคัญของ สิ่งเหล่านั้นด้วย ทศนคติ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ (Mcquire, 1969 : 155 - 156 ; Shaver, 1977 : 168 - 170)

1. ความรู้เชิงประเมินค่า (Cognitive Component) หมายถึง การที่บุคคลรับรู้เกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ของหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งความเชื่อของบุคคลต่อสิ่งเหล่านั้นว่าดีหรือเลว มี ประโยชน์หรือโทษมากน้อยเพียงใด บุคคลส่วนใหญ่มักมีความรู้เชิงประเมินค่าสิ่งต่าง ๆ เพียง เล็กน้อยและอาจเป็นความรู้ที่ไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดอคติหรือมีเจตคติต่อสิ่งนั้นไม่ตรงกับความเป็น จริง ก่อให้เกิดผลดีหรือผลเสียต่อบุคคลหรือส่วนร่วมได้ และเนื่องจากความรู้เชิงประเมินค่าเป็น ต้นกำเนิดของเจตคติของบุคคล ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงเจตคติที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การ ปรับองค์ประกอบความรู้เชิงประเมินค่าให้ตรงกับความจริงแก่บุคคลนั้น

2. ความรู้สึกพอใจ (Affective Component) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลในลักษณะ ที่ชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจต่อสิ่งนั้น การที่บุคคลรู้ว่าสิ่งใดดีมีประโยชน์ บุคคลจะเกิด ความรู้สึกชอบสิ่งนั้น และในทางตรงข้าม หากบุคคลรู้ว่าสิ่งใดไม่ดีมีโทษ บุคคลจะเกิดความรู้สึก ไม่ชอบหรือเกลียดสิ่งนั้น ส่วนใหญ่แล้วความรู้สึกพอใจของบุคคลจะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติและ สอดคล้องกับความรู้เชิงประเมินค่าเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ ด้วย ตามปกติแล้วถ้าสิ่งใดมีประโยชน์ โดยตรงต่อตน บุคคลย่อมรู้สึกพอใจมาก แต่หากเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นที่ตนไม่รู้จักหรือต่อ ส่วนรวม โดยไม่เป็นประโยชน์ต่อตนมากนัก บุคคลจะรู้สึกพอใจเพียงเล็กน้อย ซึ่งการที่บุคคล รู้สึกพอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากทั้ง ๆ ที่สิ่งนั้นมีประโยชน์ต่อตนน้อยหรือไม่มีเลยแต่เป็นประโยชน์ ของส่วนรวม แสดงว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูงโดยผ่านองค์ประกอบนี้

3. การมุ่งกระทำ (Behavior Intention Component) หมายถึง ความโน้มเอียงหรือ ความพร้อมที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตน ซึ่งความโน้มเอียงที่จะ แสดงพฤติกรรมนี้เป็นแบบกว้าง ๆ ไม่เฉพาะเจาะจง การที่บุคคลจะมีพฤติกรรมใดเฉพาะเจาะจง ขึ้นอยู่กับลักษณะทางจิตอื่น ๆ ของบุคคลและสถานการณ์ บุคคลจะกระทำพฤติกรรมตามเจตคติ ของตนต่อเมื่อบุคคลมีความเป็นตัวของตัวเอง คือ มีเหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นที่ 5 หรือ 6 มีความสามารถในการ

ควบคุมตนเอง และเนื่องจากเจตคติเป็นลักษณะที่แยกออกมาจากพฤติกรรม ดังนั้น ในการวัดเจตคตินั้นจึงไม่สามารถรายงานออกมาเป็นพฤติกรรมได้แต่จะต้องเป็นลักษณะทางจิตใจที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่กำลังศึกษาอยู่เท่านั้น (งามตา วณิชทานนท์. 2535 : 212 -213)

Allport กล่าวว่า สภาวะความพร้อมทางจิตซึ่งเกิดจาก ประสบการณ์ สภาวะความพร้อมทางจิตนั้นจะกำหนดทิศทางการตอบสนองของบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

ถ้าบุคคลมีความรู้ว่สิ่งนั้นดี มีคุณก็เกิดความรู้สึกชอบ พอใจในสิ่งนั้น บุคคลก็พร้อมที่จะกระทำต่อที่ตนเองชอบและพอใจในลักษณะของการให้การสนับสนุนช่วยเหลือ ในทางตรงข้ามถ้าบุคคลเห็นว่าสิ่งนั้นไม่ดี มีโทษ ก็จะเกิดความรู้สึกไม่ชอบ ไม่พอใจในสิ่งนั้น เขาก็จะหลีกเลี่ยงหรือทำลายสิ่งนั้นเสีย ทศนคติของบุคคลเกิดจากประสบการณ์ทางสังคม ซึ่งทำให้บุคคลสะสมความรู้ ข้อมูล ความรู้สึกประเมินค่าต่อบุคคล สถานการณ์ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเป็นสาเหตุจูงใจให้บุคคลกระทำการใด ๆ ต่อสิ่งที่มีทัศนคตินั้น อย่างไรก็ตามสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการศึกษาทัศนคติเพื่อการทำนายพฤติกรรม ทั้งยังเป็นองค์ประกอบสุดท้ายที่เกิดขึ้นก่อนการกระทำพฤติกรรม มีความใกล้ชิดกับพฤติกรรมมากที่สุด และสิ่งที่มีความสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ในการศึกษาเพื่อทำนายพฤติกรรมจะต้องศึกษาทัศนคติที่แคบและเฉพาะเจาะจงหรือตรงกับพฤติกรรมที่ศึกษา (ดวงเดือน พันธมนาวิน. 2523 : 5 - 7) ทัศนคติเป็นจิตลักษณะที่เป็นผลจากการเรียนรู้ทางสังคม เกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับข้อมูลแล้วมีความโน้มเอียงหรือความรู้สึกที่จะตอบสนองในทางที่ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีอารมณ์เป็นส่วยประกอบและมีความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรม (ศักดิ์ชัย นิรัญทวี. 2532) ซึ่งการที่บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งใดนั้น โรเซนเบิร์ก และคนอื่น ๆ (Rosenberg and others. 1960) ได้อธิบายว่าบุคคลได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายนอกที่เป็นผลจากการเรียนรู้และประสบการณ์แล้ว บุคคลจะตอบสนองในรูปของความเชื่อ ความต้องการรับรู้และแสดงออกในรูปความรู้สึกและคำพูด ต่อมาเกิดความพร้อมที่จะกระทำตามการรับรู้และความรู้สึกที่แสดงออกในรูปของพฤติกรรมหรือคำพูด เซียร์ และคนอื่น ๆ (Sears and others. 1988) ได้อธิบายว่าทัศนคติเป็นเรื่องของการเรียนรู้ที่ได้รับแรงเสริมจนเกิดเป็นข้อมูลที่น่ามาสัมพันธ์กับความรู้สึกก่อนแล้วจึงแสดงออกเป็นพฤติกรรม

ทัศนคติ เป็นลักษณะทางจิตประเภทหนึ่งของบุคคลที่มีความโน้มเอียงหรือมีความรู้สึกที่จะตอบสนองไปในทางชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้น ๆ หรือเป็นความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ โดยมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบรวมทั้งความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมเฉพาะอย่าง (นุชนารถ ธาตุทอง. 2530 : 20 ; อ้างอิงจาก Shaver. 1977 : 168) และได้มีผู้ให้ความหมายของเจตคติไว้มากมาย ดังต่อไปนี้ ฟิชบาย (Fishbien) ได้กล่าวว่า ทัศนคติเป็นสภาพความพร้อมของการจัดรูปแบบของจิตใจและประสาทตลอดจนประสบการณ์ พฤติกรรมของบุคคลเป็นการตอบสนอง

ต่อวัตถุและสถานการณ์เข้ามาเกี่ยวข้อง กิลฟอร์ด (Guilford) อธิบายว่า ทักษะคือ การบุคคลที่มีความโน้มเอียงในลักษณะชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย สนับสนุนหรือไม่สนับสนุน ต่อการกระทำในสังคมหรือสิ่งที่มีอยู่ในสังคมอย่างใดอย่างหนึ่ง (สุธินันท์ เชื้อแก้ว, 2545 : 10 อ้างอิงจาก Fishbien, 1961 : 8 ; Guilford . 1975 : 456-467) อ้อมเดือน สดมณี (2529) อธิบายว่า ทักษะคือเป็นความรู้สึกทางด้านบวกและลบของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคม ทำให้บุคคลพร้อมที่จะโต้ตอบออกมาเป็นพฤติกรรม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2523) สำหรับความเกี่ยวข้องของทักษะกับพฤติกรรม ด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล จากหลักฐานทางจิตวิทยาสังคมเห็นว่า ทักษะ กับพฤติกรรม มีความสัมพันธ์กัน เนื่องด้วย ทักษะต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น ของบุคคลย่อมเป็นเครื่องแสดงว่า เขามีความรู้สึกทางด้านดีหรือไม่ดี เกี่ยวกับสิ่งนั้นมาน้อยเพียงใด และเขามีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้นเพียงใด ทักษะจึงเป็นเครื่องทำนายว่าบุคคลนั้น จะมีการกระทำต่อสิ่งนั้นไปในทำนองใดด้วย เช่นงานวิจัยของ วีรวรรณ สุธีโรกรลาส (2536) ได้ศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และปีที่ 5 จำนวน 600 คน พบว่า ทักษะต่อการเสพติด สามารถทำนายการปฏิเสธการชักจูง การเสพติดจากเพื่อนในกลุ่มนักเรียน มีอำนาจการทำนายที่ร้อยละ 41.27 วรรัต สนิวัต (2546) ได้ศึกษาเจตคติต่อการประกอบพฤติกรรมพนันฟุตบอล กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการประกอบพฤติกรรมพนันฟุตบอล สามารถทำนายความตั้งใจที่จะประกอบพฤติกรรมพนันฟุตบอลได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยทำนายได้ร้อยละ 25 บุษราคม ธนะพันธ์ (2534) ได้ศึกษานักเรียนที่มีสัมพันธภาพภายในครอบครัวที่ไม่ดี ฐานะทางครอบครัวอยู่ในระดับกลาง ผู้ปกครองมีประสบการณ์ทางการพนัน มีกลุ่มเพื่อนที่มีประสบการณ์การเล่นการพนัน และชุมชนที่มีแหล่งอบายมุข จะมีทักษะต่อการพนันในทางบวกสูง ตามไปด้วย เสริน ปุณณะหิตานนท์ และคนอื่น ๆ (2531) ได้ให้กลุ่มตัวอย่างรายงานทักษะหรือท่าทีของตนเองและผู้ปกครองที่มีต่อพฤติกรรมพนันที่ตนเองกระทำทั้งในอดีตและปัจจุบัน เพื่อดูว่าทักษะหรือท่าทีของผู้ปกครองเหล่านั้น จะมีส่วนกำหนดพฤติกรรมพนันของลูกหลานได้มากน้อยเพียงใด ผลการวิจัยพบว่า เด็กและเยาวชน ร้อยละ 52.60 มีทักษะในทางลบต่อการพนัน และร้อยละ 35.10 ยังไม่มีท่าทีที่แน่ชัดในเรื่องนี้ ส่วนเยาวชนที่นิยมเล่นการพนันมีเพียงร้อยละ 15 จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,481 คน ส่วนทักษะต่อการพนันมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์การพนันไม่มากนัก ยกเว้น การพนันขั้นต่อในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาและนักศึกษา และยังพบว่าในกลุ่มเยาวชนที่ประกอบอาชีพแล้ว มีทักษะหรือท่าทีของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน ไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างในพฤติกรรมพนัน

ของเยาวชนแต่อย่างใด แต่พบผลอย่างมีนัยสำคัญในเด็กนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 และนักเรียนมัธยมศึกษาและนักศึกษา แต่ความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำกว่าในทุกระณี

สรุปทัศนคติต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล หมายถึง ความรู้เชิงประเมินค่าเกี่ยวกับประโยชน์และโทษ ความรู้สึกชอบและไม่ชอบของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเล่นการพนันและพฤติกรรมการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม รวมทั้งความพร้อมที่นักเรียนจะกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ ให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตน

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่า บุคคลที่มีทัศนคติต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลสูง จะมีพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลสูงด้วย ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงคาดว่า นักเรียนที่มีทัศนคติต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลสูง จึงน่าจะมีพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล สูงกว่า นักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อการไม่เล่นการพนันฟุตบอลน้อย

การวัดทัศนคติที่ดีต่อการไม่เล่นการพนันฟุตบอล

การวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลการ โดยตรงนั้น ยังไม่มีผู้ศึกษานในเรื่องนี้มาก่อน แต่ก็มีผู้วิจัยหลายท่านที่ได้สร้างแบบวัดทัศนคติในด้านต่าง ๆ ซึ่งจากการศึกษาเอกสารพบว่า อภิรดี จันทน์หอม 2535 ได้นำแบบ วัดด้านทัศนคติต่อการพนันได้สร้างขึ้นเองโดยอาศัยองค์ประกอบด้านความรู้ ความรู้สึก และความมุ่งหมายที่กระทำ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91 วรวิทย์ สีนวัต (2546) ได้สร้างแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมการเล่นฟุตบอล (วัดทางตรง) 16 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91 ได้สร้างแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมการเล่นฟุตบอล (วัดทางอ้อม) จำนวน 10 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 จินตนา การสมบัติ (2547) ได้สร้างแบบวัดเจตคติต่อการเล่นการพนันของนักเรียน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 บุษราคัม ฐระพันธ์ (2534) ได้สร้างแบบสอบถามวัด ทัศนคติต่อการพนันมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90 จรรยา กล่าวสุนทร (2540) ได้สร้างแบบวัด เจตคติต่อการเล่นการพนัน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 แบบวัดเจตนาเชิงพฤติกรรมในการเล่นการพนัน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92 ฉัตรฤทัย บุรณากาญจน์ (2539) ได้สร้างแบบวัดทัศนคติในการเล่นการพนัน จำนวน 62 ข้อ โดยได้ค่าของความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .94 ในแบบวัดมีมาตราประเมินค่าอยู่ 5 หน่วยตั้งแต่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งแบบวัดมีอยู่ 2 ลักษณะคือทางบวก จะได้คะแนน 5 4 3 2 1 ส่วนทางลบจะได้คะแนน 1 2 3 4 5 ตามลำดับ เกษม จันทศร (2541) สร้างแบบวัดทัศนคติมีดีต่อยาบ้า

จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .77 ดังนั้นผู้วิจัยจึงสร้างแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล เพื่อให้วัดทัศนคติต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นเองตามนิยามปฏิบัติการ

ปัจจัยทางสังคมกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล

ลักษณะทางสังคมหรือที่เรียกว่า สถานการณ์ ตามทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ หมายถึงสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่บุคคลประสบอยู่จากอดีตสู่ปัจจุบันซึ่งอาจบีบคั้น ยับยั้งหรือเอื้ออำนวยให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งสิ่งแวดล้อมของเด็กประกอบด้วยพ่อแม่พี่น้อง ครู อาจารย์ กลุ่มเพื่อน สื่อต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งเด็กจะเกิดการเรียนรู้ลักษณะทางสังคม รูปแบบพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เด็กพบจะค่อย ๆ ซึมซับเข้าไปในรูปแบบของความเชื่อ ค่านิยม ทัศนคติซึ่งส่งผลให้เกิดเป็นแนวทางในการแสดงพฤติกรรมของตน โดยกระบวนการเรียนรู้นี้อาจเรียกได้ว่าเป็นกระบวนการถ่ายทอดทางสังคม ซึ่งเป็นกระบวนการเกิดขึ้นตลอดชีวิต ต่อเนื่องและมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนของชีวิต (อ้อมเดือน สดมณี. 2543 : 19 อ้างอิงจาก Stryker. 1990) ในการศึกษาครั้งนี้จึงใช้ตัวแปรลักษณะทางสังคมที่เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล โดยใช้แนวคิดในการถ่ายทอดทางสังคมมาใช้ในการกำหนดตัวแปรซึ่งประกอบด้วย การปฏิบัติทางพุทธศาสนา การอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การที่มีผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นบ้นหนุน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การปฏิบัติทางพุทธศาสนากับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล

ในแต่ละสังคมย่อมมีศาสนาเป็นสถาบันที่ให้การอบรมสั่งสอนสมาชิกในสังคมนั้น ๆ โดยมุ่งเน้นให้สมาชิกของสังคม ให้ละเว้นการประพฤติดี ให้ประพฤดีดี ปฏิบัติชอบ ศาสนาจะทำหน้าที่ให้ความปลูกฝังความเชื่อ ค่านิยม และวิถีการดำรงชีวิต ดังนั้นการประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวันของบุคคลจึงมีความสอดคล้องกับหลักความเชื่อและการปฏิบัติของศาสนา เช่น การนำหลักความเชื่อและการปฏิบัติมาประกอบการตัดสินใจในการกระทำของบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การเลือกอาชีพ การเลือกคบเพื่อน และการกระกิจกรรมในยามว่าง เลือกวิธีการพักผ่อนหย่อนใจ ตลอดจนที่จะเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมที่ผิดศีลธรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วย

จากพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเล่นการพนัน ซึ่งผู้ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการพนันน้อย ถือได้ว่าการต้านทานการเล่นการพนันมาก ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่น่าปรารถนา ซึ่งเมื่อกระทำมากแล้ว จะช่วยให้บุคคลมีพฤติกรรมต้านทานการเล่นการพนัน ซึ่งพฤติกรรมที่น่าจะช่วยให้ส่งเสริมให้ปฏิบัติกันให้มาก นั่นคือพฤติกรรมการปฏิบัติทางพุทธศาสนา การปฏิบัติเหล่านี้ถ้าผู้ที่ปฏิบัติเอาใจใส่ และปฏิบัติแล้ว จะเป็นคุณสมบัติติดตัวไปยังชีวิตในเบื้องหน้า และมนุษย์เราควรเร่งสำรวจตัวเอง เพื่อความไม่ประมาทว่าได้ปฏิบัติไปแล้วหรือยัง และปฏิบัติมากน้อยเพียงใดในทุกกรณี ควรเร่งปฏิบัติให้มากขึ้น (พระปัญญาพิศาลเถระ. 2530 อ้างอิงจาก เกษม จันทศร. 2541)

พุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติไทย พุทธศาสนาคือคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าที่มุ่งแสดงแนวทางการปฏิบัติในชีวิตจริงแก่คนทุกประเภททั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ มุ่งชี้ให้บุคคลเห็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อขจัดทุกข์ สร้างความสุขให้เกิดขึ้นในชีวิตของตน ครอบครัวยุค ตลอดจนจนถึงประเทศชาติที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ (พระราชธรรมนิเทศ. 2531 : 26) ในการศึกษาลักษณะทางพุทธศาสนาของคนไทย จึงต้องศึกษาทั้งทางด้านความเชื่อและการปฏิบัติทางพุทธศาสนา ตลอดจนวิถีชีวิตแบบพุทธของบุคคลที่กำหนดโดยหลักความเชื่อและการปฏิบัติตามคำสั่งสอนทางพุทธศาสนา (งามตา วณิชานนท์. 2536 : 12) สำหรับคนไทยนั้นพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ พุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งการปฏิบัติ หลักธรรมคำสั่งสอนมุ่งให้ผู้ศึกษาแสวงหาแนวทางสำหรับการประพฤติปฏิบัติในชีวิตจริง เพื่อขจัดความทุกข์ สร้างความสุขให้เกิดขึ้นแก่ตนเองและผู้อื่น คนไทยมีความผูกพันกับศาสนาพุทธมานาน ในวัฒนธรรมของสังคมไทยได้หล่อหลอมเอาหลักธรรมคำสั่งสอนของพุทธศาสนามาใช้ในการพัฒนาบุคคลตั้งแต่เด็ก โดยฝ่ายกระบวนการอบรมเลี้ยงดูและการมีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้าง ทั้งจากครอบครัว โรงเรียน ชุมชน การปฏิบัติกิจกรรมในสังคม จนกลายเป็นนิสัยและลักษณะทางจิตใจพื้นฐานในการดำเนินชีวิต ศาสนาทุกศาสนามุ่งสอนให้คนเป็นคนดี มีเมตตา และเห็นใจเพื่อนมนุษย์ การนับถือศาสนาที่ถูกต้องตามหลักคำสั่งสอนของศาสนา จึงเป็นผลดีต่อจิตใจและพฤติกรรมของมนุษย์ ศาสนามีอิทธิพลต่อจิตใจ และพฤติกรรมของมนุษย์ นอกจากนี้การนับถือศาสนาของคนจะก่อให้เกิดประโยชน์ด้านต่าง ๆ คือรู้สึกว่ามีชีวิตที่มีความหมาย ทำให้รู้สึกว่าสามารถควบคุมผลที่จะเกิดขึ้นกับตนได้มากขึ้น สามารถจัดการกับความเครียดและแก้ไขปัญหาก็ได้ ทำให้มีพฤติกรรมที่ดีงามในชีวิตประจำวัน มีวิถีชีวิตที่เหมาะสม ทำให้สุขภาพกายและสุขภาพจิตดี มีคุณภาพชีวิตสูงและรู้สึกเป็นสุข (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2540 : 127)

การนับถือศาสนาพุทธของคุณ จะก่อให้เกิดประโยชน์ทางด้านต่าง ๆ ดวงเดือน พันธุม นาวิน (2540 : 127) ได้สรุปไว้ 4 ประการคือ

1. ศาสนาทำให้บุคคลรู้สึกว่ามีชีวิตของตนเองมีความหมาย บุคคลมีเป้าหมายของชีวิตที่ชัดเจนและมองโลกในแง่ดี
2. ศาสนาทำให้บุคคลมีความรู้สึกว่าจะสามารถควบคุมผลที่จะเกิดกับตนเองได้ สามารถจัดการกับความเครียดและแก้ไขปัญหาได้ดี
3. ผู้คนที่นับถือศาสนาอย่างเคร่งครัดทำให้ผู้อื่นยอมรับและทำให้บุคคลมีเครือข่ายการสนับสนุนทางสังคมจากคนรอบข้าง
4. ศาสนาทำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่ดีงามในชีวิตประจำวัน

การปฏิบัติทางพุทธศาสนา เป็นการกระทำของคุณที่ดำเนินชีวิตประจำวันตามหลักธรรมคำสอนของพุทธศาสนาที่ตนนับถือ อันมีพระพุทธเจ้าและพระสงฆ์สาวกเป็นผู้สืบทอดคำสอนทางพุทธศาสนา โดยการปฏิบัติเกี่ยวกับตนเองที่สะท้อนให้เห็นปริมาณความเป็นไปได้ที่เขาจะกระทำหรืองดเว้นไม่กระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง พระเทพเวที (2532) ได้อธิบายถึงหลักธรรมการปฏิบัติขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตของเหล่าชาวพุทธไว้ 3 ประการคือ การบริจาคทาน การรักษาศีล และการปฏิบัติสมาธิภาวนา ซึ่งเป็นหลักธรรมที่เน้นการปฏิบัติเบื้องต้น ที่เกี่ยวกับการแสดงออกทางกาย วาจา การปฏิบัติทานและศีล เพื่อจะได้ขัดเกลาจิตใจภายในให้เกิดความเจริญงอกงาม โดยใช้การกระทำภายนอกเป็นเครื่องมือส่วนการการปฏิบัติในขั้นสมาธิ ภาวนา เน้นภายในจิตใจโดยตรง

ทาน คือ การให้ การสละ และการเผื่อแผ่แบ่งปันทรัพย์สินสิ่งของเครื่องใช้ เป็นการให้เพื่อสงเคราะห์ผู้ยากไร้ ตกทุกข์ มีความมุ่งหมายเพื่อกำจัดความโลภ ความเห็นแก่ตัว ซึ่งเรียกว่าการทำบุญ

ศีล คือ การปฏิบัติที่เป็นการควบคุมรักษากาย วาจา ของตนไว้ให้สงบ มีความมุ่งหมายที่ให้ความคุ้มครองความโทสะ โหดร้าย ความหยาบคายทางกายและวาจา รักษาตนไม่ให้เกิดความเสียหายซึ่งศีลขั้นต้นที่เหล่าชาวพุทธปฏิบัติคือ ศีลห้า อันได้แก่ การละเว้นจากการฆ่าสัตว์ ไม่เบียดเบียนหรือประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย การละเว้นจากการลักขโมย เบียดบังแย่งทรัพย์สินของผู้อื่น และไม่ประทุษร้ายต่อทรัพย์ การละเว้นจากการประพฤตินอกใจในกาม ไม่ประทุษร้ายต่อของรักของผู้อื่น อันเป็นการทำลายจิตใจของผู้อื่น การละเว้นจากการพูดเท็จ โกหก หลอกลวง ประทุษร้าย หรือประโยชน์ของเขาด้วยวาจา ละเว้นจากการเสพเครื่องดองมีนเมา สิ่งเสพติด อันนำไปสู่ความประมาท ส่งผลให้เกิดความเสียหายเพราะขาดซึ่งสติ

ภาวนา คือ การฝึกอบรมจิตใจให้เจริญด้วยคุณธรรม ทำให้เกิดความเข้มแข็งหนักแน่น การบำเพ็ญทางจิต มีความมุ่งหมายที่จะกำจัดความโมหะ คือความหลง และอวิชชา คือความไม่รู้ ให้หมดสิ้นไป จนกระทั่งจิตใจเป็นอิสระจากกิเลสได้ ซึ่งได้แก่การสวดมนต์ไหว้พระ นั่งสมาธิ ทำใจให้สงบ และการใช้ปัญญาพิจารณาจนเกิดความรู้แจ้งในสิ่งทั้งหลาย ตามความเป็นจริงของสังคัม (อ้อมเดือน สดมณี. 2539 : 17)

พุทธศาสนาจัดได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของวัฒนธรรมไทย ซึ่งศาสนาเป็นบริบทหนึ่งของสังคม การที่คนไทยมีความเชื่อทางพุทธศาสนาและศรัทธาทงพุทธมีปริมาณการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอน ในสังคมคนไทยที่มีความเชื่อและปฏิบัติทางศาสนาต่างกัน จะประพฤติปฏิบัติในการดำรงชีวิตต่างกันหรือไม่ เช่นการนำหลักความเชื่อและการปฏิบัติมาประกอบการตัดสินใจในการเลือกอาชีพ เลือกคบเพื่อน และเลือกการปฏิบัติกิจกรรมในยามว่าง เลือกที่จะพักผ่อน หรือเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมที่ผิดศีลธรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วย กลุ่มที่มีบทบาทและทรงอิทธิพลอย่างสำคัญต่อการถ่ายทอดทางสังคัมไปสู่เด็กและเยาวชนคือ ครอบครัว สถาบันทางศาสนา และกลุ่มเพื่อน

ครอนเวล (Cornwall . 1989 : 577) ได้สรุปผลการศึกษาว่า ครอบครัวเป็นตัวแทนทางสังคัมที่มีความสำคัญอันดับแรกในการถ่ายทอดทางศาสนา ส่วนกลุ่มเพื่อนและสถาบันทางศาสนาถือเป็นตัวแทนของสังคัมอันดับรองลงมา ในประเทศไทย ได้มีการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับการถ่ายทอดทางศาสนาส่วนใหญ่จะศึกษาจากตัวบุคคลผู้รับการถ่ายทอดคือเด็กและเยาวชน ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ผู้ใหญ่ในครอบครัวได้แก่บิดามารดาคือผู้มีบทบาทอย่างสำคัญในการถ่ายทอดทัศนคติและการปฏิบัติทางพุทธศาสนา เช่นงานของ ลัดดาวลีย์ และวิลลาสลักษณ์ (2524) ได้ศึกษานักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งชาย หญิง ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 979 คน เกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจ พบว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดคุณธรรมทางพุทธศาสนาห้าประการ (การมีความกตัญญูกตเวที ความซื่อสัตย์ ความเชื่อเพื่อ การยึดบาปบุญ และการเคารพต่อผู้อาวุโส) ในปริมาณมากเป็นผู้ที่มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจสูงกว่าผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดในปริมาณน้อย

วันชัย มีกลาง (2530) ได้ศึกษาการปฏิบัติตามหลักคำสอนพุทธศาสนา โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ การปฏิบัติตามความเชื่อทางพุทธศาสนา การปฏิบัติตามหลักธรรม และการปฏิบัติตามประเพณีบางอย่าง ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่ได้รับการถ่ายทอดทางพุทธศาสนาเท่าใดจะมีการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนมากเท่านั้น ความสัมพันธ์นี้พบชัดเจนในกลุ่มนิสิตหญิงมากกว่านิสิตชาย และพบว่าในกลุ่มนิสิตที่บิดามารดามีการศึกษาระดับปานกลางมากกว่านิสิตที่มีบิดามารดามีการศึกษาระดับสูงและต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่า การได้รับการถ่ายทอดทาง

พุทธศาสนาจากบิดามารดา เจตคติต่อพุทธศาสนา และความรู้ความเข้าใจในศาสนาสามารถร่วมกันที่ทำนายการปฏิบัติทางพุทธของนิสิตประเภทต่าง ๆ ได้ตั้งแต่ร้อยละ 23 – 63 และตัวแปรการรับการถ่ายทอดทางศาสนาจากบิดามารดาส่งผลต่อการปฏิบัติตามหลักคำสอนในพุทธศาสนาสูงสุดในกลุ่มนิสิตที่มีบิดามารดามีอาชีพใช้แรงงาน

ดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ (2540) ได้ศึกษาในกลุ่มนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย นิสิตในมหาวิทยาลัย รวมเยาวชนที่ศึกษา 1,486 คน และผู้ใหญ่ที่ศึกษา เป็นครูอาจารย์ พยาบาล และบิดามารดา รวม 1,964 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งหมด 3,450 คน ผลการศึกษาพบว่า ในเยาวชนผู้ที่ปฏิบัติทางพุทธศาสนา ที่รวมทั้งการให้ทาน การรักษาศีล และการภาวนาสวดมนต์ทำสมาธินั้น เยาวชนที่มีการประพฤติปฏิบัติในปริมาณที่สูงอย่างสม่ำเสมอ จะขัดขวางการกระทำที่ไม่พึงปรารถนา ที่ขัดกับหลักการปฏิบัติเหล่านี้ เช่น พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมการคบเพื่อนที่เป็นการเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น การปฏิบัติทางพุทธศาสนา จะเป็นตัวทำนายที่สำคัญของปริมาณการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม และยังมีความเกี่ยวข้องกับการมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และมีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อย

หรรษา เลาสเสรีกุล (2537) พบว่านักเรียนที่อยู่ในสภาวะของครอบครัวที่เสี่ยง (ครอบครัวแตกแยก และครอบครัวเครียด) มีความเชื่อและการปฏิบัติทางพุทธศาสนา ความผาสุกทางจิตใจ และการเลือกคบเพื่อนอย่างเหมาะสมน้อยกว่านักเรียนที่อยู่ในสภาวะครอบครัวปกติ แต่นักเรียนในสภาวะครอบครัวเสี่ยงเป็นผู้ที่มีความเชื่อและการปฏิบัติทางพุทธศาสนาสูง ถ้าได้รับการส่งเสริมความเป็นพุทธมามกะจากครอบครัวมากพบว่า นักเรียนมีความเชื่อและการปฏิบัติทางพุทธศาสนาสูง จะมีความสุขทางใจ และมีการเลือกคบเพื่อนอย่างเหมาะสม มากกว่านักเรียนประเภทตรงกันข้าม วรรณะ บรรจง (2537) พบว่าเยาวชนที่มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนา มีการเลือกคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่า และมีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยกว่า พูนฤดี สุวรรณพันธ์ (2536) ศึกษา นักเรียน 416 คน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 พบว่านักเรียนที่มีศีล 5 เป็นผู้ที่มีการเลือกคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมาก แต่พบว่าศีล 5 ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณของพฤติกรรมความก้าวร้าวของนักเรียน สุริยะ พันธดี (2536) ศึกษา นักเรียน 540 คน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 – 5 พบว่า นักเรียนโดยรวมที่มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนาและมีความเชื่อทางพุทธศาสนาสูงเท่าใด ก็จะมีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยเท่านั้น

จากการประมวลเอกสารจึงพบว่า การปฏิบัติทางพุทธศาสนา มีส่วนที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลได้ เพราะสาเหตุใหญ่ ๆ ที่สำคัญทำให้คนเล่นการพนัน ได้แก่

1. ความโลภ เป็นสาเหตุที่สำคัญที่สุดเพราะการได้เงินก้อนโตโดยง่ายเป็นสิ่งดึงดูดคน เหตุผลนี้เป็นจริงที่สุดในหมู่คนยากซึ่งไม่มีทั้งการศึกษาและชำนาญงานใด จึงคิดว่าวิถีทางเดียวที่จะก้าวสู่ความมั่งคั่งคือการพนัน
2. ความโก้ ค่านิยมของสังคมบางกลุ่ม ยังนิยมยกย่องคนเด่น และการทำตัวให้เป็นที่ สังคมสังเกตได้นั้นคือนักพนันมือหนัก
3. ความเบื่อ เกิดจากการเบื่อชีวิตประจำวัน เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คนมุ่งเข้าหาการพนัน เพราะการพนันเติมไปด้วยความท้าทาย
4. ความภูมิใจ บางครั้งการได้เล่นการพนันอย่างมีชั้นเชิง ก่อให้เกิดความ ปิติยิ่งกว่าการ ชนะการพนัน เติมพันเป็นสิ่งเพียงแต่สิ่งของที่บอกให้รู้ถึงความเก่ง
5. ความเชื่อในโชค นักพนันนั้นไม่มีใครยอมรับว่าการเล่นการพนันได้นั้น เกิดขึ้นเพราะ ความเคราะห์ดี แต่เชื่อว่าเป็นเพราะโชคประจำตัว
6. ความระทึกใจ บรรยากาศของการพนัน เติมไปด้วยความหวังและความจริงจังที่สามารถทำให้คนตื่นเต้นได้เป็นอย่างดี
7. ความเลือนลอย บางทีคนที่เล่นการพนันนั้นเป็นคนที่อยู่ในภาวะผิดหวัง และไม่สามารถหาคุณค่าในชีวิต จึงใช้การพนันเป็นทางออก นักพนันบางคนนั้นเล่นการพนันเป็นการลด ปรมด้อยของตนเองลง

ซึ่งในส่วนของการที่ผู้ที่มีพฤติกรรมกาปฏิบัติทางพุทธศาสนาที่สูง น่าจะแก้ไขปัญหามาของ สาเหตุการเล่นการพนันได้ เพราะสาเหตุเหล่านี้เป็นสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการเล่นการพนัน โดยที่ ผู้วิจัยได้ตั้งไว้เป็นตัวแปรพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลที่ประกอบด้วยพฤติกรรมกา เลือคบเพื่อนที่เหมาะสมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเล่นการพนัน ผู้วิจัยคาดว่านักเรียนที่พฤติกรรม การปฏิบัติทางพุทธศาสนาในทางที่สูง จะสามารถสร้างพฤติกรรมด้านทานในสาเหตุของการเล่น การพนันได้ และเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมด้านการเล่นการพนันฟุตบอลที่สูงตามกันด้วย ส่วนนักเรียน ที่มีพฤติกรรมกาปฏิบัติทางพุทธศาสนาที่ต่ำ นั้นแสดงว่านักเรียนมีพฤติกรรมด้านทานการเล่น การพนันฟุตบอลที่ต่ำด้วย

สรุปการปฏิบัติทางพุทธศาสนา หมายถึง การกระทำของบุคคลที่ดำเนินชีวิตประจำวัน ตามหลักธรรมคำสอนของพุทธศาสนาที่ตนนับถือ อันมีพระพุทธเจ้าและพระสงฆ์สาวกเป็นผู้สืบทอดคำสอนทางพุทธศาสนา โดยการปฏิบัติเกี่ยวกับตนเองที่สะท้อนให้เห็นปริมาณความเป็นไปได้ที่เขาจะกระทำหรืองดเว้นไม่กระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นตัวแปรที่สำคัญที่ส่งผลและร่วม ทำนายพฤติกรรมกาด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียน

การวัดการปฏิบัติทางพุทธศาสนา

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยแล้วได้มีผู้ที่สร้างแบบวัดการปฏิบัติตามแนวพุทธศาสนา ดังนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2540) ได้สร้างแบบวัดการปฏิบัติทางพุทธศาสนา มีคุณสมบัติที่น่าปรารถนา 3 ประการคือ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อสูงจาก ค่าที่ 3.48 ถึง 10.48 มีค่าความคงที่ในระดับยอมรับได้คือแอลฟาเท่ากับ .78 ในกลุ่มนิสิตนักศึกษา และค่าแอลฟาที่ .72 ในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา และมีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสูงด้วย หรรษา เลหา เสรีกุล (2537) ได้ศึกษา การเรียนในโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ กับลักษณะทางพุทธศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของนักเรียนวัยรุ่นได้ใช้แบบวัด การปฏิบัติทางพุทธศาสนา ก็ได้ นำของดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ 2533 มาใช้ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเดิมที่ .64 แต่การทดสอบในครั้งนี้อ่าความเชื่อมั่นมีค่าเท่ากับ .66 นพรัตน์ ศรีแปดริ้ว (2546) ได้ศึกษาเรื่องตัวแปรด้านลักษณะทางจิต ลักษณะทางพุทธ และลักษณะทางสังคม ที่ใช้ในการจำแนกการเข้ารับการฝึกอบรมทางพุทธศาสนาของเยาวชนไทย แบบวัดการปฏิบัติทางพุทธศาสนา ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .80 ธาณี กลิ่นเกษร (2537) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการฝึกอบรมทางพุทธศาสนา เพื่อพัฒนาฮีโรอิตป์ปะ และทัศนคติต่อพุทธศาสนา ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง ได้นำแบบสอบถามของสำรวย วรเดชะคงคา ได้สร้างตามเนื้อหาทัศนคติต่อพุทธศาสนา ออก 4 ด้านคือ ความเชื่อทางพุทธศาสนา หลักธรรมทางพุทธศาสนา บทบาทของวัดและพระสงฆ์ และการปฏิบัติตามประเพณีทางพุทธศาสนา จำนวน 40 ข้อ มีมาตรการประเมิน 6 หน่วย และมีเกณฑ์ให้คะแนน 6 5 4 3 2 1 สำหรับข้อความทางบวก และ 1 2 3 4 5 6 สำหรับข้อที่มีค่าทางลบ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .84

จากการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยจึงเลือกใช้แบบวัดของดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2540) เรื่องความเชื่อและการปฏิบัติทางพุทธศาสนาของคนไทย:การปลุกฝังอบรมและคุณภาพชีวิต มาเป็นแบบวัดการปฏิบัติตามแนวพุทธศาสนาในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งหมายถึงปริมาณการปฏิบัติตนของนักเรียนใน 3 ด้าน คือ ด้านการให้ทาน หมายถึง การให้ การสละ และการเผื่อแผ่แบ่งปันทรัพย์สินสิ่งของเครื่องใช้ เป็นการให้เพื่อสงเคราะห์ผู้ยากไร้ ตกทุกข์ มีความมุ่งหมายเพื่อกำจัดความโลภ ความเห็นแก่ตัว ซึ่งเรียกว่าการทำบุญ ศีล หมายถึง การปฏิบัติที่เป็นการควบคุมรักษากาย วาจา ของตนไว้ให้สงบ มีความมุ่งหมายที่ให้ควบคุมความโทสะ โหดร้าย ความหยาบคายทางกายและวาจา รักษาตนไม่ให้เกิดความเสียหายซึ่งศีลขั้นต้นที่เหล่าชาวพุทธปฏิบัติคือ ศีลห้า ภาวนา หมายถึง การฝึกอบรมจิตใจให้เจริญด้วยคุณธรรม ทำให้เกิดความเข้มแข็งหนักแน่นการบำเพ็ญทางจิต มีความมุ่งหมายที่จะกำจัดความโมหะ คือความ

หลง และอวิชา คือความไม่รู้ ให้หมดสิ้นไป จนกระทั่งจิตใจเป็นอิสระจากกิเลสได้ ซึ่งได้แก่ การสวดมนต์ไหว้พระ นั่งสมาธิทำใจให้สงบ และการใช้ปัญญาพิจารณาจนเกิดความรู้แจ้ง ในสิ่งทั้งหลาย ตามความเป็นจริงของสังคมา เพื่อหาความสัมพันธ์ เปรียบเทียบ และค้นหาตัว ทำนายพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียน ลักษณะของแบบวัด ประกอบด้วยมาตราประเมิน 6 หน่วย จากจริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงที่สุด พิสัยคะแนนจึงอยู่ที่ 10 – 60 ผู้ที่ได้คะแนนสูงถือว่าเป็นผู้ที่ปฏิบัติทางพุทธศาสนา มาก ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำถือว่าเป็นผู้ที่มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนาต่ำ ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดของ ดวงเดือน พันธุมนาวัน และคณะ (2540) เป็นแบบวัดการปฏิบัติทางพุทธศาสนา ผู้วิจัยคาดว่า จะสามารถทำนายและอธิบายพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียนได้

การอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลกับ พฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล

การพิจารณาว่าการที่นักเรียนจะมีพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลนั้น จะพิจารณา จากการที่นักเรียนได้อาศัยอยู่ในสถานการณ์เสี่ยง คือ การอยู่ในสถานที่ที่มีการเล่นการพนัน ฟุตบอล และสามารถที่จะเล่นการพนันฟุตบอลได้ง่าย มีการเล่นการพนันฟุตบอลในชุมชนที่ อาศัย หรือโรงเรียนที่มีเพื่อนนักเรียนเล่นการพนันฟุตบอลอยู่ โดยมีผู้คอยแนะนำการเล่น และรับ แหงการทายผลการแข่งขันฟุตบอล โดยที่นักเรียนขาดผู้ที่คอยปกป้องหรือขัดขวางการเล่นการ พนันฟุตบอลของนักเรียน เหล่านี้ถือได้ว่านักเรียนเป็นผู้อยู่ในสถานการณ์เสี่ยง จึงคาดว่า นักเรียนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงมาก จะมีพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลน้อย และมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอลมาก และมีพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล มากกว่านักเรียนที่อาศัยอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงน้อย การที่จะศึกษาแนวโน้มว่านักเรียนจะมี โอกาสเล่นการพนันฟุตบอลขึ้นโดยตรงกับความสามารถในการหาที่เล่นได้สะดวกและง่ายและ ความนิยมเชิงทางจิตใจที่มีความชอบที่จะเล่นการพนันฟุตบอลด้วย โดยที่ปัจจัยทั้งสองไม่ว่าจะ ขัดแย้งกันหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีปัจจัยเสริมอีกประการหนึ่งคือ การที่มี บุคคลที่เล่นการพนันฟุตบอลได้อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียน จึงพูดได้ว่าสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยมี ความสัมพันธ์กับการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียน

จากการศึกษาของ พินิต วงษ์ยี่กุล (2543) พบว่า จุดเริ่มต้นในการเข้าสู่การเล่นการ พนันฟุตบอลของผู้เล่นการพนัน พบว่า เริ่มเล่นกับเพื่อนหรือคนรู้จัก ร้อยละ 89.90 ร้อยละ 23.2 และญาติพี่น้องในครอบครัว ร้อยละ 8.7 จึงกล่าวได้ว่าเพื่อน คนรู้จัก ล้วนเป็นสิ่งแวดล้อมที่ส่ง

อิทธิพลต่อพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล แรงจูงใจหลักที่เป็นเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างเล่นการพนันฟุตบอล พบว่า ความต้องการเสี่ยงโชค ร้อยละ 66.7 เชียร์บอลสนุก ร้อยละ 59.4 หารายได้ 39.1 เข้าสังคม 23.2 กัญญาพร ไทรชมพู (2546) ได้ศึกษานักเล่นการพนันสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ 1. ผู้ที่มีพฤติกรรมการเล่นการพนันมาตั้งแต่เยาว์วัย ซึ่งมีประสบการณ์และเคยเห็นการเล่นการพนันจากสภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น บ้านอยู่ใกล้สถานที่เล่นการพนัน บิดามารดาหรือญาติพี่น้องเล่นการพนัน และได้เคยติดตามไปด้วยจนเกิดพฤติกรรมการเล่นรู้ จัดเป็นการถ่ายทอดทางสังคม 2. กลุ่มที่ได้รับผลกระทบทางสังคม ได้แก่ ผู้ที่ได้มาสัมผัสกับการพนันเมื่อตอนโตแล้ว เล่นการพนันโดยการชักจูงของเพื่อนและบุคคลที่ใกล้ชิด เริ่มเล่นทีละเล็กละน้อยและเพิ่มมากขึ้นจนติด สอดคล้องกับการศึกษาของ จินตนา การสมบัติ (2547) พบว่า นักเรียนที่เล่นการพนัน มีบุคคลในครอบครัวเล่นการพนันเช่น มีบิดาเล่นการพนันคิดเป็นร้อยละ 40.40 มารดาเล่นการพนัน ร้อยละ 32.90 มีญาติที่เล่นการพนัน ร้อยละ 88.90 มีกลุ่มและภาพรวมบุคคลในครอบครัวที่เล่นการพนันคิดเป็นร้อยละ 40.26 เพื่อนเล่นการพนันคิดเป็นร้อยละ 81.76 และในชุมชนของนักเรียนที่เล่นการพนันมีแหล่งการพนันคิดเป็นร้อยละ 53.24

สรุปการอยู่ในสถานการณืเสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล หมายถึง การที่นักเรียนรายงานว่ามีนักเรียนได้อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีการเล่นการพนันฟุตบอล ในชุมชนหรือโรงเรียน ซึ่งสามารถพบเห็นได้โดยง่าย มีผู้มาชักนำให้เล่น หรือล่อลวงให้เล่น และขาดการดูแลปกป้องจากผู้ปกครองให้ปลอดภัยจากผู้ที่ใช้เล่นการพนันฟุตบอล

ผู้วิจัยคาดว่านักเรียนที่อยู่ในสถานการณืเสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอลที่น้อย เป็นผู้มีพฤติกรรมด้านการเล่นการพนันฟุตบอลที่สูงตามกันด้วย ส่วนนักเรียนที่อยู่ในสถานการณืเสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอลมาก นั้นแสดงว่า นักเรียนมีพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลที่ต่ำ

การวัดการอยู่ในสถานการณืที่เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล

จากการประมวลเอกสารการศึกษาด้านการอยู่ในสถานการณืเสี่ยงต่อพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลนั้น ยังไม่พบว่าได้มีผู้วิจัยไว้โดยตรง จะพบผู้วิจัยที่ศึกษาการอยู่ในสถานการณืเสี่ยงต่อการเสพยาเสพติดของเกษม จันทร (2541) ดังนั้น ผู้วิจัยได้นำแบบวัดของ เกษม จันทร ซึ่งเป็นแบบวัดการอยู่ในสถานการณืเสี่ยงต่อยาเสพติด มาปรับปรุงเป็นแบบวัดการอยู่ในสถานการณืเสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล โดยให้นักเรียนรายงานการอยู่ในสถานการณื

เกี่ยวกับด้านสถานที่ สิ่งแวดล้อม ที่เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การมีคนชักชวนและแนะนำให้เล่นการพนันฟุตบอล การมีคนคอยปกป้องให้รอดพ้นจากการเล่นการพนันฟุตบอล ขึ้นมาใช้เองตามนิยามปฏิบัติการ

การมีแบบอย่างจากผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอลกับพฤติกรรม ด้านทานการพนันฟุตบอล

การมีแบบอย่าง หมายถึง การเรียนรู้ทางสังคมของบุคคลในการรับรู้การถ่ายทอดทางวัฒนธรรมและการกระทำต่าง ๆ ของบุคคลอื่น ตัวแบบที่มีอิทธิพลมากที่สุดในด้านพฤติกรรมของบุคคลคือ พ่อ แม่ ญาติที่ใกล้ชิด โดยเฉพาะพ่อเป็นตัวแบบที่สำคัญยิ่งต่อการเป็นแบบอย่างของเด็กในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านบทบาททางเพศ พัฒนาการด้านจริยธรรม พัฒนาการด้านความคิด และสติปัญญา พัฒนาการการปรับตัวเองและปรับตัวทางสังคม

สถานการณ์การมีแบบอย่างจากผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่เล่นการพนันฟุตบอล เป็นสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอลได้เช่นเดียวกัน โดยการเลียนแบบลักษณะและการกระทำของบุคคลอื่น เช่น การอบรมเลี้ยงดูเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งที่บิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดู จะสามารถถ่ายทอดลักษณะต่าง ๆ ไปสู่เด็ก รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหรือจิตใจของเด็ก การอบรมเลี้ยงดูสามารถเป็นเครื่องมือการถ่ายทอดของครอบครัวในการเสริมสร้างจิตลักษณะและพฤติกรรมต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นแก่บุคคลและอาจแตกต่างกันไปตามความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และ Bandura ได้อธิบายเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กเพื่อปลูกฝังพฤติกรรมต่าง ๆ ว่า เด็กสามารถเรียนรู้เหตุการณ์ทางสังคมได้มากมายโดยอาศัยการสังเกตและการเลียนแบบจากผู้อื่น เขาเชื่อว่าการให้แรงเสริมไม่ใช่สิ่งสำคัญที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้เสมอไป การเฝ้าดูแลบุคคลอื่นกระทำพฤติกรรมและเลียนแบบจากตัวแบบถือเป็นการเรียนรู้ที่สำคัญยิ่ง และเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอย่างกว้างขวาง Bandura ได้ให้ข้อเสนอว่า การเรียนรู้จากการได้รับแรงเสริมและจากตัวแบบนั้น เด็กไม่ได้เรียนรู้เพียงพฤติกรรมที่สังเกตได้ภายนอกเท่านั้น แต่ยังได้เรียนรู้เกี่ยวกับความคิด ความคาดหวัง และรับเอามาตรฐานทางสังคมเข้ามาไว้เป็นส่วนหนึ่งในตัวเด็กด้วย เด็กเรียนรู้มาตรฐานสำหรับพฤติกรรมของตน และคาดหวังเกี่ยวกับสิ่งที่เขาสามารถทำได้หรือทำไม่ได้ จากการที่ได้รับแรงเสริมและจากตัวแบบ เมื่อเด็กรับเอามาตรฐานความคาดหวังและความเชื่อต่าง ๆ เข้าไว้ในส่วนหนึ่งของจิตใจแล้ว สิ่งเหล่านั้นจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กอย่างต่อเนื่องและยาวนาน และความเชื่อความ

คาดหวังจากสังคมที่เขาได้เรียนรู้จะรวมตัวกันเข้าเป็นแกนของบุคลิกภาพ ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นในรูปของการกระทำ

กระบวนการเรียนรู้แบบมีตัวอย่าง เป็นการเรียนรู้ทางอ้อมมี 4 ประการ คือ

1. การเอาใจใส่ หมายถึง การเลียนแบบที่มีความใส่ใจ สนใจที่จะรับรู้ในการกระทำของตัวแบบ

2. การเก็บจำ หมายถึง กระบวนการที่ต่อเนื่องจากกระบวนการเอาใจใส่ คือ ผู้เลียนแบบเกิดความเอาใจใส่ในตัวแบบ จำทำให้จดจำ พฤติกรรมปฏิบัติ ความคิด ความเชื่อในตัวแบบ

3. การแสดงออก หมายถึงการที่บุคคลพยายามแสดงพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกับตัวแบบ

4. สิ่งล่อใจและการจูงใจ คือการที่ผู้เลียนแบบแสดงพฤติกรรมคล้ายตัวแบบ ทำให้เกิดความพึงพอใจและเป็นที่ยอมรับตัวแบบไปพร้อมกัน เหมือนกับการให้รางวัลแก่จิตใจของตนเอง

ตัวแบบที่มีอิทธิพลมากต่อผู้เลียนแบบนั้นคือผู้ปกครอง พ่อ แม่ ที่อยู่ใกล้ชิดกับตัวเด็กนั่นเอง จากการศึกษาการประมวลเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากการศึกษาของของเลอซีเยอร์ และคนอื่น ๆ (อ้างอิงจาก อภิรดี จันทน์หอม, 2535 : 4 : Lesieur and others. 1987 : 1091) พบว่า เยาวชนร้อยละ 38 ที่มีบิดามารดาเป็นนักการพนัน จะมีบุคลิกภาพเป็นนักการพนันเช่นเดียวกับบิดามารดา ซึ่งเห็นว่าอิทธิพลของบิดามารดาและบุคคลใกล้ชิดของเด็กมีผลต่อพฤติกรรมการพนันของเด็กเป็นอย่างมาก และยังพบว่านักการพนันเหล่านั้นได้รับการถ่ายทอดทางสังคม (Socialization) ที่แตกต่างจากบุคคลอื่น ๆ อย่างเด่นชัด กัญญาพร ไทรชมพู (2546) ได้ศึกษาพบว่านักเล่นการพนันสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ 1. ผู้ที่มีพฤติกรรมการเล่นการพนันมาตั้งแต่เยาว์วัย ซึ่งมีประสบการณ์และเคยเห็นการเล่นการพนันจากสภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น บ้านอยู่ใกล้สถานที่เล่นการพนัน บิดามารดาหรือญาติพี่น้องเล่นการพนัน และได้เคยติดตามไปด้วยจนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ จัดเป็นการถ่ายทอดทางสังคม 2. กลุ่มที่ได้รับผลกระทบทางสังคม ได้แก่ ผู้ที่ได้มาสัมผัสกับการพนันเมื่อตอนโตแล้ว เล่นการพนันโดยการชักจูงของเพื่อนและบุคคลที่ใกล้ชิด เริ่มเล่นที่ละเล็กละน้อยและเพิ่มมากขึ้นจนติดจินตนาการสมบัติ (2547) ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนที่เล่นการพนัน มีบุคคลในครอบครัวเล่นการพนันเช่น มีบิดาเล่นการพนันคิดเป็นร้อยละ 40.40 มารดาเล่นการพนัน ร้อยละ 32.90 มีญาติที่เล่นการพนัน ร้อยละ 88.90 มีกลุ่มและภาพรวมบุคคลในครอบครัวที่เล่นการพนันคิดเป็นร้อยละ 40.26 เพื่อนเล่นการพนันคิดเป็นร้อยละ 81.76 และในชุมชนของนักเรียนที่เล่นการพนันมีแหล่งการพนันคิดเป็นร้อยละ 53.24 เกษม จันทศร (2541) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการต้านทานยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมการเสพยาเสพติด

มาก เป็นนักเรียนที่มีแบบอย่างจากผู้ใกล้ชิดมีพฤติกรรมเสพยาเสพติด ส่วนนักเรียนที่มีพฤติกรรมด้านทานยาเสพติดสูง จะเป็นนักเรียนที่มีผู้ใกล้ชิดในครอบครัวที่อบอุ่น และเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ชัทเตอร์แลนด์ (อภิรดี จันทน์หอม, 2535 : 22 - 24 อ้างอิงจาก: Sutherland, 1972) พบว่าคนจะกระทำผิดเพราะ เรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรจากผู้ที่มีสนิทสนมคุ้นเคยเป็นเวลานาน จนผู้เรียนมองเห็นสิ่งที่ผิดกฎหมายเป็นสิ่งที่ถูกต้อง การเรียนรู้คือการเรียนรู้ถึงเหตุผลทัศนคติ ค่านิยม และเทคนิควิธีการในการกระทำผิด จากหลักการนี้สามารถนำมาอธิบายพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลได้ว่า พฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลนั้นเกิดจากการที่บุคคลที่ได้ติดต่อสื่อสารกันอย่างใกล้ชิดกับผู้เล่นการพนันฟุตบอลเป็นเวลานานและสม่ำเสมอ จนเกิดการเรียนรู้วิธีการเล่นการพนันฟุตบอล ได้รับการถ่ายทอดทัศนคติค่านิยมเกี่ยวกับการพนันฟุตบอลตลอดจนเหตุผลและข้อแก้ตัวต่าง ๆ ให้กับตนเองเมื่อถูกจับได้และในที่สุดบุคคลนั้นก็จะมีพฤติกรรมการเล่นเช่นเดียวกับบุคคลที่ใกล้ชิดที่เล่นการพนันฟุตบอล และสถาบันครอบครัวนับว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียนได้เป็นอย่างมาก

สรุปการมีแบบอย่างจากผู้ใกล้ชิดที่มีพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล หมายถึง การที่นักเรียนรายงานว่านักเรียนมีบิดา มารดา พี่ หรือญาติที่ใกล้ชิด ที่เล่นการพนันฟุตบอล หรือจากการพบเห็นผู้อื่นและนักเรียนเกิดการนำมาเลียนแบบในพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล

ผู้วิจัยคาดว่านักเรียนที่มีผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่มีพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลที่น้อย เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมด้านการเล่นการพนันฟุตบอลที่สูงตามกันด้วย ส่วนนักเรียนที่มีผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่มีพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลมาก นั้นแสดงว่านักเรียนมีพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลที่ต่ำ

การวัดการมีแบบอย่างจากผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล

จากการประมวลเอกสารการศึกษาด้านการมีผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล นั้น ยังไม่พบว่ามีผู้วิจัยไว้โดยตรงแต่ได้ศึกษาพบว่าได้มีผู้ที่ศึกษาในรูปแบบที่ใกล้เคียงคือ เกษม จันทศร (2541) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการด้านทานยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงแบบวัด การมีแบบอย่างจากผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดของเกษม จันทศร มาเป็นแบบวัดการที่มีผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดการเล่นการพนันฟุตบอล ขึ้นมาใช้เองตามนิยามปฏิบัติการ

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล

การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การได้รับการปฏิบัติจากบิดามารดาหรือผู้ที่เลี้ยงดูมา ในลักษณะต่าง ๆ กันมี 3 แบบ คือ

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน หมายถึง การได้รับการปฏิบัติของบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูในลักษณะแสดงความสนิทสนม รักใคร่ ซินชม สนใจทุกข์สุขช่วยแก้ไขปัญหาลูก
2. การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง การได้รับการปฏิบัติของบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูได้ใช้เหตุผลอธิบาย เมื่อนำมาปรามหรือสนับสนุนการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ของลูก
3. การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม หมายถึง การได้รับการปฏิบัติจากบิดามารดาที่ได้ออกคำสั่งและควบคุมการกระทำของเด็กในเรื่องต่าง ๆ อยู่เสมอ โดยไม่ยอมปล่อยให้ลูกเป็นตัวของตัวเอง

ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ตั้งแต่เกิดจนเติบโต สถาบันครอบครัวมีส่วนในการปลูกฝังด้านบุคลิกภาพ ทักษะชีวิต ให้กับเด็ก โดยผ่านการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูของสถาบันครอบครัวนั้นหมายถึง การมีผู้ใกล้ชิดเด็กมีการติดต่อเกี่ยวข้องกับเด็กทั้งทางด้านการพูดและการกระทำ ซึ่งสื่อความหมายต่อเด็กทั้งทางด้านความรู้สึกและอารมณ์ของผู้กระทำ ตลอดจนเป็นหนทางให้ผู้เลี้ยงดูสามารถจะให้รางวัลและการลงโทษ นอกจากนั้นยังเป็นโอกาสให้เด็กได้ดูแบบอย่างการกระทำของผู้เลี้ยงดูตนด้วย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคนอื่น ๆ. 2528 : 3) ครอบครัวมีความใกล้ชิดและมีความผูกพันกับสมาชิกของครอบครัวอย่างลึกซึ้ง มีอิทธิพลต่ออารมณ์ ความรู้สึก ทักษะชีวิต และแบบแผนความประพฤติ ครอบครัวจึงเป็นตัวแทนของสังคมที่บทบาทในการขัดเกลาทางสังคม การอบรมเลี้ยงดูเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งที่บิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดู จะสามารถถ่ายทอดลักษณะต่าง ๆ ไปสู่เด็ก รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหรือจิตใจของเด็ก การอบรมเลี้ยงดูสามารถเป็นเครื่องมือการถ่ายทอดของครอบครัวในการเสริมสร้างจิตลักษณะ และพฤติกรรมต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นแก่บุคคลและอาจแตกต่างกันไปตามความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวเป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการเล่นการพนัน พินิต วงษ์กุล (2543) ได้ศึกษาอุตสาหกรรมการเล่นฟุตบอลในเขตกรุงเทพมหานคร จากการศึกษาพบว่า การเข้าสู่การเล่นการพนันฟุตบอล ผู้ที่เล่นการพนันฟุตบอลจะเริ่มเล่นกับญาติพี่น้องในครอบครัว ร้อยละ 8.7 เลขซีเยอร์ และคนอื่น ๆ (Lesieur and others. 1987 : 1091 อ้างอิงจาก อภิรดี จันทน์หอม. 2535 : 4) พบว่า เยาวชนร้อยละ 38 ที่มีบิดามารดาเป็นนักการพนัน

จะมีบุคลิกภาพเป็นนักการพนันเช่นเดียวกับบิดามารดา ซึ่งให้เห็นว่าอิทธิพลของบิดามารดาและบุคคลใกล้ชิดของเด็กมีผลต่อพฤติกรรมการพนันของเด็กเป็นอย่างมาก และยังพบว่านักการพนันเหล่านั้นได้รับการถ่ายทอดทางสังคม (Socialization) ที่แตกต่างจากบุคคลอื่น ๆ อย่างเด่นชัด เสิร์น ปุณณะหิตานนท์ และคนอื่น ๆ (2531) ได้ให้กลุ่มตัวอย่างรายงานทัศนคติหรือท่าทีของตนเองและผู้ปกครองที่มีต่อพฤติกรรมการพนัน ที่ตนเองกระทำทั้งในอดีตและปัจจุบัน เพื่อดูว่าทัศนคติหรือท่าทีของผู้ปกครองเหล่านั้น จะมีส่วนกำหนดพฤติกรรมการพนันของลูกหลานได้มากน้อยเพียงใด ผลการวิจัยพบว่า เด็กและเยาวชน ร้อยละ 52.60 มีทัศนคติในทางลบต่อการพนัน และร้อยละ 35.10 ยังไม่มีท่าทีที่แน่ชัดในเรื่องนี้ ส่วนเยาวชนที่นิยมเล่นการพนันมีเพียงร้อยละ 15 จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,481 คน ส่วนทัศนคติต่อการพนันมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์การพนันไม่มากนัก ยกเว้น การพนันขั้นต่อ ในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาและนักศึกษา และยังพบว่าในกลุ่มเยาวชนที่ประกอบอาชีพแล้ว มีทัศนคติหรือท่าทีของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน ไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างในพฤติกรรมการพนันของเยาวชนแต่อย่างใด แต่พบผลอย่างมีนัยสำคัญในเด็กนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ของนักเรียนมัธยมศึกษาและนักศึกษา แต่ความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำกว่าในทุกกรณี และจากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเล่นการพนัน พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเล่นการพนัน เช่น สภาพของครอบครัว และการขัดเกลาทางสังคม ก็มีผลสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเล่นการพนัน (พินิจ รุ่งแจ้ง. 2538) สอดคล้องกับการศึกษาของ กัญญาพร ไทรชมพู (2546) ที่ศึกษา การกลายเป็นนักเล่นการพนัน พบว่าสาเหตุของการเป็นนักพนันคือ ผู้ที่มีพฤติกรรมการเล่นการพนันมาตั้งแต่เยาว์วัย ซึ่งมีประสบการณ์และเคยเห็นการเล่นการพนันจากสภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น บ้านอยู่ใกล้สถานที่เล่นการพนัน บิดามารดาหรือญาติพี่น้องเล่นการพนัน และได้เคยติดตามไปด้วย จนเกิดพฤติกรรมการเล่นรู้ จัดเป็นการถ่ายทอดทางสังคม จินตนา การสมบัติ (2547) ได้ศึกษานักเรียนที่เล่นการพนัน พบว่ามีบุคคลในครอบครัวเล่นการพนันเช่น มีบิดาเล่นการพนันคิดเป็นร้อยละ 40.40 มารดาเล่นการพนัน ร้อยละ 32.90 มีญาติที่เล่นการพนัน ร้อยละ 88.90 มีกลุ่มบุคคลในครอบครัวที่เล่นการพนันคิดเป็นร้อยละ 40.26 อมร รักษาสัตย์ (2540 : 36) ให้ข้อสังเกตว่าการพนันนั้นแพร่หลายขยายตัวมากยิ่งขึ้น มีสาเหตุมาจากกลไกการควบคุมที่แน่นและบังคับจากครอบครัว พ่อแม่ ครู อาจารย์ วัด และกฎหมายที่อ่อนแอ หรือไร้สมรรถภาพ ตลอดจนกลไกส่งเสริมการพนันมีมากขึ้น บทบาทของบิดามารดาทางด้านการเลี้ยงดูบุตร การเป็นตัวอย่างแบบทางสังคม พริยาภรณ์ ประเทืองเศรษฐ์ (2544) ได้ศึกษาด้านการแก้ไขปัญหา ด้านการหาเลี้ยงครอบครัวและด้านสันตนาการ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการปรับตัวกับเพื่อนของวัยรุ่น ทั้ง 4 ด้านคือ การรู้จักและเข้าใจในตนเอง การมีเจตคติที่ดีต่อเพื่อน การสร้างสัมพันธ์ภาพกับ

เพื่อน และความสามารถในการทำงานร่วมกับเพื่อนทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย โดยค่าสัมพันธอยู่ระหว่าง 0.177 ถึง .679 ทั้งนี้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่.001

การอบรมเลี้ยงดูเป็นบทบาทที่บิดามารดาแสดงพฤติกรรมและอารมณ์ต่อเด็ก บิดามารดาจะสื่อสารกับเด็กด้วยคำพูดและการกระทำ ได้แก่ การพูดคุยให้ความรู้ ความเข้าใจ สร้างความรู้สึก มีการให้รางวัลหรือลงโทษ การกระทำดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมปลูกฝัง พัฒนาลักษณะทางจิตใจ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ วิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กมี 2 มิติ คือ มิติแรก ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก และมิติที่สองคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูดังกล่าวสามารถแยกเป็นรายละเอียดได้ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน เป็นการปฏิบัติของบิดามารดาที่มีต่อลูกด้วยการให้ความรัก เอาใจใส่ดูแลทุกข์สุข และช่วยแก้ไขปัญหาลูกให้กับลูก รวมทั้งการใช้เหตุผลและขู่ว่าจะไม่ให้ความรักหากลูกไม่เชื่อฟัง

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล เป็นการอบรมเลี้ยงดูโดยการอธิบาย พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลให้เด็กเข้าใจว่าพฤติกรรมใดควรกระทำและพฤติกรรมใดไม่ควรกระทำ การใช้เหตุผลนี้เป็นการให้เหตุผลเพื่อเป็นการชี้แนะให้เด็กเข้าใจ ถึงเกิดผลดีผลเสียที่จะเกิดตามมาจากพฤติกรรมและรวมทั้งการลงโทษและการให้รางวัลด้วย

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม เป็นวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ควบคุมพฤติกรรมของเด็กอย่างใกล้ชิดและมีการวางระเบียบข้อบังคับให้เด็กปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด หากไม่ปฏิบัติตามหรือเชื่อฟังแล้วก็จะถูกลงโทษ

4. การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตและทางกาย เป็นวิธีการอบรมที่พ่อแม่ใช้กำลังทางกายลงโทษลูกเมื่อลูกไม่ทำตาม เช่นการเขยิบตี หยิก ทูบ เป็นต้น

จากความหมายของการอบรมเลี้ยงดูดังกล่าว เราจะเห็นว่าการอบรมเลี้ยงดูจะเป็นพฤติกรรมที่สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับลูก ซึ่งถ้ามองความสัมพันธ์ภายในครอบครัวในเชิงอำนาจ จะเห็นว่าบิดามารดาจะเป็นผู้มีอำนาจเหนือลูก

ปัจจัยทางครอบครัวที่อบรมเลี้ยงดูบุตรแบบใช้เหตุผล แบบรักสนับสนุน มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการต้านทานยาเสพติด คือบุตรที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลและแบบรักสนับสนุนมาก จะมีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชน จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด บุตรที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลและแบบรักสนับสนุนน้อย จะมีทัศนคติที่น้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน จะมีความใกล้ชิดกับยาเสพติดมากกว่า (ลาดทองใบ ภูอภิรมย์. 2530)

การอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบรักสนับสนุน หมายถึง การที่บิดามารดารายงานว่า ให้การปฏิบัติต่อบุตรด้วยความรักใคร่ เอาใจใส่ สนใจทุกขุสขในบุตรของตนมากน้อยเพียงใด มีความใกล้ชิดกับบุตรโดยการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับบุตรมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ การสนับสนุนช่วยเหลือ และการให้ความสำคัญแก่บุตรด้วย การอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบรักสนับสนุนนี้เป็นการให้ในสิ่งที่บุตรต้องการทั้งสิ้น ฉะนั้นบิดามารดาที่เลี้ยงดูบุตรด้วยวิธีการนี้ จึงเป็นบุคคลที่บุตรรัก และบุตรเห็นความสำคัญ ถือว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการที่บิดามารดาจะอบรมสั่งสอนหรือถ่ายทอดลักษณะต่าง ๆ สู่บุตรได้โดยง่าย และบุตรจะยอมรับบิดามารดาเป็นแบบอย่างโดยไม่รู้ตัว (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2528 : 5) วัยรุ่นที่สามารถปรับตัวได้ดีและมีผลการเรียนสูง เป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก มีมโนภาพแห่งตนดี และได้รับการสนับสนุนทางสังคมดี วัยรุ่นที่มีผลการเรียนต่ำ ส่วนมากจะปรับตัวไม่ดี ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย มีมโนภาพแห่งตนไม่ดีและได้รับการสนับสนุนทางสังคมต่ำ (อรอนงค์ ทรงกุล. 2544)

Bandura ได้อธิบายเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กเพื่อปลูกฝังพฤติกรรมต่าง ๆ ว่า เด็กสามารถเรียนรู้เหตุการณ์ทางสังคมได้มากมาย โดยอาศัยการสังเกตและการเลียนแบบจากผู้อื่น เขาเชื่อว่าการให้แรงเสริมไม่ใช่สิ่งที่สำคัญที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้เสมอไป การเฝ้าดูแลบุคคลอื่นกระทำพฤติกรรมและเลียนแบบจากตัวแบบถือเป็นการเรียนรู้ที่สำคัญยิ่ง และเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอย่างกว้างขวาง Bandura ได้ให้ข้อเสนอว่า การเรียนรู้จากการได้รับแรงเสริมและจากตัวแบบนั้น เด็กไม่ได้เรียนรู้เพียงพฤติกรรมที่สังเกตได้ภายนอกเท่านั้น แต่ยังสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับความคิด ความคาดหวัง และรับเอามาตรฐานทางสังคมเข้ามาไว้เป็นส่วนหนึ่งในตัวเด็กด้วย เด็กเรียนรู้มาตรฐานสำหรับพฤติกรรมของตน และคาดหวังเกี่ยวกับสิ่งที่เขาสามารถทำได้หรือทำไม่ได้ จากการที่ได้รับแรงเสริมและจากตัวแบบ เมื่อเด็กรับเอามาตรฐานความคาดหวังและความเชื่อต่าง ๆ เข้าไว้ในส่วนหนึ่งของจิตใจแล้ว สิ่งเหล่านั้นจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กอย่างต่อเนื่องและยาวนาน และความเชื่อความคาดหวังจากสังคมที่เขาได้เรียนรู้จะรวมตัวกันเข้าเป็นแกนของบุคลิกภาพ ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นในรูปของการกระทำ

ครอบครัวแตกมีผลเสียต่อเด็กหลายด้าน เมื่อเปรียบเทียบกับครอบครัวที่มีบิดามารดาที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ครอบครัวแตกสัด คือครอบครัวที่มีแต่บิดา หรือมารดาอยู่ตามลำพังกับเด็ก มีผลเสียต่อจิตใจและพฤติกรรมของเด็กในหลายด้าน กล่าวคือ เด็กในครอบครัวแตกแยกจะมีสุขภาพจิตด้อยกว่า มีความเชื่ออำนาจในตนน้อยกว่า มุ่งอนาคตน้อยกว่า ก้าวร้าวมากกว่า และคบเพื่อนที่เหมาะสมน้อยกว่า การอบรมเลี้ยงดูและความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับสมาชิกอื่น ๆ ในครอบครัว เป็นตัวทำนายที่สำคัญทางจิตลักษณะ และพฤติกรรมของเด็กในครอบครัว

แตกและครอบครัวเครียดอย่างเด่นชัด มากกว่าในครอบครัวปกติ (ดวงเดือนน พันธุมนาวิน , งามตา วนินทานนท์ และคณะ. 2536)

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน หมายถึง การที่นักเรียนได้รายงานว่านักเรียนได้รับการปฏิบัติจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ในลักษณะที่แสดงออกซึ่งความรัก ความเอ็นดู ชื่นชม ยอมรับ ให้ความสนิทสนมเป็นกันเองและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ให้คำปรึกษา ช่วยแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียน ยอมรับนับถือในความคิดและความสามารถของนักเรียน รวมทั้งการให้ความร่วมมือกับนักเรียนในโอกาสที่เหมาะสม โดยผลของการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน จะทำให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ควบคุมตนเองได้ มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความรับผิดชอบ กล้าที่จะแสดงออกในทางที่ดี มีสุขภาพจิตที่มั่นคง และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ผู้วิจัยจึงคาดว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก จะมีพฤติกรรมที่สามารถต้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลได้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย จะมีพฤติกรรมต้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลต่ำกว่า

การวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน

จากการศึกษางานวิจัยและประมวลเอกสารแล้วพบว่ามี การวัดการเลี้ยงดูบุตรแบบรักสนับสนุน เช่น ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจวบจักษ์ (2524) ในปี 2520 ซึ่งได้วิจัยเรื่องจริยธรรมของเยาวชนไทยและ ได้นำแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนที่ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดที่ .60 มาใช้ในการวิจัยความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับสุขภาพจิตและจริยธรรมนักเรียนวัยรุ่น ในปี 2524 และได้พบว่าแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ในการวิจัยครั้งนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .77 ลาดทองใบ ภูอภิรมย์ (2530) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของครอบครัวในการป้องกันการติดยาเสพติด ได้นำแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนของดวงเดือน พันธุมนาวิน ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยจิตวิทยานิเวศ ที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย ปี 2528 มาใช้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน อรพินทร์ ชูชม และงามตา วนินทานนท์ (2528) ปัจจัยจิตวิทยานิเวศ ที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย ได้ใช้แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .70 งามตา วนินทานนท์ (2536) ได้ศึกษาเรื่อง ลักษณะทางพุทธศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของบิดามารดาที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูบุตร ได้นำแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบรักสนับสนุน ของดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2528) มาใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 120 คน

ที่ถือว่าเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดทางสังคมให้กับบุตร ซึ่งแบบวัดที่ใช้สามารถแสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .69 ดวงเดือน พันธุมนาวิณ และ เพ็ญแข ประจันปัจฉนิก (2520) ได้ศึกษาเรื่อง จริยธรรมของเยาวชนไทย และได้สร้างแบบวัดการเลี้ยงดูแบบรัก ซึ่งมี 10 ข้อ แบบควบคุม 10 ข้อ แบบลงโทษทางกาย – ทางจิต 5 ข้อ และแบบใช้เหตุผล 5 ข้อ เมื่อทดสอบแล้วได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .70 ดวงเดือน พันธุมนาวิณ และงามตา วนิทานนท์ (2536) ได้ศึกษาเรื่อง ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในภาวะเสี่ยงในครอบครัวและการป้องกัน ได้ใช้แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน โดยนำเอาแบบวัดที่ดวงเดือน พันธุมนาวิณ และคณะ (2529) และดวงเดือน แซ่ตั้ง (2533) มาใช้ร่วมกันในการวัด ในการวิจัยในครั้งนี้พบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบรักเท่ากับ .63 ส่วนแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบรักสนับสนุน ได้นำแบบวัดที่เคยใช้ในปี 2520 ที่มีค่าความเชื่อมั่นที่ .77 และที่ใช้ในปี 2529 ที่ค่าความเชื่อมั่นที่ .66 มาใช้ร่วมกันและในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พบว่าค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 อรอนงค์ ทองสกุล (2544) ได้ศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มโนภาพแห่งตนและ การสนับสนุนทางสังคมกับการปรับตัวของวัยรุ่นตอนต้น ได้นำแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนของ ดวงเดือน พันธุมนาวิณ และคณะ (2536) มีจำนวนทั้งสิ้น 15 ข้อ และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดหลังจากการนำไปใช้แล้วมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89

จากการรวบรวมเอกสารการวัดการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบรักสนับสนุน ดังกล่าว ใน การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงใช้แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบรักสนับสนุน ที่สร้างโดยดวงเดือน พันธุมนาวิณ และคณะ (2536) เป็นแบบวัดการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ และค้นหาตัวทำนายการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียน

ลักษณะทางชีวสังคมกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ นอกจากศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางสังคมและตัวแปรทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรลักษณะชีวสังคมของเยาวชน ได้แก่ สภาพครอบครัว การศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เพื่อนำมาใช้เป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มย่อยในการแบ่งประเภทของนักเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สภาพครอบครัวและพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล

สภาพครอบครัว เป็นตัวแปรที่แสดงถึงความสัมพันธ์ ความใกล้ชิดกันในครอบครัว การที่โอกาสพูดคุยร่วมกัน มีโอกาสทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน จะส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ที่แนบแน่นอบอุ่นกันในครอบครัว ซึ่งในครอบครัวที่เด็กอาศัยอยู่กับบิดามารดานั้นย่อมมีโอกาสใกล้ชิดและเรียนรู้พฤติกรรมจากบิดามารดาได้มากกว่าเด็กที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรืออาศัยอยู่กับผู้อื่น อันอาจเรียกได้ว่าอยู่ในภาวะครอบครัวแตกแยก ซึ่งอาจส่งผลให้เด็กเกิดปัญหาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านสุขภาพจิตหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาขึ้นได้ เช่น การติดยาเสพติด หรือเล่นการพนัน เป็นต้น ซึ่งจากการศึกษาพบว่าเด็กที่อาศัยอยู่กับบิดามารดานั้นมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่าง ๆ สูงกว่าเด็กอื่น ๆ ดวงเดือน พันธมนาวิน งามตา วณิชทานนท์ และคณะ (2536) พบว่า นักเรียนในครอบครัวปกติ มีลักษณะทางจิต 4 ประการสูง (สุขภาพจิต ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคตและเหตุผลเชิงจริยธรรม) และมีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อย มีพฤติกรรมการคบเพื่อนเหมาะสมมากกว่าครอบครัวแตกแยกและครอบครัวเครียด ดังนั้น การศึกษาในครั้งนี้จึงคาดว่านักเรียนที่มีสภาพครอบครัวแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลที่แตกต่างกัน

ระดับการศึกษาของบิดามารดาและพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล

นอกจากสภาพครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กโดยตรงแล้ว ระดับการศึกษาของบิดามารดาก็มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กด้วยเช่นกัน เนื่องจากบิดามารดาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ สู่เด็ก หรือที่เรียกว่า การขัดเกลาทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การปรับตัว การดำเนินชีวิต ค่านิยม ประเพณี วัฒนธรรมและความเชื่อรวมทั้งการถ่ายทอดทางศาสนาด้วย ซึ่งการถ่ายทอดต่าง ๆ เหล่านี้สามารถถ่ายทอดได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม หากบิดามารดาเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ อย่างถ่องแท้ก็สามารถถ่ายทอดหรือสั่งสอนให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสมได้อย่างดี ดังจะเห็นจากงานวิจัยของ กนกวรรณ ศรีทุมมา (2546) พบว่า เยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่มีบิดามารดาที่มีระดับการศึกษาน้อยกว่าหรืออยู่ในระดับประถมศึกษา ดังนั้น การศึกษาในครั้งนี้จึงคาดว่า นักเรียนที่มีบิดามารดาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลที่แตกต่างกัน

อาชีพของผู้ปกครอง

นอกจากสภาพครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กโดยตรงแล้ว อาชีพของบิดามารดาก็มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กด้วยเช่นกัน ดังนั้น อาชีพของผู้ปกครอง จึงเป็นตัวแปรที่ผู้วิจัยกำหนดให้เป็นตัวแปรเพื่อจัดกลุ่ม ในการวิจัย

รายได้ของครอบครัว

รายได้ของครอบครัวถือได้ว่าเป็นปัจจัยทางชีวสังคม ปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเล่น การพินันฟุตบอลของนักเรียนได้ ดังนั้นรายได้ของครอบครัวจึงเป็นตัวแปรที่ผู้วิจัยกำหนดให้เป็นตัวแปรเพื่อใช้ในการจัดกลุ่มในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงความสัมพันธ์เปรียบเทียบ โดยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ที่สังกัดกรมสามัญศึกษาเดิม) กระทรวงศึกษาธิการ เขตพื้นที่การศึกษาที่ 1 - 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร แล้วจะนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานตามที่ได้ตั้งไว้ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ที่สังกัดกรมสามัญศึกษาเดิม) กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 3 เขตพื้นที่การศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ที่สังกัดกรมสามัญศึกษาเดิม) กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ นักเรียนชาย หญิง จำนวน 500 คน ซึ่งได้มาจากวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ มีทั้งสิ้น 10 ฉบับ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สภาพครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดามารดา และอาชีพของบิดามารดา โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ตัวอย่าง

อายุ.....ปี

เพศ ชายหญิง

สภาพครอบครัว

- อยู่ร่วมกับบิดามารดา
 ไม่ได้อยู่กับบิดามาหรือมารดา

2. แบบวัดพฤติกรรมทางด้านการเล่นกีฬาฟุตบอล ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ตามนิยามปฏิบัติการของพฤติกรรมด้านการเล่นกีฬาฟุตบอล หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติตน ที่ไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการเล่นกีฬาฟุตบอล ตลอดจนการรู้จักหลบหลีก ไม่คบหา หรือไม่รวมกลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมการเล่นกีฬาฟุตบอล พฤติกรรมทั้งหมดนี้ถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ปรารถนาของสังคม พฤติกรรมที่ด้านการเล่นกีฬาฟุตบอล ประกอบด้วย

1) พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเล่นกีฬา หมายถึง การที่นักเรียนมีประสบการณ์ การเล่นกีฬาชนิดอื่น ๆ มาก่อนเป็นเบื้องต้น เช่น การเล่นกีฬาโยนลูกหิน เป่ากบ ร่อนรูป กัดปลา ซึ่งนับว่าเป็นขั้นต้นของการเล่นกีฬาก่อนที่จะถึงการเล่นกีฬาชนิดอื่น ๆ ที่ซับซ้อนต่อไป โดยการรายงานความถี่ของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเล่นกีฬาแบบใดแบบหนึ่งหรือหลายแบบ

2) พฤติกรรมเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม หมายถึง ลักษณะการรวมกลุ่ม การคล้อยตามอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ว่ามีลักษณะยอมรับอิทธิพลของเพื่อน ไปในทางที่ดี หรือในทางเลวเล็กน้อยเพียงใด มีการรู้จักหลบหลีก ไม่คบหา หรือไม่รวมกลุ่มกับเพื่อนที่มีการเล่นกีฬาฟุตบอลหรือกีฬาอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามนิยามปฏิบัติการ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 อันดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด จนถึง ไม่จริง นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่านักเรียนมีพฤติกรรมด้านการเล่นกีฬาฟุตบอลสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวัด พบว่า แบบวัด มี

ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .78 และเมื่อผู้วิจัยนำแบบวัดไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง พบว่า แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .84

ตัวอย่าง

(0) นักเรียนเคยเล่นการพนันที่ใช้ลูกเต๋าเป็นเครื่องมือในการเล่น

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

(00) ฉันถ้าเพื่อนชักชวนให้ฉันหลบหนีการเรียนไปเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ฉันมักไม่กล้าขัดใจเพื่อน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อ มีคำตอบ 6 ตัวเลือก ให้ผู้ตอบสามารถเลือกตอบได้เพียงตัวเลือกเดียว ในข้อคำถามเชิงบวก ถ้าตอบ "จริงที่สุด" จะได้ 6 คะแนน และลดมาตามลำดับจนถึง "ไม่จริงเลย" จะได้ 1 คะแนน ถ้าเป็นข้อคำถามในเชิงลบจะได้คะแนนตรงข้ามกัน คือ ถ้าตอบ "จริงที่สุด" จะได้ 1 คะแนน และเพิ่มขึ้นตามลำดับจนถึง "ไม่จริงเลย" จะได้ 6 คะแนน ดังนั้นคำถามแต่ละข้อจะได้ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 1 - 6 คะแนน ค่าพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 30 - 180 คะแนน

3. แบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล เป็นแบบวัดที่สร้างขึ้นตามค่านิยมปฏิบัติการ ที่หมายถึง ความรู้เชิงประเมินค่าเกี่ยวกับประโยชน์และโทษ ความรู้สึกชอบและไม่ชอบของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล ได้แก่ พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเล่นการพนัน และพฤติกรรมการคบเพื่อนที่เหมาะสม รวมทั้งความพร้อมที่นักเรียนจะกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ ให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตน ซึ่งใช้วัดโดยแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล ซึ่งใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากค่านิยมปฏิบัติการ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 อันดับ ตั้งแต่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง จนถึงไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แบบวัดนี้มีคำถามทั้งหมด 10 ข้อ เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวัด พบว่า แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .77

และเมื่อผู้วิจัยนำแบบวัดไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง
สัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .76

พบว่าแบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นแบบ

ตัวอย่าง

(0) ฉันเกลียดคนที่เล่นการพนันฟุตบอล

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ค่อนข้าง	ค่อนข้าง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
อย่างยิ่ง		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย		อย่างยิ่ง

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล มี 2 ลักษณะคือข้อความที่แสดงความรู้สึกในทางบวกต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล และข้อความที่แสดงความรู้สึกในทางลบต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล ข้อความทางบวก ถ้าตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง จะได้ 6 คะแนน มาตามลำดับจนถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จะได้คะแนน 1 คะแนน ข้อความทางลบ จะได้คะแนนตรงข้ามกันกับทางบวก คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง จะได้ 1 คะแนน มาตามลำดับจนถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จะได้คะแนน 6 คะแนน ดังนั้นคำถามแต่ละข้อจะได้ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 1 – 6 คะแนน มีค่าพิสัยระหว่าง 30 – 180 คะแนน ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนที่สูงกว่าคะแนนเฉลี่ย นั้นหมายถึง นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการไม่เล่นการพนันฟุตบอลมาก ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนที่ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย แสดงว่านักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการไม่เล่นการพนันฟุตบอลน้อย

4. แบบวัดสุขภาพจิต ซึ่งผู้วิจัยนำแบบวัดของ พิชัย มณีรักษ์ (2547) ที่นำมาจากดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ (2536) มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างเนื่องจากเป็นแบบวัดที่ใช้ในกลุ่มที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามมีเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะที่นักเรียนรายงานปริมาณความวิตกกังวล อารมณ์แปรปรวน ขาดสมาธิ เป็นต้น ซึ่งเป็นแบบวัดที่มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 อันดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด จนถึง ไม่จริงเลย แบบวัดนี้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 แบบวัดมีทั้งหมด 20 ข้อ เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวัดพบว่า แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .74 และเมื่อผู้วิจัยนำแบบวัดไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง พบว่า แบบวัด มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .76

ตัวอย่าง

(0) ฉันรู้สึกกลัวโดยไม่รู้ตัวว่ากลัวอะไรอยู่บ่อย ๆ

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อ มีคำตอบ 6 ตัวเลือก ให้ผู้ตอบสามารถเลือกตอบได้เพียงตัวเลือกเดียว ในข้อคำถามเชิงบวก ถ้าตอบ "จริงที่สุด" จะได้ 6 คะแนน และลดมาตามลำดับจนถึง "ไม่จริงเลย" จะได้ 1 คะแนน ถ้าเป็นข้อคำถามในเชิงลบจะได้คะแนนตรงข้ามกัน คือ ถ้าตอบ "จริงที่สุด" จะได้ 1 คะแนน และเพิ่มขึ้นตามลำดับจนถึง "ไม่จริงเลย" จะได้ 6 คะแนน ดังนั้นคำถามแต่ละข้อจะได้ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 1-6 คะแนน

5. แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ซึ่งผู้วิจัยนำแบบวัด พิชัย มณีรักษ์ (2547) ที่นำมาจาก สุริยะ พันธดี (2536) มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างเนื่องจากเป็นแบบวัดที่ใช้ในกลุ่มที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างและมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แบบวัดมีเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถในการคาดการณ์ไกล การเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตและการอดได้รอดได้ ซึ่งเป็นแบบวัดที่มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 อันดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด จนถึง ไม่จริงเลย แบบวัดนี้มีข้อคำถามทั้งหมด 10 ข้อ แบบวัดนี้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวัด พบว่า แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .75 และเมื่อผู้วิจัยนำแบบวัดไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง พบว่า แบบวัด มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .77

ตัวอย่าง

(0) ฉันคิดว่าไม่มีประโยชน์อะไรเลยที่จะต้องไปวิตกกังวลเกี่ยวกับอนาคต

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน การวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ในแต่ละข้อ มีคำตอบ 6 ตัวเลือก ให้ผู้ตอบสามารถเลือกตอบได้เพียงตัวเลือกเดียว ในข้อคำถามเชิงบวก ถ้าตอบ "จริงที่สุด" จะได้ 6 คะแนน และลดมาตามลำดับจนถึง "ไม่จริงเลย" จะได้ 1 คะแนน ถ้าเป็นข้อคำถามในเชิงลบจะได้คะแนนตรงข้ามกัน คือ ถ้าตอบ "จริงที่สุด" จะได้ 1 คะแนน และเพิ่มขึ้น

ตามลำดับจนถึง "ไม่จริงเลย" จะได้ 6 คะแนน ดังนั้นคำถามแต่ละข้อจะได้ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 1-6 คะแนน พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน แบบวัดนี้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 ค่าพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูง หมายความว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ แสดงว่าลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย

6. แบบวัดการอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล แบบวัดนี้ผู้วิจัยได้สร้างตามค่านิยมปฏิบัติการ การที่นักเรียนรายงานว่านักเรียนได้อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีการเล่นการพนันฟุตบอล ในชุมชนหรือโรงเรียน ซึ่งสามารถพบเห็นได้โดยง่าย ในชีวิตประจำวัน และผู้คนในชุมชนนั้น ๆ หรือเพื่อนในโรงเรียนนั้น ถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่เป็นความผิด โดยได้ปรับปรุงแบบวัดการอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อยาเสพติด ของเกษม จันทรศร (2541) จำนวน 10 ข้อ โดยให้นักเรียนรายงานการอยู่ในสถานการณ์เกี่ยวกับด้านสถานที่สิ่งแวดล้อม ที่เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การมีคนชักชวนและแนะนำให้เล่นการพนันฟุตบอล การมีคนคอยปกป้องให้รอดพ้นจากการเล่นการพนันฟุตบอล แบบวัดจะมีลักษณะเป็นแบบบอกเล่า แต่ละข้อมีมาตรประเมินค่า 6 หน่วย ให้เลือกตอบตามความเป็นจริง จากจริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวัด พบว่า แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .77 และเมื่อผู้วิจัยนำแบบวัดไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง พบว่า แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .77

ตัวอย่าง

(0) ในชุมชนของฉัน มีคนหารายได้จากการเล่นการพนันฟุตบอล

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดการอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล มี 2 ลักษณะคือ ข้อความทางบวก และข้อความทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงมี 2 แบบ คือ ข้อความทางบวก การหะคะแนนให้ 6, 5, 4, 3, 2, 1, ตามลำดับจากจริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย ข้อความทางลบ การให้คะแนนให้ 1, 2, 3, 4, 5, 6, ตามลำดับจากจริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย ค่าพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูง

หมายความว่า อยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอลมาก นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ แสดงว่าอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอลน้อย

7. แบบวัดการมีแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่การเล่นการพนันฟุตบอล แบบวัดนี้ผู้วิจัยได้สร้างตามค่านิยมปฏิบัติการการที่นักเรียนรายงานว่านักเรียนมีบิดา มารดา พี่ ญาติ หรือบุคคลที่ใกล้ชิด ที่นักเรียนชื่นชอบ ที่มีพฤติกรรมไม่เล่นการพนันฟุตบอล นักเรียนได้นำพฤติกรรมนั้นมาเลียนแบบ เป็นพฤติกรรมของนักเรียน โดยได้ปรับปรุงแบบวัดการอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อยาเสพติด ของเกษม จันทรศร (2541) ซึ่งจากการศึกษาการประมวลเอกสารงานวิจัยด้านพฤติกรรมด้านการเล่นการพนันยังไม่มีผู้ที่ศึกษาไว้ ผู้วิจัยจึงนำแบบวัดดังกล่าวมาปรับปรุงเป็นแบบวัดพฤติกรรมด้านทานการพนัน โดยให้นักเรียนรายงานว่าตนมีบิดา มารดา หรือผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด หรือการเลียนแบบคนอื่น ๆ ที่มีพฤติกรรมไม่เล่นการพนันฟุตบอล แบบวัดจะมีลักษณะเป็นแบบบอกเล่า แต่ละข้อมีมาตราประเมินค่า 6 หน่วย ให้เลือกตอบตามความเป็นจริง จากจริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวัด พบว่า แบบวัด มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .76 และเมื่อผู้วิจัยนำแบบวัดไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง พบว่า แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .74

ตัวอย่าง

(0) ฉันเห็นพ่อ แม่ เล่นการพนันฟุตบอล หลายครั้ง

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่การเล่นการพนันฟุตบอล มี 2 ลักษณะคือ ข้อความทางบวก และข้อความทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงมี 2 แบบ คือ ข้อความทางบวก การหะคะแนนให้ 6 ,5, 4, 3, 2, 1, ตามลำดับจากจริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย ข้อความทางลบ การให้คะแนนให้ 1 , 2, 3, 4, 5, 6, ตามลำดับจากจริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย ค่าพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูง หมายความว่า มีแบบอย่างผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดไม่เล่นการพนันฟุตบอลมาก นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ แสดงว่ามีแบบอย่างผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดไม่เล่นการพนันฟุตบอลน้อย

8. แบบวัดการได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน แบบวัดนี้มีข้อความเกี่ยวกับการปฏิบัติของบิดามารดา ที่มีต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ตามคำนิยามปฏิบัติการการที่นักเรียนได้รายงานว่านักเรียนได้รับการปฏิบัติจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ในลักษณะที่แสดงออกซึ่งความรัก ความเอ็นดู ชื่นชม ยอมรับ ให้ความสนิทสนม เป็นกันเองและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ให้คำปรึกษา ช่วยแก้ไขปัญหากับนักเรียน ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบวัดของการวิจัย ของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามตา วรินทร์านนท์ คณะ 2536 จำนวน 15 ข้อ แบบวัดจะมีลักษณะเป็นแบบบอกเล่า แต่ละข้อมีมาตรประเมินค่า 6 หน่วย ให้เลือกตอบตามความเป็นจริง จากจริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวัด พบว่า แบบวัด มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .77 และเมื่อผู้วิจัยนำแบบวัดไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง พบว่า แบบวัด มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .76

ตัวอย่าง

(0) แม่ไม่เคยสนใจในความทุกข์ ความสุขของฉันเลย

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มี 2 ลักษณะคือ ข้อความทางบวก และข้อความทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงมี 2 แบบ คือ ข้อความทางบวก การให้คะแนนให้ 6, 5, 4, 3, 2, 1, ตามลำดับจากจริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย ข้อความทางลบ การให้คะแนนให้ 1, 2, 3, 4, 5, 6, ตามลำดับจากจริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย ค่าพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 15 – 90 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูง หมายความว่า เป็นผู้ถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นผู้ถูกอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน น้อย

9. แบบวัดการปฏิบัติทางพุทธศาสนา วัดปริมาณการปฏิบัติของนักเรียนใน 3 ด้าน คือ การให้ทาน หมายถึง การให้ การสละ และการเผื่อแผ่แบ่งปันทรัพย์สินสิ่งของเครื่องใช้ เป็น การให้เพื่อสงเคราะห์ผู้ยากไร้ ตกทุกข์ มีความมุ่งหมายเพื่อกำจัดความโลภ ความเห็นแก่ตัว ซึ่ง

เรียกว่าการทำบุญ ศิล หมายถึง การปฏิบัติที่เป็นการควบคุมรักษากาย วาจา ของตนไว้ให้สงบ มีความมุ่งหมายที่ให้ควบคุมความโทสะ โหดร้าย ความหยาบคายทางกายและวาจา รักษาตนไม่ให้เกิดความเสียหายซึ่งศีลขั้นต้นที่เหล่าชาวพุทธปฏิบัติคือ ศิลห้า ภาวนา หมายถึง การฝึกอบรมจิตใจให้เจริญด้วยคุณธรรม ทำให้เกิดความเข้มแข็งหนักแน่นการบำเพ็ญทางจิต มีความมุ่งหมายที่จะกำจัดความโมหะ คือความหลง และอวิชชา คือความไม่รู้ ให้หมดสิ้นไปจนกระทั่งจิตใจเป็นอิสระจากกิเลสได้ ซึ่งได้แก่การสวดมนต์ไหว้พระ นั่งสมาธิทำให้สงบ และการใช้ปัญญาพิจารณาจนเกิดความรู้แจ้งในสิ่งทั้งหลาย ตามความเป็นจริงของสังคmlลักษณะเป็นประโยคข้อความ มีจำนวน 10 ข้อ ประกอบด้วยมาตราประเมินค่า 6 ระดับ จากจริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวัด พบว่า แบบวัด มีความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .76 และเมื่อผู้วิจัยนำแบบวัดไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง พบว่าแบบวัด มีความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .89

ตัวอย่าง

(0) ฉันจะคำนึงถึงเรื่องบาปบุญ ก่อนตัดสินใจกระทำการสิ่งหนึ่งสิ่งใดก่อนเสมอ

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนนวัดการปฏิบัติทางพุทธศาสนา ในแต่ละข้อ มีคำตอบ 6 ตัวเลือกให้ผู้ตอบสามารถเลือกตอบได้เพียงตัวเลือกเดียว ในข้อคำถามเชิงบวก ถ้าตอบ "จริงที่สุด" จะได้ 6 คะแนน และลดตามลำดับจนถึง "ไม่จริงเลย" จะได้ 1 คะแนน ถ้าเป็นข้อคำถามในเชิงลบจะได้คะแนนตรงข้ามกัน คือ ถ้าตอบ "จริงที่สุด" จะได้ 1 คะแนน และเพิ่มขึ้นตามลำดับจนถึง "ไม่จริงเลย" จะได้ 6 คะแนน ดังนั้นคำถามแต่ละข้อจะได้ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 1 - 6 คะแนน พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน แบบวัดนี้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 นักเรียนที่ได้คะแนนสูง หมายความว่า เป็นผู้ที่ปฏิบัติทางพุทธศาสนา มาก นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นผู้ ที่ปฏิบัติทางพุทธศาสนา น้อย

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้นำแบบวัดที่สร้างขึ้นเองและแบบปรับปรุงมาจากผู้อื่นไปหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การหาความเที่ยงตรง

ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (CONTENT VALIDITY) ของแบบวัดนั้น ผู้วิจัยจะได้นำแบบวัดให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญและมีความเข้าใจเป็นอย่างดีในเนื้อหาของสิ่งที่ต้องการจะวัดเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาว่ามีเนื้อหาครอบคลุมและครบถ้วนสมบูรณ์ตามนิยามปฏิบัติการหรือไม่ ภาษาและสำนวนที่ใช้มีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างหรือไม่ แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้แบบวัดที่สมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้

2. การหาค่าอำนาจจำแนก

ผู้วิจัยจะได้นำแบบวัดแต่ละฉบับที่ได้หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมกับคะแนนรายข้อ แล้วจึงเลือกข้อที่มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่น่าเชื่อถือได้ทางสถิติมาใช้เป็นแบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง

3. การหาค่าความเชื่อมั่น

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เมื่อนำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริงแล้ว จึงนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำแบบสอบถามและแบบวัด ไปชี้แจงต่ออาจารย์ของโรงเรียน พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและวิธีการตอบแบบสอบถามและแบบวัดเพื่อเป็นการชี้แจงในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามและแบบวัดไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือ จากทางโรงเรียนในการแจกแบบวัดและแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและได้อธิบายแบบวัดให้กับนักเรียนก่อนลงมือทำแบบวัดทุกครั้ง

4. เมื่อได้รับแบบวัดและแบบสอบถามคืนแล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลทั้งหมดและตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

5. ตรวจให้คะแนนแบบวัดตามเกณฑ์ที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างโดย การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (Two-way Anova) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและใช้การทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1-6

3. วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 7

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยทางสังคม ลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีความมุ่งหมายที่สำคัญคือ 1) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีปัจจัยทางสังคม ลักษณะทางจิต ต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 2) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคม ลักษณะทางจิต กับพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 3) เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์สำคัญของพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งตัวแปรตัวตามในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ พฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในบทนี้จะได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

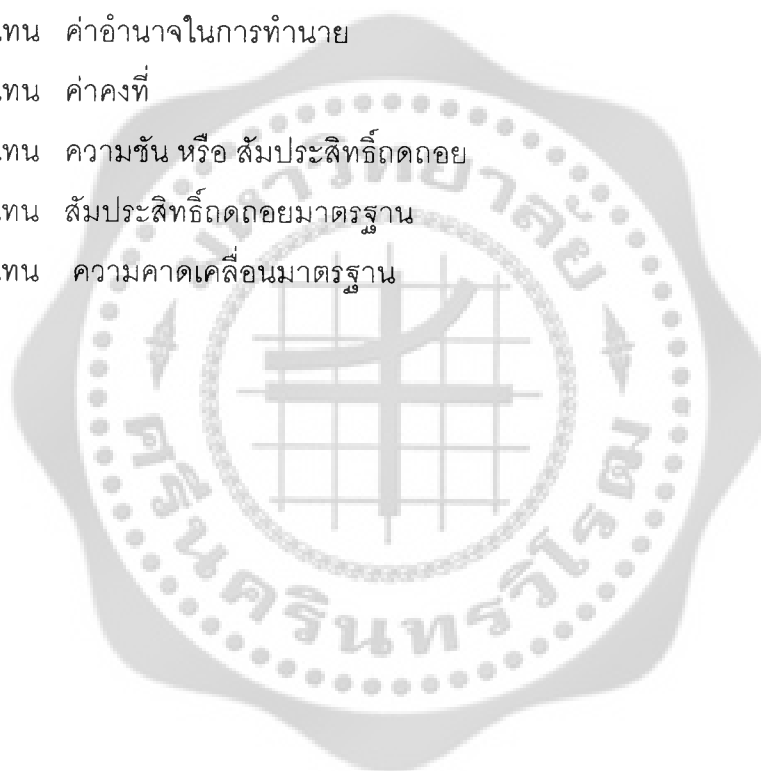
ส่วนแรก เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีปัจจัยทางสังคม และลักษณะทางจิตที่แตกต่างกัน

ส่วนที่สอง เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมและลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มที่แยกย่อยตามลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียน

ส่วนที่สาม เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์การทำนายพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอลในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้ตัวแปรอิสระ 7 ตัว ได้แก่ ตัวแปรปัจจัยทางสังคม 4 ตัวแปร คือ การปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอล การเป็นแบบอย่างและการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและตัวแปรลักษณะทางจิต 3 ตัวแปรคือ ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมการเล่นการพนันฟุตบอล โดยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มที่แยกย่อยตามลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังของนักเรียน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ในการแจกแจงแบบที (t – distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ในการแจกแจงแบบเอฟ (F – distribution)
R ²	แทน	ค่าอำนาจในการทำนาย
a	แทน	ค่าคงที่
b	แทน	ความชัน หรือ สัมประสิทธิ์ถดถอย
Beta	แทน	สัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน
SE	แทน	ความคาดเคลื่อนมาตรฐาน

ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 1 จำนวนร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาศึกษาตอนปลายจำแนกตามลักษณะชีวิตสังคมและภูมิหลัง ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษาบิดา		
น้อยกว่าหรือเท่ากับปริญญาตรี	346	69.2
สูงกว่าปริญญาตรี	154	30.8
รวม	500	100.0
ระดับการศึกษามารดา		
น้อยกว่าหรือเท่ากับปริญญาตรี	381	76.2
สูงกว่าปริญญาตรี	119	23.8
รวม	500	100.0
อาชีพบิดา		
รับราชการ	100	20.0
รัฐวิสาหกิจ	35	7.0
รับจ้าง	105	21.0
ค้าขาย	200	40.0
บริษัทเอกชน	60	12.0
รวม	500	100.0
อาชีพมารดา		
รับราชการ	111	22.2
รัฐวิสาหกิจ	33	6.6
รับจ้าง	148	29.6
ค้าขาย	142	28.4
บริษัทเอกชน	66	13.2
รวม	500	100.0

ตาราง 1 จำนวนร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาศึกษาตอนปลายจำแนกตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
สภาพครอบครัว		
อาศัยอยู่กับครอบครัว	473	94.6
ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว	27	5.4
รวม	500	100.0
รายได้ของครอบครัวต่อเดือน		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท	220	44.0
30,001 บาทขึ้นไป	280	56.0
รวม	500	100.0

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 500 คน นักเรียนส่วนมาก มีบิดาจบการศึกษาในระดับน้อยกว่าปริญญาตรี (คิดเป็นร้อยละ 69.2) โดยบิดาส่วนมากมีอาชีพรับจ้าง (คิดเป็นร้อยละ 29.6) นักเรียนส่วนมากมีมารดาจบการศึกษาในระดับน้อยกว่าปริญญาตรี (คิดเป็นร้อยละ 76.2) โดยมารดาส่วนมากมีอาชีพค้าขาย (คิดเป็นร้อยละ 40.0) นักเรียนส่วนมากอาศัยอยู่กับครอบครัว (คิดเป็นร้อยละ 94.6) และครอบครัวของนักเรียนส่วนมากมีรายได้ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป (คิดเป็นร้อยละ 56.0)

ตาราง 2 แสดงค่าสถิติพื้นฐาน จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง และตัวแปรที่ศึกษา
ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	พิสัย
การปฏิบัติทางพุทธศาสนา	69.63	10.51	46 - 90
สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล	46.26	8.38	30 - 60
การเป็นแบบอย่าง	48.53	7.75	32 - 60
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทันสนุน	72.25	10.02	46 - 90
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	80.95	13.38	55 - 108
สุขภาพจิต	83.05	7.71	68 - 102
ทัศนคติต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนัน ฟุตบอล	47.07	7.57	30 - 60
พฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล	121.20	16.43	88 - 161

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีตอนปลายมีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาลักษณะทางสังคมและลักษณะทางจิต พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีการปฏิบัติทางพุทธ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทันสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตค่อนข้างมาก

ตาราง 3 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยทางสังคมและลักษณะทางจิตกับพฤติกรรม
การต้านทานการเล่นการพนันฟุตบอลในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7	8
1	1	.61*	.62*	.66*	.52*	.23*	.42*	.40*
2		1	.56*	.43*	.43*	.21*	.57*	.43*
3			1	.58*	.49*	.19*	.54*	.58*
4				1	.46*	.20*	.41*	.33*
5					1	.25*	.35*	.39*
6						1	.13*	.17*
7							1	.72*
8								1

* ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- 1 การปฏิบัติทางพุทธศาสนา
- 2 สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอล
- 3 การเป็นแบบอย่าง
- 4 การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทน
- 5 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน
- 6 สุขภาพจิต
- 7 ทักษะคิดต่อพฤติกรรมต่อต้านการเล่นพนันฟุตบอล
- 8 พฤติกรรมต่อต้านการเล่นพนันฟุตบอล

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยทางสังคม(การปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอล การเป็นแบบอย่าง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทน) และลักษณะทางจิต (ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน สุขภาพจิต ทักษะคิดต่อพฤติกรรมต่อต้านการเล่นพนันฟุตบอล) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมต่อต้านการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทักษะคิดต่อพฤติกรรมต่อต้านการเล่นพนันฟุตบอลกับพฤติกรรมต่อต้านการเล่นพนันฟุตบอลมีความสัมพันธ์กันสูงมากที่สุด ($r = .72$) รองลงมาคือการเป็นแบบอย่างกับพฤติกรรมต่อต้านการเล่นพนันฟุตบอล ($r = .58$)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งการนำเสนอเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง เป็นการศึกษาผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีปัจจัยทางสังคม และลักษณะทางจิตที่แตกต่างกัน โดยใช้สถิติ t-test และ F-test เป็นการวิเคราะห์เพื่อตอบสมมติฐานข้อที่ 1 ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำเสนอได้ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์เพื่อตอบสมมติฐานข้อที่ 1 ซึ่งกล่าวว่า " นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีปัจจัยทางสังคมและลักษณะทางจิตแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลต่างกัน"

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ซึ่งแบ่งตามปัจจัยทางสังคมที่แตกต่างกัน ได้แก่ การปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอลและการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ปัจจัยทางจิตที่แตกต่างกัน ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ซึ่งตัวแปรทั้ง 7 ตัวแปรดังกล่าว แบ่งเป็น 2 ระดับด้วยค่าเฉลี่ยเป็นสูงและต่ำ การวิเคราะห์ข้อมูลจะวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 18 กลุ่ม ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล

จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มรวม จำนวน 500 คน

ตัวแปร	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t
การปฏิบัติทางพุทธศาสนา				
สูง	272	126.59	15.47	8.58*
ต่ำ	228	114.77	15.22	
สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล				
น้อย	253	129.41	14.79	13.11*
มาก	247	112.78	13.58	

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t
การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล				
สูง	285	127.42	15.46	10.97*
ต่ำ	215	112.96	13.87	
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน				
สูง	262	125.28	16.25	6.03*
ต่ำ	238	116.71	15.46	
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน				
สูง	251	126.52	16.09	7.68*
ต่ำ	249	115.83	14.99	
สุขภาพจิต				
สูง	231	122.96	16.96	2.22*
ต่ำ	269	119.68	15.84	
ทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล				
สูง	257	130.91	13.86	17.16*
ต่ำ	243	110.93	12.15	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล แตกต่างกัน มีพฤติกรรมตามหลักศีลธรรมของพุทธศาสนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 8.58, 13.11, 10.97, 6.03, 7.68, 2.22$ และ 17.16 ตามลำดับ) โดยนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคต

ควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล สูง มีพฤติกรรมตามหลักศีลธรรมของพุทธศาสนามากกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ต่ำ และพบผลเช่นเดียวกันเมื่อพิจารณาในกลุ่มย่อย ดังแสดงในตาราง 18 – 30 (ภาคผนวก)

ส่วนที่สอง เป็นการศึกษาผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมและลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อตอบสนองมติฐานข้อที่ 2 - 6 โดยทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอตามการทดสอบสมมติฐานแต่ละข้อได้ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์เพื่อตอบสนองมติฐานข้อที่ 2 ซึ่งกล่าวว่า “นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนาสูงและมีทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูง จะมีพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกลุ่มตรงข้าม ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย” ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมทางด้านการเล่น
พนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการปฏิบัติ
ทางพุทธและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านการเล่นพนันฟุตบอล กลุ่มรวม และ
กลุ่มย่อย 18 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย พฤติกรรม การ ด้านทาน	ค่าสถิติเอฟ		
			การปฏิบัติทางพุทธ (n)	ทัศนคติต่อพฤติกรรม (ข)	(n x ข)
กลุ่มรวม	500	121.20	21.55*	217.56*	<1
บิตาระดับน้อยกว่า/เท่ากับ ป.ตรี	346	121.43	13.09*	166.04*	<1
บิตาระดับ สูงกว่า ป.ตรี	154	120.68	7.43*	45.01*	<1
มารดาระดับน้อยกว่า/เท่ากับ ป.ตรี	381	121.37	13.41*	169.81*	<1
มารดาระดับสูงกว่า ป.ตรี	119	120.64	9.36*	43.58*	<1
อาศัยอยู่กับครอบครัว	473	121.08	17.04*	218.61*	<1
ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว	27	123.29	4.86*	3.08	<1
บิตารับราชการ	111	120.13	<1	69.89*	<1
บิตารัฐวิสาหกิจ	33	118.09	<1	4.38*	<1
บิตารับจ้าง	148	121.10	10.27*	67.89*	<1
บิตาค้าขาย	142	120.74	7.02*	51.64*	<1
บิตาบริษัทเอกชน	66	125.05	5.52*	21.22*	<1
มารดารับราชการ	100	121.31	<1	55.04*	<1
มารดารัฐวิสาหกิจ	35	126.85	3.85	30.67*	2.80
มารดารับจ้าง	105	119.68	<1	34.29*	<1
มารดาค้าขาย	200	121.15	14.71*	76.91*	<1
มารดาเอกชน	60	120.55	6.98*	26.26*	1.90
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30000 บาท	220	120.18	19.29*	109.14*	<1
30001 บาทขึ้นไป	280	122.00	5.05*	113.78*	<1

* คำนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 พบว่า ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติทางพุทธและทัศนคติต่อ
พฤติกรรมทางด้านการเล่นพนันฟุตบอลกับพฤติกรรมทางด้านการเล่นพนันฟุตบอลของ
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย
ทั้ง 18 กลุ่ม ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า พฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แปรปรวนไปตามการปฏิบัติทางพุทธทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม ยกเว้นกลุ่มที่มีบิดามีอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ กลุ่มที่มีมารดามีอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจและรับจ้าง โดยเมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธต่างกัน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธสูง มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล สูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธต่ำ

เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า พฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แปรปรวนไปตามทัศนคติต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 18 กลุ่ม โดยเมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีทัศนคติต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลต่างกัน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีทัศนคติไม่ดีต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล

สรุปได้ว่า (1) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติทางพุทธและทัศนคติต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลกับพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (2) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธสูง มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธสูง มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงต่ำ (3) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล

2.2 การวิเคราะห์เพื่อตอบสนองมติฐานข้อที่ 3 ซึ่งกล่าวว่า “ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลต่ำและมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล จะมีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย” ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมทางด้านทานการเล่น
พื้่นฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อพิจารณาตามตัวแปร
สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพื้่นฟุตบอลและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่น
พื้่นฟุตบอล ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 18 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย พฤติกรรม การ ด้านทาน	ค่าสถิติเอฟ		
			สถานการณ์เสี่ยง (ก)	ทัศนคติต่อพฤติกรรม (ข)	(กxข)
กลุ่มรวม	500	121.20	45.56*	146.22*	5.32*
บิตาระดับน้อยกว่าเท่ากับป.ตรี	346	121.43	29.76*	95.54*	2.85
บิตาระดับ สูงกว่า ป.ตรี	154	120.68	12.64*	45.71*	2.53
มารดาระดับน้อยกว่าเท่ากับ ป.ตรี	381	121.37	35.02*	108.90*	3.69
มารดาระดับสูงกว่า ป.ตรี	119	120.64	10.14*	35.82*	1.56
อาศัยอยู่กับครอบครัว	473	121.08	50.19*	144.03*	5.31*
ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว	27	123.29	<1	3.84	<1
บิตารับราชการ	111	120.13	16.40*	36.66*	1.27
บิตารัฐวิสาหกิจ	33	118.09	3.90	3.34	<1
บิตารับจ้าง	148	121.10	5.31*	53.58*	2.76
บิตาค้าขาย	142	120.74	15.17*	35.18*	<1
บิตาบริษัทเอกชน	66	125.05	4.29*	13.72*	<1
มารดารับราชการ	100	121.31	5.39*	23.46*	<1
มารดารัฐวิสาหกิจ	35	126.85	5.92*	9.78*	<1
มารดารับจ้าง	105	119.68	12.19*	12.32*	1.85
มารดาค้าขาย	200	121.15	7.69*	64.49*	7.08*
มารดาค้าเอกชน	60	120.55	10.46*	24.46*	<1
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30000 บาท	220	120.18	16.67*	89.16*	9.86*
30001 บาทขึ้นไป	280	122.00	24.50*	64.94*	<1

* ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพื้่นฟุตบอลและ
ทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพื้่นฟุตบอล กับพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพื้่น
ฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในกลุ่มรวม

กลุ่มที่อาศัยอยู่กับครอบครัว กลุ่มที่มารดามีอาชีพค้าขายและกลุ่มที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาทต่อเดือน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า พฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แปรปรวนไปตามสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 16 กลุ่ม ยกเว้นกลุ่มที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัวและกลุ่มที่บิดามีอาชีพรัฐวิสาหกิจ โดยเมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลต่างกัน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลต่ำ มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล สูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลสูง

และเมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า พฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แปรปรวนไปตามทัศนคติต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 17 กลุ่ม ยกเว้นกลุ่มที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว โดยเมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีทัศนคติต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลต่างกัน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีทัศนคติไม่ดี ต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล

ตาราง 7 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ของนักเรียน

มัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อพิจารณาตามสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลและทัศนคติต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ในกลุ่มรวม

สถานการณ์	ทัศนคติ	รหัส	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(11)	(21)
เสี่ยง	ต่อ						
	พนัน						
	ฟุตบอล						
ต่ำ	สูง	(12)	193	133.82	11.68*	18.57*	24.31*
สูง	สูง	(22)	60	121.80	-	6.89*	12.63*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	60	115.25	-	-	5.74*
สูง	ต่ำ	(21)	183	109.51	-	-	-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

เมื่อพิจารณาตามระดับตัวแปรอิสระทั้งสองตัวโดยการเปรียบเทียบค่าใน 4 กลุ่มในกลุ่มรวม (ตาราง 6) พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลต่ำ มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลสูง มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งพบผลเช่นเดียวกันในกลุ่ม กลุ่มที่อาศัยอยู่กับครอบครัว กลุ่มที่มารดามีอาชีพค้าขายและกลุ่มที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาทต่อเดือน (ตารางภาคผนวก)

สรุปได้ว่า (1) มีพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลและทัศนคติต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล กับพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย (2) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลต่ำ มีทัศนคติต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูง มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีมีสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลสูง มีทัศนคติไม่ดีต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูง

2.3 การวิเคราะห์เพื่อตอบสนองสมมติฐานข้อที่ 4 ซึ่งกล่าวว่า " นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนสูงและมีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสูง จะมีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย" ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมทางด้านทานการเล่น
พินันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อพิจารณาตามตัวแปรลักษณะมุ่ง
อนาคตควบคุมตนและการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 18
กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย พฤติกรรม การ ด้านทาน	ค่าสถิติเอฟ		
			มุ่งอนาคต (n)	อบรมเลี้ยงดู (ข)	(กxข)
กลุ่มรวม	500	121.20	38.26*	16.76*	<1
บิตาระดับน้อยกว่า/เท่ากับ ป.ตรี	346	121.43	29.56*	11.88*	<1
บิตาระดับ สูงกว่า ป.ตรี	154	120.68	9.66*	3.98*	<1
มารดาระดับน้อยกว่า/เท่ากับ ป.ตรี	381	121.37	35.39*	11.60*	<1
มารดาระดับสูงกว่า ป.ตรี	119	120.64	3.78	5.53*	<1
อาศัยอยู่กับครอบครัว	473	121.08	33.64*	15.97*	<1
ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว	27	123.29	<1	2.23	<1
บิตารับราชการ	111	120.13	3.16	1.03	<1
บิตารัฐวิสาหกิจ	33	118.09	5.84*	<1	<1
บิตารับจ้าง	148	121.10	17.17*	3.97*	5.92*
บิดาค้าขาย	142	120.74	19.44*	3.82	1.21
บิดาบริษัทเอกชน	66	125.05	1.41	11.61*	<1
มารดารับราชการ	100	121.31	6.92*	2.00	<1
มารดารัฐวิสาหกิจ	35	126.85	2.15	<1	<1
มารดารับจ้าง	105	119.68	17.04*	<1	<1
มารดาค้าขาย	200	121.15	7.85*	13.30*	1.48
มารดาค้าเอกชน	60	120.55	7.83*	6.34*	<1
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30000 บาท	220	120.18	21.56*	10.56*	3.64
30001 บาทขึ้นไป	280	122.00	16.34*	6.36*	1.28

* ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 พบว่า ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนและการ
อบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน กับพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพินันฟุตบอลของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 17
กลุ่ม แต่พบปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มที่บิดามีอาชีพรับจ้าง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้บางส่วน

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า พฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แปรปรวนไปตามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม ยกเว้นกลุ่มมารดาที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี กลุ่มที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว กลุ่มที่บิดามีอาชีพรับราชการ บริษัทเอกชนและมารดาที่มีอาชีพรัฐวิสาหกิจ โดยเมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่างกัน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล สูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ

เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า พฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แปรปรวนไปตามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 11 กลุ่ม ยกเว้นกลุ่มที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว กลุ่มที่บิดามีอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ มารดาที่มีอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจและรับจ้าง โดยเมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนบอลต่างกัน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนสูง มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุนต่ำ

ตาราง 9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ของนักเรียน

มัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อพิจารณาตามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนและการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุน ในกลุ่มบิดามีอาชีพรับจ้าง

มุ่งอนาคต	อบรมเลี้ยงดู	รหัส	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	(21)	(11)	(12)
สูง	สูง	(22)	72	131.31	11.35*	15.74*	16.87*
สูง	ต่ำ	(21)	25	119.96	-	4.39	12.10*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	49	115.57	-	-	1.13
ต่ำ	สูง	(12)	27	114.44	-	-	-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

เมื่อพิจารณาตามระดับตัวแปรอิสระทั้งสองตัวโดยการเปรียบเทียบค่าใน 4 กลุ่มในกลุ่มรวม (ตาราง 9) พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มี

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สูง มีพฤติกรรมการเล่นกีฬาเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ มีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนต่ำ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปได้ว่า (1) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูงและการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน กับพฤติกรรมการเล่นกีฬาเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งในกลุ่มรวม แต่พบในกลุ่มบิดามีอาชีพรับจ้างเพียงกลุ่มเดียว (2) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสูง มีพฤติกรรมการเล่นกีฬาเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ มีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนต่ำ การเล่นกีฬาเล่นพนันฟุตบอลสูง

2.4 การวิเคราะห์เพื่อตอบสมมติฐานข้อที่ 5 ซึ่งกล่าวว่า " นักเรียนที่มีการปฏิบัติทางพุทธสูงและมีสุขภาพจิตดี จะมีพฤติกรรมการเล่นกีฬาเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย" ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเล่นกีฬาเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมทางด้านทานการเล่น
พนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการปฏิบัติ
ทางพุทธและสุขภาพจิต ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 18 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย พฤติกรรม การ ด้านทาน	ค่าสถิติเอฟ		
			การปฏิบัติทางพุทธ (ก)	สุขภาพจิต (ข)	(กxข)
กลุ่มรวม	500	121.20	66.44*	1.54	1.11
บิตาระดับน้อยกว่า/เท่ากับ ป.ตรี	346	121.43	36.73*	2.85	<1
บิตาระดับ สูงกว่า ป.ตรี	154	120.68	33.94*	<1	<1
มารดาระดับน้อยกว่า/เท่ากับ ป.ตรี	381	121.37	43.67*	3.38	1.29
มารดาระดับสูงกว่า ป.ตรี	119	120.64	27.15*	1.08	<1
อาศัยอยู่กับครอบครัว	473	121.08	61.62*	1.08	<1
ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว	27	123.29	3.75	1.67	1.78
บิตารับราชการ	111	120.13	9.61*	<1	<1
บิตารัฐวิสาหกิจ	33	118.09	1.63	1.47	2.02
บิตารับจ้าง	148	121.10	22.75*	1.20	<1
บิตาค้าขาย	142	120.74	16.88*	<1	<1
บิดาบริษัทเอกชน	66	125.05	19.34*	<1	<1
มารดารับราชการ	100	121.31	8.68*	1.46	<1
มารดารัฐวิสาหกิจ	35	126.85	5.64*	<1	<1
มารดารับจ้าง	105	119.68	8.65*	<1	<1
มารดาค้าขาย	200	121.15	26.41*	3.07	<1
มารดาเอกชน	60	120.55	19.62*	<1	1.08
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30000 บาท	220	120.18	35.18*	2.77	<1
30001 บาทขึ้นไป	280	122.00	30.81*	<1	<1

* ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่า ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติทางพุทธและสุขภาพจิต กับ
พฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 17 กลุ่ม แต่อย่างไรก็ตาม ซึ่งไม่เป็นไปตาม
สมมติฐานที่ตั้งไว้

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า พฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แปรปรวนไปตามการปฏิบัติทางพุทธทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 18 กลุ่ม โดยเมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธต่างกัน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธสูง มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธต่ำ

และเมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า พฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่แปรปรวนไปตามสุขจิตภาพทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 18 กลุ่ม

2.5 การวิเคราะห์เพื่อตอบสมมติฐานข้อที่ 6 ซึ่งกล่าวว่า "นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองและมีแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล จะมีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย" ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแสดงในตาราง 11

ตาราง 11 ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมทางด้านการเล่น
พนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อพิจารณาตามตัวแปรลักษณะมุ่ง
อนาคตควบคุมตนและการเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนัน
ฟุตบอล ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 18 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย พฤติกรรม การ ด้านทาน	ค่าสถิติเอฟ		
			มุ่งอนาคต (ก)	การเป็นแบบอย่าง (ข)	(กxข)
กลุ่มรวม	500	121.20	18.25*	71.17*	<1
บิตาระดับน้อยกว่าเท่ากับป.ตรี	346	121.43	15.36*	45.75*	<1
บิตาระดับ สูงกว่า ป.ตรี	154	120.68	3.55	24.19*	<1
มารดาระดับน้อยกว่าเท่ากับ ป.ตรี	381	121.37	18.05*	54.57	<1
มารดาระดับสูงกว่า ป.ตรี	119	120.64	1.05	17.77*	<1
อาศัยอยู่กับครอบครัว	473	121.08	15.88*	70.85*	<1
ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว	27	123.29	1.85	2.07	1.91
บิตารับราชการ	111	120.13	<1	12.08*	<1
บิตารัฐวิสาหกิจ	33	118.09	<1	5.87*	<1
บิตารับจ้าง	148	121.10	6.68*	27.60*	1.32
บิตาค้าขาย	142	120.74	20.58*	6.49*	3.94*
บิตาบริษัทเอกชน	66	125.05	<1	29.34	<1
มารดารับราชการ	100	121.31	2.33	13.17*	<1
มารดารัฐวิสาหกิจ	35	126.85	<1	9.07*	<1
มารดารับจ้าง	105	119.68	10.17*	6.26*	8.30*
มารดาค้าขาย	200	121.15	4.51*	21.53*	<1
มารดาเอกชน	60	120.55	4.01*	29.27*	2.34
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30000 บาท	220	120.18	19.67*	28.65*	<1
30001 บาทขึ้นไป	280	122.00	2.96	44.60*	<1

* ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนและ
สุขภาพจิต กับพฤติกรรมทางด้านการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในกลุ่มรวม แต่พบในกลุ่มที่บิดามีอาชีพค้าขายและกลุ่มที่มารดามีอาชีพรับจ้าง (ตาราง ภาคผนวก) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้บางส่วน

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า พฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แปรปรวนไปตามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 11 กลุ่ม ยกเว้นกลุ่มที่บิดาและมารดามีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี กลุ่มที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว กลุ่มที่บิดามีอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ บริษัทเอกชน กลุ่มที่มารดามีอาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจ โดยเมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่างกัน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ

และเมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า พฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แปรปรวนไปตามการเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 15 กลุ่ม ยกเว้น กลุ่มที่มารดามีศึกษาน้อยกว่าหรือเท่ากับปริญญาตรี กลุ่มที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัวและกลุ่มที่บิดามีอาชีพรับราชการ โดยเมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอลต่างกัน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแบบอย่างที่ไม่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล

ส่วนที่สาม เป็นการศึกษาผลการทำนายพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้ตัวแปรอิสระ 7 ตัว มาทดสอบเพื่อเป็นการตอบสมมติฐานข้อที่ 7 ซึ่งกล่าวว่า “ปัจจัยทางสังคม (การปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน) และลักษณะทางจิต (ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล) สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย” โดยทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น ซึ่งจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 18 กลุ่ม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอตามลักษณะของตัวแปรตามดังแสดงผลในตาราง 12 ดังนี้

ตาราง 12 ร้อยละการทำนายและลำดับความสำคัญของตัวทำนายต่างๆ ของตัวแปรอิสระ 7 ตัวแปร ที่มีต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน คน	ตัวทำนาย ตามลำดับ ความสำคัญ	R ²	F	b	Beta	t	a	SE
กลุ่มรวม	500	7,2,5	.55	205.89*	1.24, .34, .14	.57, .17, .11	15.51*, 4.63*, 3.44*	35.04	3.75
บิดาน้อยกว่า/ เท่ากับ ป.ตรี		7,2,5	.56	143.94*	1.25, .35, .13	.57, .17, .11	12.33*, 3.71*, 2.69	34.46	4.50
บิดามากกว่า ป.ตรี		7,2,5	.55	60.78*	1.25, .32, .14	.59, .17, .12	9.33*, 2.62*, 2.01*	36.06	6.92
มารดา น้อยกว่า/ เท่ากับ ป.ตรี		7,2,5,4	.57	123.86*	1.22, .43, .17, -.11	.57, .21, .14, -.08	13.30*, 4.89*, 3.46*, -2.14	38.23	4.40

* ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1 = การปฏิบัติทางพุทธศาสนา 2 = สถานการณ์เสี่ยงฯ 3 = การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด 4 = การอบรมเลี้ยงดูแบบรักส้นับสนุน 5 = ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน
6 = สุขภาพจิต 7 = ทักษะคติต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล

ตาราง 12 (ต่อ)

กลุ่ม	จำนวน คน	ตัวทำนาย ตามลำดับ ความสำคัญ	R ²	F	b	Beta	t	a	SE
มารดา มากกว่า ป.ตรี	7,1		.55	69.88*	1.41, .33	.62, .21	8.97*, 3.09*	30.79	8.06
อยู่กับ ครอบครัว	7,2,5		.57	204.26*	1.26, .35, .12	.58, .18, .09	15.58*, 4.61*, 2.88*	35.44	3.78
ไม่อยู่กับ ครอบครัว	7,6		.37	6.94*	1.13, .73	.44, .36	2.74*, 2.24*	6.24	32.41
บิดารับ ราชการ	7,2,5		.68	74.39*	1.29, .56, .18	.59, .25, .13	8.53*, 3.62*, 2.25*	18.24	7.90

* คำนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1 = การปฏิบัติทางพุทธศาสนา

2 = สถานการณ์เสี่ยงฯ

3 = การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด

4 = การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน

5 = ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

6 = สุขภาพจิต

7 = ทักษะคิดต่อพฤติกรรมการเล่นกีฬาฟุตบอล

ตาราง 12 (ต่อ)

กลุ่ม	จำนวน คน	ตัวทำนาย ตามลำดับ ความสำคัญ	R ²	F	b	Beta	t	a	SE
บิดา		7,2	.48	13.66*	1.15, .49	.54, .37	4.12*, 2.83*	27.93	17.73
รัฐวิสาหกิจ									
บิดารับจ้าง		7,3	.51	74.54*	1.33, .38	.59, .18	8.66*, 2.44*	39.70	6.95
บิดาค้าขาย		7,5,2	.56	58.10*	1.08, .21, .34	.51, .17, .19	7.33*, 2.71*, 2.55*	36.33	6.72
บิดา		7,3	.62	50.57*	1.16, .61	.54, .29	4.85*, 2.63*	40.62	8.61
บริษัทเอกชน									
มารดา		7	.60	150.29*	1.56	.78	12.26*	47.87	6.07
รับราชการ									

* ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1 = การปฏิบัติทางพุทธศาสนา

2 = สถานการณ์เสี่ยงฯ

3 = การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด

4 = การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุน

5 = ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

6 = สุขภาพจิต

7 = ทักษะคติต่อพฤติกรรมการเล่นกีฬาฟุตบอล

ตาราง 12 (ต่อ)

กลุ่ม	จำนวน คน	ตัวทำนาย ตามลำดับ ความสำคัญ	R ²	F	b	Beta	t	a	SE
มารดา	51	7,3	.65	48.97*	2.05*, .90	.68, .33	7.15*, 3.48*	20.51	15.1
รัฐวิสาหกิจ									
มารดารับจ้าง		7,5	.47	45.14*	1.20, .19	.58, .18	7.11*, 2.19*	48.29	7.8
มารดาค้าขาย		7,2	.51	101.65*	1.21, .44	.57, .23	9.94*, 4.00*	43.20	5.5
มารดา		7,3	.68	50.01*	1.26, .77	.52, .35	5.05*, 3.38*	24.27	9.1
บริษัทเอกชน									
รายได้น้อย		7,5	.61	172.81*	1.49, .33	.65, .27	14.71*, 6.07*	23.51	5.3
รายได้มาก		7,2,3,4	.54	82.05*	1.22, .36, .40, -.16	.54, .19, .18, -.12	10.36*, 3.67*, 3.38*, -2.45	44.18	5.1

* ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1 = การปฏิบัติทางพุทธศาสนา

2 = สถานการณ์เสี่ยงฯ

3 = การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด

4 = การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุน

5 = ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

6 = สุขภาพจิต

7 = ทักษะคติต่อพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอล

จากตาราง 12 พบว่า ตัวแปรสำคัญที่ทำนายพฤติกรรม ในอันดับแรกทั้งในกลุ่มรวม โดยทำนายได้ร้อยละ 55 และในกลุ่มย่อยทั้ง 18 กลุ่ม คือ ทศคติต่อพฤติกรรมทางด้านการเล่นพนันฟุตบอล โดยในกลุ่มรวม ตัวแปรทำนายพฤติกรรมทางด้านการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในอันดับต่อมาคือ สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอล และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (beta เท่ากับ .57, .17 และ .11 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา พบว่า ตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา เป็นตัวแปรสำคัญในอันดับที่ 2 ที่ทำนายพฤติกรรมทางด้านการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มที่มารดามีการระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีเพียงกลุ่มเดียว (beta เท่ากับ .21)

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรตัวแปรสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอล พบว่า ตัวแปรสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอล เป็นตัวแปรสำคัญในอันดับที่ 2 ที่ทำนายพฤติกรรมทางด้านการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 8 กลุ่ม คือ กลุ่มที่บิดามีการระดับศึกษาน้อยกว่าหรือเท่ากับปริญญาตรี กลุ่มที่บิดามีการระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี กลุ่มที่มารดามีการระดับศึกษาน้อยกว่าหรือเท่ากับปริญญาตรี กลุ่มที่อาศัยอยู่กับครอบครัว กลุ่มที่บิดามีอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ กลุ่มที่มารดา มีอาชีพค้าขายและกลุ่มที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 30,000 บาทต่อเดือน (beta เท่ากับ .17, .17, .17, .21, .18, .25, .37, .23 และ .19 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นพนันฟุตบอล พบว่า ตัวแปรการเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นพนันฟุตบอล เป็นตัวแปรสำคัญในอันดับที่ 2 ที่ทำนายพฤติกรรมทางด้านการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่บิดามีอาชีพรับจ้าง บริษัทเอกชน กลุ่มที่มารดา มีอาชีพรัฐวิสาหกิจและบริษัทเอกชน (beta เท่ากับ .18, .29, .33, และ .35 ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบว่าตัวแปรการเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นพนันฟุตบอล เป็นตัวแปรสำคัญในอันดับที่ 3 ที่ทำนายพฤติกรรมทางด้านการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 30,000 บาทต่อเดือน เพียงกลุ่มเดียว (beta เท่ากับ .18)

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน พบว่า ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน เป็นตัวแปรสำคัญในอันดับที่ 4 ที่ทำนายพฤติกรรมทางด้านการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่ม

ย่อย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มารดามีการระดับการศึกษาน้อยกว่าหรือเท่ากับปริญญาตรีและกลุ่มที่ครอบครัวมีรายได้มากกว่า 30,000 บาทต่อเดือน (beta เท่ากับ -.08 และ -.12)

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน พบว่า ตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นตัวแปรสำคัญในอันดับที่ 2 ที่ทำนายพฤติกรรมทางด้านการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่บิดามีอาชีพค้าขาย กลุ่มที่มารดามีอาชีพรับจ้างและกลุ่มที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 30,000 บาทต่อเดือน (beta เท่ากับ .17, .18 และ .27 ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบว่าตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นตัวแปรสำคัญในอันดับที่ 3 ที่ทำนายพฤติกรรมทางด้านการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม คือ กลุ่มที่บิดามีการระดับการศึกษาน้อยกว่าหรือเท่ากับปริญญาตรี กลุ่มที่บิดามีการระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี กลุ่มที่อาศัยอยู่กับครอบครัว กลุ่มที่มารดามีการระดับการศึกษาน้อยกว่าหรือเท่ากับปริญญาตรีและกลุ่มที่บิดามีอาชีพรับราชการ (beta เท่ากับ .11, .11, .12, .14, .09 และ .13 ตามลำดับ) และ เมื่อพิจารณาตามตัวแปรสุขภาพจิต พบว่า ตัวแปรสุขภาพจิต เป็นตัวแปรสำคัญในอันดับที่ 2 ที่ทำนายพฤติกรรมทางด้านการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัวเพียงกลุ่มเดียว (beta เท่ากับ .36)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในบทที่ผ่านมาได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 500 คน ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามชุดต่าง ๆ ดังนี้ 1) ตัวแปรปัจจัยทางสังคม 4 ตัวแปร คือ การปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอล การเป็นแบบอย่างและการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและตัวแปรลักษณะทางจิต 3 ตัวแปรคือ ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ซึ่งตัวแปรตามในการศึกษาค้างนี้คือ พฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยทำการวิเคราะห์ตามสมมติฐานทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย โดยในบทนี้จะเป็นการสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานเพื่อจะได้ทราบว่าผลการวิจัยที่ได้เป็นไปตามคาดหมายไว้ล่วงหน้ามากน้อยเพียงใด และจะได้นำผลการวิจัยไปประสานกับผลการวิจัยอื่น ๆ เพื่อให้เห็นภาพกว้างที่จะสามารถนำไปใช้ในการเสนอแนวทางและข้อจำกัดในการวิจัย ซึ่งจะนำเสนอตั้งรายละเอียดต่อไปนี้

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 1

สมมติฐานข้อที่ 1 ซึ่งกล่าวว่า “ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีปัจจัยทางสังคมและลักษณะทางจิตแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลต่างกัน” สมมติฐานนี้คาดถึงปัจจัยทางสังคมและลักษณะทางจิตใจที่ส่งผลต่อความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐานนี้ได้ทำการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ได้แบ่งตามระดับของตัวแปรโดยใช้ค่าเฉลี่ยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยและกลุ่มที่มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และแบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง ได้แก่ ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ลักษณะครอบครัว รายได้ของครอบครัว อาชีพของบิดาและอาชีพของมารดา ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง 4 และ ตาราง

18 – 30 (ภาคผนวก) ซึ่งผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอล แตกต่างกัน มีพฤติกรรมตามหลักศีลธรรมของพุทธศาสนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนาสูง มีพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอล มากกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนาต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงเดือน พันธุนาวิน และคณะ (2540) พบว่าในเยาวชนผู้ที่ปฏิบัติทางพุทธศาสนาที่รวมทั้งการให้ทาน รักษาศีลและการภาวนาสวดมนต์ทำสมาธินั้น เยาวชนที่มีการปฏิบัติในปริมาณที่สูงอย่างสม่ำเสมอจะขัดขวางการกระทำที่ไม่พึงปรารถนา และ พูนฤดี สุวรรณพันธ์ (2536) พบว่า นักเรียนที่มีศีล 5 เป็นผู้ที่มีการเลือกคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมาก นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอลน้อย มีพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอล มากกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้อยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอลมาก สอดคล้องกับ กัญญาพร ไทรชมพู (2546) พบว่า ผู้มีพฤติกรรมการเล่นการพนันมาตั้งแต่เด็ก มีประสบการณ์และเคยเห็นการเล่นการพนันจากสภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น บ้านอยู่ใกล้สถานที่เล่นการพนัน นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล มีพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอล มากกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแบบอย่างที่ไม่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล สอดคล้องกับการศึกษาของเลอริชเยอร์และคนอื่น ๆ (Lesieur and others. 1987 : 1091 อ้างอิงจาก อภิรดี จันทร์หอม , 2535) พบว่า เยาวชนที่มีบิดามารดาเป็นนักพนันจะมีบุคลิกภาพเป็นนักพนันเช่นเดียวกับบิดามารดา นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสูง มีพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอล มากกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงเดือน พันธุนาวิน (2538) พบว่า วัยรุ่นที่สามารถปรับตัวได้ดีและมีผลการเรียนสูง เป็นผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอล มีพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอล มากกว่าลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ นักเรียนที่มีสุขภาพจิตไม่ดีและมีนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีทัศนคติที่ไม่ ซึ่งล้วนสอดคล้องกับ เกษม จันทร์คร (2541) พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง นักเรียนมัธยมศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีและ

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเสพยาบ้า มีพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเสพยาบ้ากว่านักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในกลุ่มตรงข้าม

จากการสรุปและอภิปรายผลดังกล่าว แสดงให้เห็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีปัจจัยทางสังคม และลักษณะทางจิตแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลต่างกันจึงอาจกล่าวได้ว่า สมมติฐานที่ 1 ได้รับการสนับสนุน

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 2

สมมติฐานข้อที่ 2 ซึ่งกล่าวว่า " นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนาสูงและมีทัศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูง จะมีพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกลุ่มตรงข้าม ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย" สมมติฐานนี้คาดถึงนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนาสูงและมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล จะมีพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนาต่ำและมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ซึ่งผลการวิเคราะห์ พบว่า ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติทางพุทธและทัศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลกับพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้ง 18 กลุ่ม

เมื่อทำการวิเคราะห์ทีละตัวแปร พบว่า พฤติกรรมพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแปรปรวนการปฏิบัติทางพุทธทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม ยกเว้นกลุ่มที่มีบิดามีอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ กลุ่มที่มีมารดามีอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจและรับจ้าง โดยเมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธต่างกัน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธสูง มีพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล สูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธต่ำ สอดคล้องกับ สุริยะ พันธดี (2536) ดวงเดือน พันธุมนาวิณ และคณะ (2540) วรรณะ บรรจง (2537) และ พูนฤดี สุวรรณพันธ์ (2536) พบว่า เยาวชนหรือนักเรียนที่มีการปฏิบัติทางพุทธสูง มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา เช่น การคบเพื่อนอย่างเหมาะสม ความไม่ก้าวร้าว เนื่องจากศาสนาหรือการปฏิบัติตามหลักศาสนานั้น ก่อให้เกิดประโยชน์มากมายทำให้รู้สึกว่าจะสามารถควบคุมผลที่จะเกิดขึ้นกับตนได้มากขึ้น สามารถจัดการกับความเครียดและ

แก้ปัญหาได้ด้วยการคิดพิจารณาไตร่ตรอง ทำให้มีพฤติกรรมที่ดิงามในชีวิตประจำวัน มีวิถีชีวิตที่เหมาะสมขึ้น มีความรู้สึกเป็นสุขมากขึ้น และยังพบว่า พฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แปรปรวนไปตามทัศนคติต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 18 กลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับ ซึ่งล้วนสอดคล้องกับ เกษม จันทรศร (2541) พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลมากกว่านักเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในกลุ่มตรงข้าม เนื่องจากทัศนคติประกอบด้วย 3 องค์ประกอบสำคัญตามทฤษฎีของ Mcquire (1969) ได้แก่ ความรู้เชิงประเมินค่า ความรู้สึกพึงพอใจและความพร้อมกระทำ หากนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้เข้าใจประโยชน์ของการไม่เล่นพนันฟุตบอลโทษของการเล่นพนันฟุตบอล เกิดความรู้สึกชอบไม่ชอบการเล่นพนันฟุตบอลและมีความพร้อมที่จะไม่เล่นพนันฟุตบอล จะนำไปสู่พฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลได้ต่อไป

จากการสรุปและอภิปรายผลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนาสูงและมีทัศนคติต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูง ไม่มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกลุ่มตรงข้ามทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย จึงอาจกล่าวได้ว่า สมมติฐานที่ 2 ไม่ได้รับการสนับสนุน

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 3

สมมติฐานข้อที่ 3 ซึ่งกล่าวว่า "นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่อยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลสูงและมีทัศนคติไม่ดีต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล จะมีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย" สมมติฐานนี้คาดถึงนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่อยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลต่ำและมีทัศนคติดีต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล จะมีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนที่อยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลสูงและมีทัศนคติไม่ดีต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ซึ่งผลการวิเคราะห์ พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลและทัศนคติต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล กับพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในกลุ่มรวม

กลุ่มที่อาศัยอยู่กับครอบครัว กลุ่มที่มารดามีอาชีพค้าขายและกลุ่มที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาทต่อเดือน

เมื่อทำการวิเคราะห์ทีละตัวแปร พฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แปรปรวนไปตามสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 16 กลุ่ม ยกเว้นกลุ่มที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัวและกลุ่มที่บิดามีอาชีพรัฐวิสาหกิจ โดยเมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลต่างกัน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลต่ำ มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล สูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลสูง สอดคล้องกับ ทัศนคติต่อพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลสูง (2546) และจินตนา การสมบัติ (2547) ที่พบว่า เยาวชนที่อยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอล เช่น บ้านอยู่ใกล้สถานที่เล่นพนัน มีบุคคลในครอบครัวเล่นพนัน จะมีพฤติกรรมการเล่นพนันมากกว่าเยาวชนที่อยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอล และยังพบว่า พฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แปรปรวนไปตามทัศนคติต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 17 กลุ่ม ซึ่งพบผลเช่นเดียวกันในสมมติฐานที่ 3 ยกเว้นกลุ่มที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนซึ่งเป็นวัยรุ่นที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว อาจใช้เวลาส่วนใหญ่กับเพื่อนและอาจถูกชักจูงให้เข้าสู่วงจรการเล่นพนันได้อย่างง่ายดายโดยไม่มีผู้ใหญ่หรือผู้ดูแลแนะนำอย่างใกล้ชิด ทำให้มีพฤติกรรมการเล่นพนันได้มากกว่ากลุ่มที่อยู่กับครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงเดือน พัธมนาวิน (2538) อมร รักษาสัตย์ (2540) พิริยาภรณ์ ประเทืองเศรษฐ์ (2544) และ อรอนงค์ ทรงกุล (2544) พบว่า การอบรมเลี้ยงดูจากบิดามารดาส่งผลต่อพฤติกรรมของบุตร โดยเฉพาะการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนจะส่งผลต่อพฤติกรรมที่ดั่งงาม เช่น มีการปรับตัวที่ดี มีมโนภาพที่ดีต่อตนเอง

จากการสรุปและอภิปรายผลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่อยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลสูงและมีทัศนคติไม่ดีต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล จะมีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้ามทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย จึงอาจกล่าวได้ว่า สมมติฐานที่ 3 ได้รับการสนับสนุนบางส่วน

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 4

สมมติฐานข้อที่ 4 ซึ่งกล่าวว่า " นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูงและมีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสูง จะมีพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพินันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย" สมมติฐานนี้คาดถึงนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูงและมีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสูง จะมีพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพินันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำและมีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนต่ำทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ซึ่งผลการวิเคราะห์ พบว่า ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองและการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน กับพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพินันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 17 กลุ่ม แต่พบปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มที่บิดามีอาชีพรับจ้าง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้บางส่วน

เมื่อทำการวิเคราะห์ตัวแปรทีละตัว พบว่า พฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพินันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แปรปรวนไปตามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม ยกเว้นกลุ่มมารดามีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี กลุ่มที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว กลุ่มที่บิดามีอาชีพรับราชการ บริษัทเอกชนและมารดามีอาชีพรัฐวิสาหกิจ โดยเมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่างกัน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง มีพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพินันฟุตบอล สูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ สอดคล้องกับ ดวงเดือน พันธุ์นาวัน และ เพ็ญแข ประจันปัจนิก (2520) รัตนา ประเสริฐสม (2531) พูนฤดี สุวรรณพันธ์ (2536) สุกกร บัวสาย (2541) และ เกษม จันทรศร (2541) ที่พบว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง จะมีพฤติกรรมที่เหมาะสมต่าง ๆ เช่น การด้านทานการเสพยาเสพติด การไม่โกง การไม่สูบบุหรี่ มากกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ เนื่องจากการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเป็นการที่บุคคลสามารถมองเห็นการณ์ไกล สามารถคาดการณ์ถึงผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของตน ดังนั้นหากผู้ที่จะเล่นการพินันฟุตบอลที่สามารถเห็นผลดีผลเสียของการเล่นการพินันฟุตบอลและพิจารณาอย่างถี่ถ้วนแล้ว จะสามารถควบคุมตนเองไม่ไปข้องเกี่ยวกับการเล่นพินันฟุตบอลได้ และพบว่า พฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพินันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แปรปรวนไปตามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 11 กลุ่ม ยกเว้นกลุ่มที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว กลุ่มที่บิดามีอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ มารดามีอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจและรับจ้าง โดยเมื่อ

พิจารณาตามค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน บอลต่างกัน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสูง มี พฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการอบรม เลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนต่ำ สอดคล้องกับ ดวงเดือน พันธุนาวิน และคณะ (2536) พินิจ รุ่งแจ้ง (2538) อมร รักษาสัตย์ (2540) และพิริยาภรณ์ ประเทืองเศรษฐ์ (2544) ที่พบว่า การเลี้ยงดู การอบรมสั่งสอนจากครอบครัวหรือบิดามารดา ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ดิงาม เช่น การปรับตัว การ มีมโนภาพที่ดีต่อตนเอง ทั้งนี้เนื่องจากครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมสถาบันแรกที่ทำหน้าที่ในการ ชัดเกล้าหรือถ่ายทอดสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็ความคิด ค่านิยม ความเชื่อและสิ่งทีดิงามต่าง ๆ ทั้งนี้ สิ่งเหล่านี้ครอบครัวได้สนับสนุนหรือส่งเสริมให้บุตรได้มีพฤติกรรมที่ดีแล้วจะนำไปสู่การแสดง พฤติกรรมทีดีรวมทั้งพฤติกรรมด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลด้วย จากการสรุปและอภิปรายผล ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูงและมีการอบรมเลี้ยงดูแบบ รักสนับสนุนสูง จะไม่มีพฤติกรรมด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม ทั้งในกลุ่มรวมแต่พบในกลุ่มทีบิดามีอาชีพรับจ้าง จึงอาจกล่าวได้ว่า สมมติฐานที่ 4 ได้รับการ สนับสนุนบางส่วน

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 5

สมมติฐานข้อที่ 5 ซึ่งกล่าว "นักเรียนทีมีการปฏิบัติทางพุทธสูงและมีสุขภาพจิตดี จะมี พฤติกรรมด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม ทั้งในกลุ่มรวมและ กลุ่มย่อย" สมมติฐานนี้คาดถึงนักเรียนทีมีการปฏิบัติทางพุทธสูงและมีสุขภาพจิตดี จะมี พฤติกรรมด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูง จะมีพฤติกรรมด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล สูงกว่านักเรียนทีมีการปฏิบัติทางพุทธต่ำและมีสุขภาพจิตไม่ดี ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ซึ่งผล การวิเคราะห์ พบว่า ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติทางพุทธและสุขภาพจิต กับพฤติกรรม ด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 17 กลุ่ม แต่อย่างใด

เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า พฤติกรรมด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แปรปรวนไปตามการปฏิบัติทางพุทธทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 18 กลุ่ม ซึ่งพบผลเช่นเดียวกันในสมมติฐานที่ ยังพบว่า พฤติกรรมด้านทานการเล่นพนัน ฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่แปรปรวนไปตามสุขภาพจิตทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่ม ย่อย 18 กลุ่ม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสุขภาพจิตเป็นสภาพจิตใจทีเกี่ยวข้องการกลัว ความวิตกกังวล

ความกล้า การควบคุมสมาธิ ดังนั้นพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลส่วนใหญ่มักเป็นไปตามสถานการณ์เฉพาะและผลที่ได้จากการเล่นพนันฟุตบอลเน้นเห็นผลว่าได้เงินเป็นสิ่งตอบแทนมากน้อยหรือไม่ได้เลย โดยไม่ต้องมีการกังวลหรือควบคุมจิตใจแต่อย่างใด ซึ่งเป็นการคาดเดาหรือการเสี่ยง ฉะนั้นการมีสุขภาพจิตดีหรือไม่ดีอาจไม่มีผลมากนัก จากการสรุปและอภิปรายผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีการปฏิบัติทางพุทธสูงและมีสุขภาพจิตดี ไม่มีพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย จึงอาจกล่าวได้ว่าสมมติฐานที่ 5 ไม่ได้รับการสนับสนุน

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 6

สมมติฐานข้อที่ 6 ซึ่งกล่าวว่า "นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองและมีแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล จะมีพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย" สมมติฐานนี้คาดถึงนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองและมีแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล จะมีพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองและมีแบบอย่างที่ไม่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ซึ่งผลการวิเคราะห์ พบว่า ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองและสุขภาพจิต กับพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในกลุ่มรวม แต่พบในกลุ่มที่บิดามีอาชีพค้าขายและกลุ่มที่มารดา มีอาชีพรับจ้าง

เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระทีละตัว พบว่า พฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แปรปรวนไปตามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 11 กลุ่ม ยกเว้นกลุ่มที่บิดาและมารดา มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี กลุ่มที่ไม่ได้อาศัย อยู่กับครอบครัว กลุ่มที่บิดามีอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ บริษัทเอกชน กลุ่มที่มารดา มีอาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจ โดยเมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่างกัน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง มีพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ ซึ่งพบผลเช่นเดียวกันในสมมติฐานที่ 4 และยังพบว่า พฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แปรปรวนไปตามการเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล ทั้งในกลุ่ม

รวมและกลุ่มย่อย 15 กลุ่ม ยกเว้น กลุ่มที่มารดามีศึกษาน้อยกว่าหรือเท่ากับปริญญาตรี กลุ่มที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัวและกลุ่มที่บิดามีอาชีพบริษัทเอกชน โดยเมื่อพิจารณาตามค่าเฉลี่ยในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอลต่างกัน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล มีพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแบบอย่างที่ไม่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล สอดคล้องกับ เลอร์ซีเยอร์และคนอื่น ๆ (Lesieur and others. 1987 : 1091 อ้างอิงจาก อภิรดี จันทร์หอม , 2535) และ เกษม จันทร์ศร (2541) ที่พบว่าผู้ที่มีพฤติกรรมที่ดี เช่น การไม่เสพยาเสพติด เนื่องจากมีผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งนี้เพราะบุคคลนั้นเป็นผู้ที่มีความหมายต่อนักเรียนทำให้มีพฤติกรรมที่ดีซึ่งได้เลียนแบบมาจากผู้นั้นนั่นเอง จากการสรุปและอภิปรายผลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูงและมีแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล ไม่มีพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูงกว่านักเรียนในกลุ่มตรงข้าม ทั้งในกลุ่มรวมแต่พบในกลุ่มที่บิดามีอาชีพค้าขายและกลุ่มที่มารดามีอาชีพรับจ้าง จึงอาจกล่าวได้ว่า สมมติฐานที่ 6 ได้รับการสนับสนุนบางส่วน

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 7

สมมติฐานข้อที่ 7 ซึ่งกล่าวว่า “ปัจจัยทางสังคม (การปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุน) และลักษณะทางจิต (ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล) สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย” สมมติฐานนี้คาดถึงอิทธิพลของตัวแปรทั้ง 7 ตัว ที่มีต่อการทำนายตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวม ตัวแปรทั้ง 7 ตัว สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 55 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ถูกคัดเลือกเข้าทำนายในลำดับที่ 1 คือ ทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล สอดคล้องกับ วีรวรรณ สุธีร์ไกรลาส (2536) ที่พบว่า ทัศนคติต่อการเสพยาเสพติด สามารถทำนายการปฏิเสธการชักจูงการเสพยาเสพติดจากเพื่อนในกลุ่มนักเรียนได้ร้อยละ 41.27 และตัวแปรทำนาย

สำคัญรองลงมา คือ สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอลและลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ตามลำดับ และทัศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ยังถูกคัดเลือกเข้าทำนายในลำดับที่ 1 ในทุกกลุ่มย่อยด้วยเช่นกัน จึงอาจกล่าวได้ว่า สมมติฐานที่ 7 ได้รับการสนับสนุน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ผ่านมา สรุปได้ว่าผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้ คือ สมมติฐานที่ 1 และ 7 ได้รับการสนับสนุน สมมติฐานที่ 3, 4 และ 6 ได้รับการสนับสนุนบางส่วน และ สมมติฐานที่ 2 และ 5 ไม่ได้รับการสนับสนุนตามที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. จากการศึกษาพบว่า ทัศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล เป็นตัวแปรที่สำคัญในการทำนายทัศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงควรมีศึกษาเชิงทดลองโดยการสร้างคู่มือหรือแบบฝึกเพื่อสร้างทัศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. จากการศึกษาพบว่า สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล เป็นตัวแปรที่สำคัญอีกตัวแปรหนึ่งในทำนายพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาในเชิงลึกในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายว่าสถานการณ์เสี่ยงในลักษณะใดบ้างที่ส่งผลต่อการเล่นหรือการไม่เล่นการพนันฟุตบอล

3. จากการศึกษาพบว่า สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล เป็นตัวแปรที่สำคัญ ดังนั้นควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อเจาะลึกถึงสาเหตุของการไม่เล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียนที่อยู่ในสถานการณ์เสี่ยงในการเล่นการพนันฟุตบอล

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าปัจจัยทางสังคมและลักษณะทางจิตส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ดังนั้นในการเสนอจึงขอแนะนำเสนอเพื่อให้เกิดการป้องกันการเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในลักษณะของรวม คือ ป้องกันทั้งด้านจิตใจและสภาพแวดล้อมที่จะช่วยป้องกันและส่งผลให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีพฤติกรรม

ด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล อันอาจส่งผลให้เยาวชนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์อื่น ๆ ตามมา โดยขอเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะทางจิต ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง สุขภาพจิตที่ดีและทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูง ดังนั้น โรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันดูแลการเล่นการพนันฟุตบอลจึงควรจัดกิจกรรมรณรงค์หรือการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีลักษณะทางจิตต่าง ๆ สูงขึ้น

2. จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีปัจจัยทางสังคมที่สำคัญ ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนาสูง สถานการณ์เสี่ยงน้อยต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสูงการถ่ายทอดทางพุทธจากบิดามารดาและการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมสูง มีพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลสูง ดังนั้น ครอบครัวควรส่งเสริมหรือสนับสนุน ดูแล ให้ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์และโทษของการเล่นพนันฟุตบอล รวมทั้งเป็นตัวอย่งที่ดีและนำศาสนามาเป็นลิ่งช่วยขัดเกลาบุตรให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ รวมทั้งพฤติกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอลด้วย

บรรณานุกรม

- กฤษฎา พงษ์รัตน์. (2542). รูปแบบการเล่นการพ่นฟุตบอลของนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานครและทัศนคติของผู้เล่นการพ่น. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาลังคม). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- กัญญาพร ไทรชมภู. (2546). การศึกษาพฤติกรรมของนักพ่น : กรณีศึกษานักพ่นในจังหวัดนครปฐม วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมวิทยาประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- กึ่งกาญจน์ กาบเครือ. (2546). ปัจจัยทางพุทธศาสนาต่อพฤติกรรมทางเพศ ของนักเรียน มัธยมศึกษา ตอนต้น โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ วท.ม (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เกษม จันทร 2541 ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการต้านทานการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาลังคม). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- งามตา วนินทานนท์. (2535). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____ . (2536). ลักษณะทางพุทธศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของบิดามารดาที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูบุตร. รายงานการวิจัยฉบับที่ 50. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรรยา กล่าวสุนทร. (2540). การศึกษาตัวแปรและพฤติกรรมการเล่นการพ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (วัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จินตนา การสมบัติ. (2547). ปัจจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นการพ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- จิราพร กณะภาคย์. (2544). *การนำเสนอรายการฟุตบอลต่างประเทศกับการพนันฟุตบอล*.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ฉัตรฤทัย บุรณากาญจน์. (2539). *ผลของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีเหตุผล - อารมณ์ที่มี
ทัศนคติในการเล่นการพนันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธรรมนิเวศ
ธรรมาราม จังหวัดสุพรรณบุรี*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชวณวล คณานกุล. (2542). *พฤติกรรมการเล่นและเครือข่ายการสื่อสารของผู้เล่นหวย
ใต้ดิน*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ฐิตินันท์ วัฒนสิน. (2544). *คอลัมน์ท้ายผลฟุตบอลในหนังสือพิมพ์กีฬารายวันและพฤติกรรมการเล่น
พนันของผู้อ่าน*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (วารสารศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ฐิติมาน มุทริกเวช. (2541). *การศึกษาการรับชมการถ่ายทอดสดฟุตบอลต่างประเทศของวัยรุ่น
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.*
- ณัฐวัฒน์ กาญจนบุษย์. (2547). *การพนันฟุตบอลในพื้นที่เทศบาลนครยะลา*.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา). ยะลา : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2543). *ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม การวิจัยและการพัฒนาบุคคล*.
พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ. (2540). *ความเชื่อและการปฏิบัติทางพุทธศาสนาของคนไทย
การปลุกฝังอบรมและคุณภาพชีวิต*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามตา วนินทานนท์. (2536). *ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของ
นักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและการป้องกัน*. รายงานการวิจัย.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ.

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจันปัจฉิม. (2520). *จริยธรรมของเยาวชนไทย*.
 รายงานการวิจัย. ฉบับที่ 21. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2524). *ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับสุขภาพจิตและจริยธรรมนักเรียน*
 วัยรุ่น. รายงานการวิจัยฉบับที่ 26. กรุงเทพฯ :
 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน อรพินทร์ ชูชม และงามตา วณิชทานนท์. (2528). *ปัจจัยจิตวิทยาในเขต*
ที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย. รายงานการวิจัยฉบับที่ 32. กรุงเทพฯ :
 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิฆัมพร เขียมเรไร. (2546). *การชมฟุตบอล : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประสบการณ์ตรงและ*
ประสบการณ์ผ่านสื่อโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ :
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธานี กลิ่นเกษร. (2537). *ผลของการฝึกอบรมทางพุทธศาสนา เพื่อพัฒนาhiriอัตตปปะ และ*
ทัศนคติต่อพุทธศาสนา ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง. วิทยานิพนธ์ วท.ม.
 (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธารา มีบุญ. (2546). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเล่นการพนันห่วยเถื่อน ในกรุงเทพมหานคร*. วิทยา
 นิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 ถ่ายเอกสาร.
- นพรัตน์ ศรีแปดริ้ว. (2546). *ตัวแปรด้านลักษณะทางจิต ลักษณะทางพุทธ และลักษณะทาง*
สังคมที่ใช้ในการจำแนกการเข้ารับการฝึกอบรมทางพุทธศาสนาของเยาวชนไทย.
 วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2545). *สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
 ศรีอนันต์การพิมพ์.
- บุญเริ่ม สุพัฒทา. (2541). *การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับการประพฤตินิสิตของนักเรียนชั้น*
มัธยมศึกษา ปีที่ 6 ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (วัดผล
 การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- บุษราคัม ธุระพันธ์. (2534). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการพนันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด*. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคณะ. (2543). *ห่วย ช้อง บ่อน ยาบ้า เศรษฐกิจนอกกฎหมาย กับนโยบายสาธารณะในประเทศไทย*. เชียงใหม่ : จิตติเดชาอักษร.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคณะ. (2543). *อุตสาหกรรมการพนัน ไทย อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และมาเลเซีย*. เชียงใหม่ : ตรีสิน (ซิลค์เวอร์บุคส์).
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พลุดา สารมาศ. (2545). *ชีวิตนักเสี่ยงโชคจากตัวเลข กรณีศึกษาคนเล่นหวยใต้ดิน*. วิทยานิพนธ์ สค.ม. (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พิชัย มณีรักษ์. (2547). *การได้รับการฝึกอบรมทางพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมตามเบญจธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พินิต วงษ์ยี่กุล. (2543). *อุตสาหกรรมการพนันฟุตบอลในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พิภพ ชติฤกษ์. (2543). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเล่นการพนันฟุตบอล ในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ สค.ม. (สังคมวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พริยามรณ์ ประเทืองเศรษฐ์. (2544). *บทบาทบิดามารดา และการปรับตัวกับเพื่อนของวัยรุ่น*. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มงคล พ็ชรดำรงกุล. (2544). *การตีความความสูญเสียจากการเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียน – นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ วท.ม (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานฉบับ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : นามมีบุคส์พับลิเคชั่น.
- ลาดทองใบ ภูอภิรมย์. (2530). *บทบาทของครอบครัวในการป้องกันการติดยาเสพติด*. รายงานการวิจัยฉบับที่ 37. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วรรัต สินวัต. (2546). *การศึกษาพฤติกรรมพนักฟุตบอลโดยใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วีรวรรณ สุธีโรกรลาศ. (2536). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการด้านทานการติดยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภชัย วิจิตรเจริญ. (2541). *พฤติกรรมการเล่นพนักแข่งในสนามม้าจังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เน้นสังคมศาสตร์). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สมหวัง บุญศิริโรจน์. (2545). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเล่นการพนักฟุตบอลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2544*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สังสิต พิริยะรังสรรค์ และคณะ. (2547). *เศรษฐกิจการพนัก*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ร่วมด้วยช่วยอ่าน.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2545). *ทฤษฎีสังคมวิทยา เนื้อหาและแนวการใช้ประโยชน์เบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลำรวย วรเดชะคงคา. (2534). *ผลของการฝึกอบรมทางศาสนาที่มีต่อการพัฒนาจิตลักษณะของนักเรียนที่เข้าโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ที่วัดม่วง เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุเทพ สุนทรณาสัก. (2540). *ทฤษฎีสังคมวิทยาร่วมสมัย*. เชียงใหม่ : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- เสริน ปุณณะหิตานนท์. (2527). *การกระทำผิดในสังคม สังคมวิทยาอาชญากรรมและพฤติกรรม เบี่ยงเบน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสริน ปุณณะหิตานนท์ และคนอื่น ๆ. (2531). *การศึกษาแนวคิดและพฤติกรรมเกี่ยวกับการเล่น การพนันของเด็กและเยาวชน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- หรรษา เลานเล็กรุก. (2537). *การเรียนรู้ในโรงเรียนพุทธศาสนวันอาทิตย์ กับลักษณะทางพุทธ ศาสนา และ พฤติกรรมศาสตร์ของนักเรียนวัยรุ่น*. ปริญญาโท วท.ม. (การวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- องอาจ ชัยเพชรโยธิน. (2541). *การบังคับใช้กฎหมายการพนัน : ศึกษากรณีการพนันผลการ แข่งขัน ฟุตบอล*. วิทยานิพนธ์ (นิติศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อภิรดี จันทน์หอม. (2535). *ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการพนันของ นักเรียนชาย ระดับมัธยมศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา*. ปริญญาโท วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรอนงค์ ทรงสกุล. (2544). *ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มโนภาพแห่ง ตนและ การสนับสนุนทางสังคมกับการปรับตัวของวัยรุ่นตอนต้น*. ปริญญาโท วท.ม. (จิตวิทยาคลินิก). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- Hindelang, Michael J. (1973). " Causes of delinquency : A partial replication and extension ". Social Problems 20 : 471 – 478 .

ภาคผนวก

ตาราง 13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพินันฟุตบอล ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อพิจารณาตามสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพินันฟุตบอลและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพินันฟุตบอล ในกลุ่มที่อาศัยอยู่กับครอบครัว

สถานการณ์เสี่ยง	ทัศนคติต่อพฤติกรรม	รหัส	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(11)	(21)
ต่ำ	สูง	(12)	182	134.08	16.24*	22.68*	28.93*
สูง	สูง	(22)	64	122.14	-	6.44*	12.69*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	60	115.36	-	-	6.25*
สูง	ต่ำ	(21)	174	109.11	-	-	-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพินันฟุตบอล ของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อพิจารณาตามสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพินันฟุตบอลและ
ทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพินันฟุตบอล ในกลุ่มที่มารดามีอาชีพค้าขาย

สถานการณ์ เสี่ยง	ทัศนคติ ต่อ พฤติกรรม	รหัส	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(11)	(21)
ต่ำ	สูง	(12)	71	133.83	11.50*	22.62*	22.86*
สูง	สูง	(22)	36	122.33	-	11.12*	11.36*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	19	111.21	-	-	0.24
สูง	ต่ำ	(21)	74	110.97	-	-	-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อพิจารณาตามสถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นพนันฟุตบอลและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ในกลุ่มที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาทต่อเดือน

สถานการณ์เสี่ยง	ทัศนคติต่อพฤติกรรม	รหัส	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(11)	(21)
ต่ำ	สูง	(12)	77	134.89	13.87*	24.16*	25.97*
สูง	สูง	(22)	36	121.02	-	10.29*	12.10*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	23	110.73	-	-	1.81
สูง	ต่ำ	(21)	84	108.92	-	-	-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อพิจารณาตามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนและการเป็น
แบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล ในกลุ่มบิตามิอาชีพค้าขาย

มุ่งอนาคต ควบคุมตน	แบบอย่าง ที่ดี	รหัส	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	(21)	(12)	(11)
สูง	สูง	(22)	53	127.75	1.47	6.67	18.53*
สูง	ต่ำ	(21)	14	126.28	-	5.20	17.06*
ต่ำ	สูง	(12)	35	121.08	-	-	11.86*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	40	109.22	-	-	-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 17 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล ของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อพิจารณาตามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนและการเป็น
แบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล ในกลุ่มมารดาที่มีอาชีพรับจ้าง

มุ่งอนาคต ควบคุมตน	แบบอย่าง ที่ดี	รหัส	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(12)	(11)
สูง	ต่ำ	(21)	13	126.84	1.08	1.97	17.43*
สูง	สูง	(22)	37	125.76	-	0.89	16.35*
ต่ำ	สูง	(12)	16	124.87	-	-	14.46*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	39	109.41	-	-	-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 18 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก สนิบสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่บิดามีการศึกษาน้อยกว่าหรือเท่ากับปริญญาตรี จำนวน 346 คน

ตัวแปร	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t
การปฏิบัติทางพุทธศาสนา				
สูง	185	126.50	15.99	6.36*
ต่ำ	161	115.60	15.82	
สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล				
น้อย	174	130.30	14.39	11.46*
มาก	172	112.56	14.22	
การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล				
สูง	198	127.69	15.68	8.98*
ต่ำ	148	113.05	14.45	
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนิบสนุน				
สูง	183	125.62	16.70	5.11*
ต่ำ	163	116.72	15.65	
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน				
สูง	166	127.33	16.17	6.64*
ต่ำ	180	115.99	15.51	
สุขภาพจิต				
สูง	165	123.60	17.68	2.29*
ต่ำ	181	119.45	15.73	
ทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล				
สูง	189	130.78	14.25	14.57*
ต่ำ	157	110.17	12.05	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 19 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการด้านงานการเล่นพนันฟุตบอล
 จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล
 การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก
 สนิบสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการด้านงาน
 การเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่บิดามีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 154 คน

ตัวแปร	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t
การปฏิบัติทางพุทธศาสนา				
สูง	87	126.77	14.39	6.17*
ต่ำ	67	112.79	15.57	
สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล				
น้อย	79	127.69	15.58	6.41*
มาก	75	113.30	11.89	
การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล				
สูง	87	126.79	15.03	6.29*
ต่ำ	67	112.76	12.60	
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนิบสนุน				
สูง	79	124.48	15.23	3.18*
ต่ำ	75	116.69	15.12	
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน				
สูง	85	124.95	15.90	3.99*
ต่ำ	69	115.43	13.66	
สุขภาพจิต				
สูง	66	121.37	15.00	.49
ต่ำ	88	120.17	16.41	

ตาราง 19 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t
ทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพินันฟุตบอล				
สูง	68	131.36	12.78	2.28*
ต่ำ	86	112.32	12.27	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 20 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก สนิบสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่มารดามีการศึกษาน้อยกว่าหรือเท่ากับปริญญาตรี จำนวน 381 คน

ตัวแปร	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t
การปฏิบัติทางพุทธศาสนา				
สูง	206	126.50	15.62	6.96*
ต่ำ	175	115.33	15.59	
สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล				
น้อย	194	129.65	14.77	11.55*
มาก	187	112.79	13.69	
การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล				
สูง	213	127.89	15.61	9.77*
ต่ำ	168	113.11	13.83	
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนิบสนุน				
สูง	184	125.49	16.59	5.20*
ต่ำ	197	116.96	15.37	
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน				
สูง	191	127.09	15.73	7.19*
ต่ำ	190	115.63	15.35	
สุขภาพจิต				
สูง	173	123.49	17.26	2.27*
ต่ำ	208	119.61	15.76	
ทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล				
สูง	200	130.91	14.19	14.84*
ต่ำ	181	110.89	11.96	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 21 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก สนิบสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่มารดามีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 119 คน

ตัวแปร	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t
การปฏิบัติทางพุทธศาสนา				
สูง	66	126.84	15.11	5.22*
ต่ำ	53	112.92	13.90	
สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล				
น้อย	59	128.64	14.93	6.14*
มาก	60	112.78	13.13	
การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล				
สูง	72	126.02	15.06	5.00*
ต่ำ	47	112.40	14.15	
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนิบสนุน				
สูง	65	124.63	15.29	3.05*
ต่ำ	54	115.85	15.87	
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน				
สูง	60	124.71	17.18	2.86*
ต่ำ	59	116.50	13.88	
สุขภาพจิต				
สูง	58	121.39	16.06	.49
ต่ำ	61	119.93	16.24	
ทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล				
สูง	57	130.91	12.73	8.41*
ต่ำ	62	111.20	12.79	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 22 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่อาศัยอยู่กับครอบครัว จำนวน 473 คน

ตัวแปร	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t
การปฏิบัติทางพุทธศาสนา				
สูง	254	126.48	15.56	8.20*
ต่ำ	219	114.82	15.28	
สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล				
น้อย	239	129.61	14.67	13.36*
มาก	234	112.36	13.38	
การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล				
สูง	268	127.45	15.51	10.86*
ต่ำ	205	112.76	13.79	
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุน				
สูง	240	125.36	16.26	5.94*
ต่ำ	233	116.67	15.54	
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน				
สูง	240	126.27	15.99	7.33*
ต่ำ	233	115.73	15.24	
สุขภาพจิต				
สูง	218	122.72	17.19	1.98*
ต่ำ	255	119.68	15.73	
ทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล				
สูง	242	131.03	13.76	17.14*
ต่ำ	231	110.65	12.05	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 23 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก สนิบสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว จำนวน 27 คน

ตัวแปร	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t
การปฏิบัติทางพุทธศาสนา				
สูง	18	128.11	14.45	2.45*
ต่ำ	9	113.66	14.39	
สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล				
น้อย	14	126.00	16.85	.92
มาก	13	120.38	14.59	
การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล				
สูง	17	126.94	15.11	1.60
ต่ำ	10	117.10	15.61	
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนิบสนุน				
สูง	22	124.36	16.53	.89
ต่ำ	5	118.60	12.09	
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน				
สูง	11	132.00	17.96	2.41*
ต่ำ	16	117.31	11.03	
สุขภาพจิต				
สูง	13	127.15	12.07	1.25
ต่ำ	14	119.71	18.26	
ทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล				
สูง	15	128.93	15.65	2.27*
ต่ำ	12	116.25	13.34	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 24 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล
จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล
การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก
สับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้าน
การเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่บิดามีอาชีพรับราชการ จำนวน 111 คน

ตัวแปร	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t
การปฏิบัติทางพุทธศาสนา				
สูง	70	124.04	16.18	3.07*
ต่ำ	41	113.46	118.18	
สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล				
น้อย	55	130.76	15.86	7.81*
มาก	56	109.39	12.27	
การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล				
สูง	66	125.48	16.89	4.20*
ต่ำ	45	112.28	15.80	
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสสนับสนุน				
สูง	61	122.72	17.07	1.71
ต่ำ	50	116.98	17.95	
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน				
สูง	64	123.35	18.14	2.33*
ต่ำ	47	115.74	16.07	
สุขภาพจิต				
สูง	55	120.49	17.45	.21
ต่ำ	56	119.78	17.94	
ทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล				
สูง	53	132.52	14.10	9.48*
ต่ำ	58	108.81	12.04	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 25 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล
 จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล
 การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก
 สนิบสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้าน
 การเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่บิดามีอาชีพรัฐวิสาหกิจ จำนวน 33 คน

ตัวแปร	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t
การปฏิบัติทางพุทธศาสนา				
สูง	14	124.35	15.45	2.02*
ต่ำ	19	113.45	14.93	
สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล				
น้อย	14	126.42	15.58	2.79*
มาก	19	111.94	13.38	
การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล				
สูง	13	128.69	14.85	3.50*
ต่ำ	20	111.20	12.60	
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนิบสนุน				
สูง	15	121.53	14.42	1.15
ต่ำ	18	115.22	16.86	
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน				
สูง	13	126.30	17.41	2.42*
ต่ำ	20	112.75	12.53	
สุขภาพจิต				
สูง	10	124.00	14.30	1.50
ต่ำ	23	115.52	16.14	
ทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล				
สูง	13	126.92	16.55	2.69*
ต่ำ	20	116.351	12.79	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 26 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล
 จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล
 การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก
 สนิบสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการด้านทาน
 การเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่บิดามีอาชีพรับจ้าง จำนวน 148 คน

ตัวแปร	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t
การปฏิบัติทางพุทธศาสนา				
สูง	71	124.74	15.56	5.10*
ต่ำ	77	114.98	14.69	
สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล				
น้อย	76	128.00	15.10	5.81*
มาก	72	113.83	14.55	
การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล				
สูง	81	128.28	14.41	6.65*
ต่ำ	67	112.43	14.42	
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนิบสนุน				
สูง	74	125.16	17.45	3.09
ต่ำ	74	117.05	14.28	
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน				
สูง	72	127.37	16.02	4.84*
ต่ำ	76	115.17	14.53	
สุขภาพจิต				
สูง	72	123.83	17.12	1.98*
ต่ำ	76	118.52	15.37	
ทัศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล				
สูง	78	130.65	13.63	9.51*
ต่ำ	70	110.47	12.17	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 27 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล
 จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล
 การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก
 สนิบสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทาน
 การเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่บิดามีอาชีพค้าขาย จำนวน 142 คน

ตัวแปร	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t
การปฏิบัติทางพุทธศาสนา				
สูง	78	125.43	15.08	4.17*
ต่ำ	64	115.03	14.50	
สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล				
น้อย	67	128.83	13.79	6.64*
มาก	75	113.52	13.61	
การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล				
สูง	88	125.10	15.75	4.74*
ต่ำ	54	113.64	12.74	
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนิบสนุน				
สูง	71	125.09	14.98	3.49*
ต่ำ	71	116.39	15.20	
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน				
สูง	67	127.44	13.69	5.28*
ต่ำ	75	114.76	14.94	
สุขภาพจิต				
สูง	61	122.14	17.76	.89
ต่ำ	81	119.69	13.89	
ทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล				
สูง	75	129.10	13.86	8.21*
ต่ำ	67	111.38	11.84	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 28 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล
 จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล
 การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก
 สนิบสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้าน
 การเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่บิดามีอาชีพบริษัท จำนวน 66 คน

ตัวแปร	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t
การปฏิบัติทางพุทธศาสนา				
สูง	39	132.17	13.65	4.42*
ต่ำ	27	116.48	14.53	
สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล				
น้อย	41	132.41	14.13	5.02*
มาก	25	115.16	12.89	
การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล				
สูง	37	134.05	13.04	5.89*
ต่ำ	29	115.17	12.80	
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนิบสนุน				
สูง	25	131.00	14.70	3.77*
ต่ำ	41	117.16	14.27	
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน				
สูง	35	128.88	16.10	1.72*
ต่ำ	31	122.22	15.23	
สุขภาพจิต				
สูง	33	126.42	15.09	.33
ต่ำ	33	125.09	16.94	
ทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล				
สูง	38	134.13	12.73	6.28*
ต่ำ	28	114.39	12.51	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 29 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่มารดามีอาชีพรับราชการ จำนวน 100 คน

ตัวแปร	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t
การปฏิบัติทางพุทธศาสนา				
สูง	54	126.27	13.79	3.42*
ต่ำ	46	115.47	17.22	
สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล				
น้อย	45	131.77	12.81	7.16*
มาก	55	112.74	13.70	
การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล				
สูง	64	126.64	14.50	4.76*
ต่ำ	36	111.83	15.14	
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุน				
สูง	56	125.17	14.19	2.69*
ต่ำ	44	116.38	17.61	
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน				
สูง	54	126.38	15.77	3.58*
ต่ำ	46	115.35	14.98	
สุขภาพจิต				
สูง	39	124.51	15.35	1.61
ต่ำ	61	119.26	16.69	
ทัศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล				
สูง	53	131.35	12.75	8.67*
ต่ำ	47	109.97	11.87	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 30 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล จำแนกตามตัวแปรการปฏิบัติทางพุทธศาสนา สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล พิจารณาในกลุ่มที่มารดา มีอาชีพรัฐวิสาหกิจ จำนวน 35 คน

ตัวแปร	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t
การปฏิบัติทางพุทธศาสนา				
สูง	21	132.47	18.97	2.33*
ต่ำ	14	118.42	16.38	
สถานการณ์เสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล				
น้อย	21	137.19	15.24	5.43*
มาก	14	111.35	16.68	
การเป็นแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล				
สูง	25	132.72	18.36	3.92*
ต่ำ	10	112.20	11.77	
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสนุน				
สูง	22	127.90	20.59	.44
ต่ำ	13	125.07	16.76	
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน				
สูง	21	130.33	18.06	1.31
ต่ำ	14	119.97	19.97	
สุขภาพจิต				
สูง	18	126.16	19.10	.21
ต่ำ	17	127.58	19.56	
ทัศนคติต่อพฤติกรรมทางด้านทานการเล่นพนันฟุตบอล				
สูง	21	137.76	14.83	6.12*
ต่ำ	14	110.50	11.44	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 31 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเล่นการพนันฟุตบอล

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	.621*
2	.571*
3	.513**
4	.612**
5	.533*
6	.516*
7	.477*
8	.407*
9	.567*
10	.464*
11	.628*
12	.603*

ค่าความเชื่อมั่น = .7360

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 32 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	.579*
2	.505*
3	.437*
4	.485*
5	.562*
6	.592*
7	.615*
8	.583*
9	.671*
10	.654*
11	.659*
12	.571*
13	.716*
14	.719*
15	.544*

ค่าความเชื่อมั่น = .7484

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 33 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามทัศนคติต่อพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	.713*
2	.705*
3	.600*
4	.635*
5	.730*
6	.736*
7	.747*
8	.729*
9	.713*
10	.652*

ค่าความเชื่อมั่น = .7678 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 34 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสุขภาพจิต

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	.438*
2	.448*
3	.474*
4	.591*
5	.578*
6	.496*
7	.492*
8	.492*
9	.495*
10	.625*
11	.589*
12	.602*
13	.508*
14	.451*
15	.606*
16	.562*
17	.562*
18	.566*
19	.378*

ค่าความเชื่อมั่น = .7374

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 35 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	.632*
2	.842*
3	.632*
4	.842*
5	.842*
6	.418*
7	.632*
8	.842*
9	.842*
10	.842*
11	.391*
12	.438*
13	.590*
14	.418*
15	.632*
16	.892*
17	.842*
18	.842*

ค่าความเชื่อมั่น = .7581

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 36 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อพฤติกรรม
การพนันฟุตบอล

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	.802*
2	.715*
3	.730*
4	.802*
5	.802*
6	.658*
7	.569*
8	.625*
9	.706*
10	.692*

ค่าความเชื่อมั่น = .7705

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 37 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการมีแบบอย่างของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่ไม่เล่น
การพนันฟุตบอล

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	.710*
2	.770*
3	.716*
4	.755*
5	.695*
6	.725*
7	.670*
8	.670*
9	.638*
10	.613*

ค่าความเชื่อมั่น = .7682 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 38 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักส้นับสนุน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	.728*
2	.673*
3	.738*
4	.655*
5	.777*
6	.771*
7	.729*
8	.722*
9	.824*
10	.792*
11	.627*
12	.709*
13	.762*
14	.805*
15	.781*

ค่าความเชื่อมั่น = .7674

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 39 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการปฏิบัติทางพุทธศาสนา

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	.651*
2	.681*
3	.607*
4	.563*
5	.563*
6	.364*
7	.446*
8	.777*
9	.727*
10	.696*
11	.733*
12	.733*
13	.617*
14	.591*
15	.553*

ค่าความเชื่อมั่น = .7563

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

สวัสดิ์นักเรียนทุกคน

นักเรียนได้รับการคัดเลือก เป็นตัวแทนของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อศึกษาปัจจัยทางสังคม ลักษณะทางจิต ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านทานการเล่นการพนันฟุตบอล จึงขอให้นักเรียนได้ให้ข้อมูลที่เป็นความจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียนทุกคน และข้อมูลของบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียน โดยการตอบคำถามในแบบสอบถามนี้ ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกตอบอย่างอิสระ ตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ขอให้นักเรียนตอบด้วยความตั้งใจ คำตอบของนักเรียนแต่ละคนย่อมแตกต่างกัน ซึ่งคำตอบเหล่านั้นจะถูกเก็บเป็นความลับ และนำไปรวมกับคำตอบของผู้อื่น ๆ จึงขอให้นักเรียนตอบคำถามทุกข้อ เพราะแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์จะถูกตัดทิ้งทำให้เสียโอกาสและน่าเสียดายเป็นอย่างยิ่ง

ความร่วมมือของนักเรียนในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ จะเป็นผลดีในการช่วยเหลือสังคมโดยส่วนรวม เพื่อที่ใช้เป็นแนวทางแสวงหาทางป้องกันการเล่นการพนันฟุตบอล และผลดีอันย่อมเกิดกับตัวนักเรียนเองและครอบครัวของนักเรียนอีกด้วย

ขอขอบพระคุณโรงเรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะครูอาจารย์ และนักเรียนเป็นอย่างมาก ที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ อย่างดียิ่ง

นายณรินทร์ คำโพธิ์

นิสิตสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ชุดที่ 1
เรื่องทั่วไปของนักเรียนและครอบครัว

คำอธิบาย โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง และเติมคำในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน

1. ขณะนี้นักเรียนกำลังเรียนอยู่ชั้น
 -----ม.4 ----- ม.5 ----- ม.6
2. เพศ
 ----- ชาย ----- หญิง
3. ขณะนี้ฉันมีอายุ ปี
4. ผลการเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมา ฉันได้เกรดเฉลี่ย คือ.....
5. บิดาของฉัน : เรียนจบ ชั้น
 -----น้อยกว่าปริญญาตรี
 -----สูงกว่าปริญญาตรี
6. บิดาของฉัน ขณะนี้
ทำงาน รับราชการ ทำงานรัฐวิสาหกิจ
ทำงาน รับจ้างทั่วไป ทำงาน ค้าขาย
ทำงานบริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไม่ได้ทำงาน
7. มารดาของฉัน : เรียนจบ ชั้น
 -----น้อยกว่าปริญญาตรี
 ----- สูงกว่าปริญญาตรี

8. มารดาของฉัน ขณะนี้
ทำงาน รับราชการ	ทำงานรัฐวิสาหกิจ
ทำงาน รับจ้างทั่วไป	ทำงาน ค้าขาย
ทำงานบริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด	ไม่ได้ทำงาน
9. ครอบครัวของฉันมีรายได้รวมทั้งสิ้น ประมาณ
- ต่ำกว่า 30,000 บาท
- มากกว่า 30,001 บาท ขึ้นไป
10. ในขณะนี้ฉันอาศัยอยู่รวมกันกับ
- บิดา และมารดา และครอบครัว
- ไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว

ชุดที่ 2

พฤติกรรมของนักเรียนในวัยเด็ก

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านประโยคนำต่อไปนี้อย่างละเอียด แล้วพิจารณาว่าข้อความนี้ ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใดแล้วให้ขีด (/) ลงบนเส้นที่มีคำบรรยายจาก **จริงที่สุด** **จริง** **ค่อนข้างจริง** **ค่อนข้างไม่จริง** **ไม่จริง** **ไม่จริงเลย** **เพียงแห่งเดียว** **ต่อข้อ** และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

1. เมื่อตอนเด็กฉันเคยนำเงินเหรียญมาเสี่ยงทายเพื่อพนันกินขนมกัน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

2. เมื่อตอนเด็กฉันเคยเล่นเป่ากบ (เป่าหนังยางวง) เพื่อเอาหนังยางวงกับเพื่อน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

3. เมื่อตอนเด็กฉันเคยเล่นเกมเสี่ยงทายรูปภาพกับเพื่อนเพื่อเอาของรางวัล

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

4. ฉันเคยแข่งขันฟุตบอลเพื่อเอาเงินเดิมพันกับเพื่อน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

5. ฉันเคยเล่นไพ่ โดยได้เสียเป็นเงิน หรือสิ่งของ หรือขนมกัน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

6. ฉันเคยพนันกับเพื่อนเพื่อเอาเงิน ในการเล่นเกมจากตู้เกมไฟฟ้า

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

7. ฉันจะไม่เข้ากลุ่มเพื่อน ที่นิยมเล่นการพนันฟุตบอล

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

8. เมื่อฉันได้ยืนคนในครอบครัวพูดถึงการพนัน ฉันจะเดินหนีไป

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. ฉันจะไม่ยอมอ่านคอลัมภ์ที่ทำนายผลการแข่งขันฟุตบอลในหนังสือพิมพ์อย่างเด็ดขาด

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. ฉันจะไม่รับคำชักชวนที่จะไปดูการถ่ายทอดสดการแข่งขันฟุตบอลกับเพื่อน ๆ

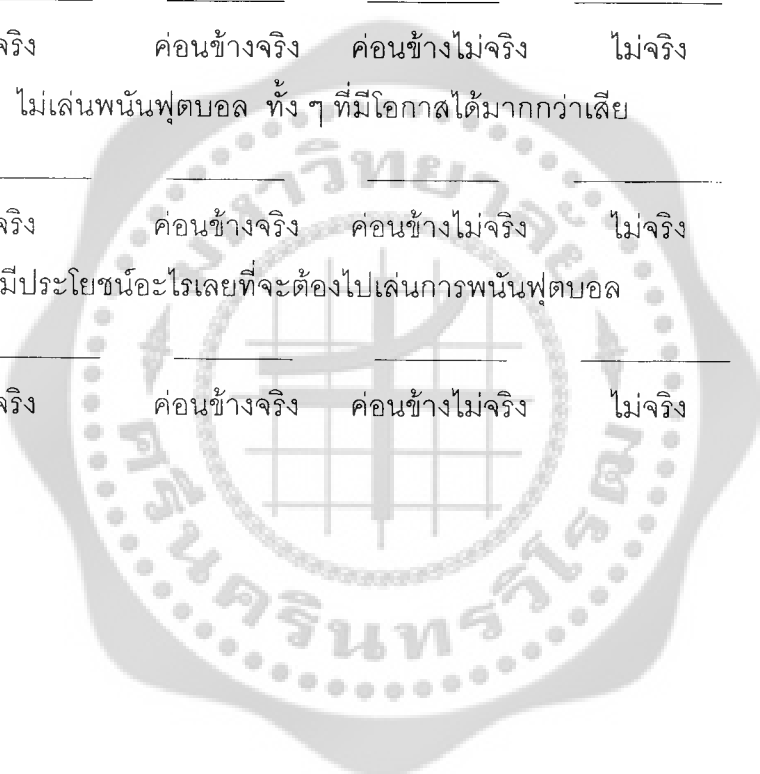
จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

11. ฉันจะตั้งใจ ไม่เล่นพนันฟุตบอล ทั้ง ๆ ที่มีโอกาสได้มากกว่าเสีย

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

12. ฉันคิดว่าไม่มีประโยชน์อะไรเลยที่จะต้องไปเล่นการพนันฟุตบอล

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ชุดที่ 3 นักเรียนกับเพื่อนในโรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านประโยคนำต่อไปนี้ให้เข้าใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความนี้ ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใดแล้วให้ขีด (/) ลงบนเส้นที่มีคำบรรยายจาก **จริงที่สุด** **จริง** **ค่อนข้างจริง** **ค่อนข้างไม่จริง** **ไม่จริง** **ไม่จริงเลย** **เพียงแห่งเดียว** **ต่อข้อ** และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันกล้าตัดสินใจ ที่จะปฏิเสธ ถ้าเพื่อนชักชวนให้ฉันทบหนึการเรียนไปเล่นพนันฟุตบอล

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ฉันไม่กล้าปฏิเสธ ถ้าเพื่อนมาชักชวนให้ไปเป็นเพื่อน เพื่อเล่นพนันฟุตบอล

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. เพื่อนที่ฉันคบด้วย มีบางคนในการเล่นการพนันฟุตบอล

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ฉันจะเลือกคบเพื่อนที่ไม่เล่นการพนันฟุตบอล

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. ฉันไม่กล้าขัดใจเพื่อน แม้เพื่อนชวนให้เล่นการพนันฟุตบอล

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ฉันไม่กล้าปฏิเสธเพื่อน ถ้าเพื่อนขอร้องให้ไปแทงผลการแข่งขันฟุตบอลให้

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. เพื่อน ๆ ในกลุ่มของฉันมีการเล่นการพนันฟุตบอลเป็นประจำ

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. เพื่อนที่จับเลือกคบด้วยมักนำเงินที่พ่อแม่ให้มา ไปเล่นการพนันฟุตบอล

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. ฉันจะปฏิเสธ ถ้าเพื่อนชักชวนให้ทดลองเล่นสิ่งทีสงสัยว่าเป็นการเล่นการพนัน

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. ฉันจะปฏิเสธถ้าเพื่อนชักชวนให้ทดลองเล่นการพนันฟุตบอลในเวลาที่ฉันต้องการเงินใช้

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

11. ฉันจะหาทางหลีกเลี่ยงเพื่อนสนิท ที่ชักชวนให้ฉันเล่นการพนันฟุตบอล

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

12. ฉันจะคอยเตือนเพื่อนของฉันเสมอว่าไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับการเล่นฟุตบอล

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

13. ฉันไม่ยอมเชื่อเพื่อน เมื่อเพื่อนชักจูงให้เห็นประโยชน์ของการเล่นพนันฟุตบอล

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

14. ฉันจะไม่ยอมทำตามเพื่อน เมื่อเพื่อนชักชวนให้ฉันพนันกันเล่นฟุตบอลในโรงเรียน

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

15. ฉันจะชักชวนเพื่อนให้อ่านหนังสือที่ชี้ให้เห็นถึงอันตรายจากการเล่นพนันฟุตบอล

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ชุดที่ 4
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเล่นการพนัน
ฟุตบอล

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านประโยคนำต่อไป่นี้ให้เข้าใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความนี้ ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใดแล้วให้ขีด (/) ลงบนเส้นที่มีคำบรรยายจาก **จริงที่สุด** **จริง** **ค่อนข้างจริง** **ค่อนข้างไม่จริง** **ไม่จริง** **ไม่จริงเลย** **เพียงแห่งเดียว** **ต่อข้อ** และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันเชื่อว่าฉันสามารถข่มใจไม่เล่นการพนันฟุตบอล ทั้ง ๆ ที่รู้ว่ามีโอกาสได้มากกว่าเสีย

เห็นด้วย	เห็นด้วย	ค่อนข้าง	ค่อนข้าง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
อย่างยิ่ง		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย		อย่างยิ่ง

2. ฉันไม่สนใจที่จะอ่านคอลัมภ์ในหนังสือพิมพ์ ที่ทำนายผลการแข่งขันฟุตบอล

เห็นด้วย	เห็นด้วย	ค่อนข้าง	ค่อนข้าง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
อย่างยิ่ง		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย		อย่างยิ่ง

3. ฉันไม่ชอบที่จะรับฟัง เมื่อมีการพูดคุยกันเกี่ยวกับการเล่นพนันฟุตบอล

เห็นด้วย	เห็นด้วย	ค่อนข้าง	ค่อนข้าง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
อย่างยิ่ง		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย		อย่างยิ่ง

4. ฉันภูมิใจที่คนในครอบครัวของฉันไม่เล่นการพนันฟุตบอล

เห็นด้วย	เห็นด้วย	ค่อนข้าง	ค่อนข้าง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
อย่างยิ่ง		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย		อย่างยิ่ง

5. ฉันคิดว่า การเล่นพนันฟุตบอลเป็นอบายมุขอย่างหนึ่ง

เห็นด้วย	เห็นด้วย	ค่อนข้าง	ค่อนข้าง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
อย่างยิ่ง		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย		อย่างยิ่ง

6. ฉันไม่ยินดีที่จะเข้าไปสนทนากับกลุ่มเพื่อนๆ ที่คุยกันเรื่องการเล่นการพนันฟุตบอล

เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ค่อนข้าง ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
-----------------------	----------	----------------------	-------------------------	-------------	--------------------------

7. ฉันแน่ใจว่า การเล่นพนันฟุตบอลให้ผลเสียมากกว่าผลดี

เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ค่อนข้าง ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
-----------------------	----------	----------------------	-------------------------	-------------	--------------------------

8. ฉันเชื่อว่า การใช้เวลาวางไปทำกิจกรรมอื่นดีกว่าไปเล่นการพนันฟุตบอล

เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ค่อนข้าง ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
-----------------------	----------	----------------------	-------------------------	-------------	--------------------------

9. ฉันไม่พอใจ เมื่อมีเพื่อนมาชวนไปเล่นการพนันฟุตบอล

เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ค่อนข้าง ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
-----------------------	----------	----------------------	-------------------------	-------------	--------------------------

10. ฉันไม่สบายใจเลย ที่เพื่อนนักเรียนพากันเล่นพนันฟุตบอลในโรงเรียน

เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ค่อนข้าง ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
-----------------------	----------	----------------------	-------------------------	-------------	--------------------------

ชุดที่ 5

ความรู้สึกและอารมณ์ของนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านประโยคนำต่อไปนี้อย่างละเอียด แล้วพิจารณาว่าข้อความนี้ ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใดแล้วให้ขีด (/) ลงบนเส้นที่มีคำบรรยายจาก จริงที่สุด
จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียงแห่งเดียว ต่อข้อ และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันรู้สึกว่าคุณเป็นคนที่ยิ้มแย้มง่าย

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ฉันรู้สึกว่าตนเองสนใจอะไรได้ไม่นาน

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. เวลาทำงานถ้าใครมาส่งเสียงดังข้าง ๆ ฉันจะทำงานต่อไปไม่ได้

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ฉันมีเรื่องให้กลุ่มใจอยู่เสมอ

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. ฉันรู้สึกลำบากใจถ้าต้องตัดสินใจทำอะไรสักอย่างด้วยตนเอง

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ถ้ามีคนมาขัดใจหรือยั่วเพียงเล็กน้อย ฉันจะโกรธเอาง่าย ๆ

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ฉันรู้สึกกังวลว่า พ่อแม่อาจจะไม่รักฉัน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

8. เมื่อครูถามคำถามในห้องเรียน ถึงฉันตอบได้ ฉันก็ไม่กล้าตอบ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

9. ฉันรู้สึกกลัวโดยไม่รู้ว่าจะกลัวอะไรอยู่บ่อย ๆ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

10. ฉันรู้สึกว่าฉันบังคับตนเองไม่ค่อยได้

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

11. ฉันรู้สึกว่าตนเองเป็นคนที่ตกใจง่าย

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

12. เวลาดีใจฉันรู้สึกดีใจมาก และเวลาเสียใจก็รู้สึกเสียใจมาก

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

13. ฉันไม่กล้าพูดคุยกับคนที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

14. ฉันไม่ชอบพูดเล่นเลย

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

15. บางครั้งฉันรู้สึกว่าตัวเองจะทำอะไรผิดอยู่เสมอ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

16. ฉันรู้สึกหวาดกลัวอยู่เสมอว่า พ่อ แม่ ครูจะลงโทษ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

17. บางครั้งฉันรู้สึกว่าคุณเองเป็นคนไม่ดีเลย

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

18. เมื่อเข้านอนตอนกลางคืน ฉันมักนอนไม่หลับ เพราะคิดอะไรต่าง ๆ นานา

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

19. บางเวลา ฉันรู้สึกว่าคุณอึดอัดอยากตะโกนออกดัง ๆ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

20. ฉันรู้สึกว่าคุณเพื่อน ๆ ไม่มีใครอยากจะทำเล่นกับฉัน เพราะฉันเล่นผิดกติกาบ่อย ๆ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

ชุดที่ 6

ความคาดหวังในอนาคตของนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านประโยคนำต่อไป่นี้ให้เข้าใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความนี้ ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใดแล้วให้ขีด (/) ลงบนเส้นที่มีคำบรรยายจาก **จริงที่สุด** **จริง** **ค่อนข้างจริง** **ค่อนข้างไม่จริง** **ไม่จริง** **ไม่จริงเลย** **เพียงแห่งเดียว** **ต่อข้อ** และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันรีบทำการบ้านให้เสร็จเรียบร้อย ก่อนไปเที่ยวเสมอ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

2. ถ้าฉันอยากได้สิ่งใด และต้องรอคอย ฉันจะหมดความอดทนหรือทนไม่ได้

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

3. ฉันจะจัดตารางสอน หรือเตรียมกระเป๋าหนังสือที่ต้องนำไปโรงเรียน ให้เสร็จก่อนในตอนเย็น เพื่อจะได้ไม่เสียเวลาในตอนเช้าวันรุ่งขึ้น

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

4. ฉันจะไม่รับประทานขนมที่ฉันชอบให้หมดในครั้งเดียว นอกจากว่า ขนมนั้นจะเสียถ้าเก็บไว้นาน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

5. เมื่อเวลาใกล้สอบฉันจะขยันมาเรียนเป็นพิเศษ เพื่อจะได้เข้าใจบทเรียนที่ครูสอนและจะได้สอบได้คะแนนดี

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

6. เมื่อฉันขี้เกียจ ฉันจะไม่แปร่งฟันในตอนเช้า

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

7. จะลืมทำการบ้านอยู่เสมอ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

8. เมื่อฉันได้ขนมที่ฉันชอบ ฉันทนไม่ไหวที่จะต้องเก็บไว้กินที่ละน้อย

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

9. ฉันชอบหุ้มปกหนังสือทุกเล่ม เพื่อให้หนังสือไม่เก๋าง่าย

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

10. ฉันทนไม่ไหวที่จะเก็บขนมอร่อย ๆ ไว้กินพรุ่งนี้

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

11. ฉันชอบขีดเขียนลงบนหนังสือเรียนจนสกปรก

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

12. ฉันอยากเรียนหนังสือมาก ๆ เพื่อที่โตขึ้นมาจะได้ทำงานดี ๆ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

13. เมื่อมีคนขัดใจฉัน ฉันมักจะฉวยสิ่งของใกล้มือขว้างปา หรือทำลายเสมอ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

14. แม้ร่างกายจะสกปรก ฉันก็จะไม่อาบน้ำ ถ้ามีความรู้สึกไม่อยากอาบน้ำ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

15. ฉันจะไม่ใช้เงินจนหมด เพราะเกรงว่าพรุ่งนี้จะไม่มีความเงินใช้

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

16. เมื่อฉันได้รับเงิน เพื่อที่จะใช้จ่ายตลอดอาทิตย์ หรือตลอดเดือน แต่ถ้าฉันเห็นของที่สวยงามได้มากและราคาแพง ฉันจะซื้อและยอมอดหลังจากนั้น

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

17. ฉันไม่ขัดใจเพื่อน เพื่อที่จะได้มีเพื่อนมาก ๆ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

18. เมื่อมีคนนำขนมมาให้ที่บ้าน ฉันมักจะหยิบชิมก่อนเสมอ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

ชุดที่ 7
บุคคลที่นักเรียนชื่นชอบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านประโยคนำต่อไปนี้ให้เข้าใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความนี้ ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใดแล้วให้ขีด (/) ลงบนเส้นที่มีคำบรรยายจาก **จริงที่สุด** **จริง** **ค่อนข้างจริง** **ค่อนข้างไม่จริง** **ไม่จริง** **ไม่จริงเลย** **เพียงแห่งเดียว** **ต่อข้อ** และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันเห็นพ่อเล่นพนันฟุตบอลเป็นประจำ

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ฉันรู้สึกภูมิใจที่พ่อของฉันไม่เล่นพนันฟุตบอลเลย

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ถ้าจำเป็นฉันจะช่วยคนในครอบครัวของฉันรับแท่งผลฟุตบอล

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ฉันรู้สึกภูมิใจที่ไม่มีใครในครอบครัวของฉันเล่นการพนันฟุตบอลเลย

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. ฉันมี พี่น้องที่ชอบเล่นการพนันฟุตบอลอยู่เสมอ

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ฉันเห็นพ่อ หรือ แม่เสียพนันฟุตบอลเสมอ

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. เพื่อนส่วนมากในโรงเรียนของฉัน มักเล่นการพนันฟุตบอล

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ครูของฉันมักจะเล่าว่า ท่านไม่เล่นการพนันฟุตบอลเป็นอันตราย แม้ว่าจะมีโอกาสได้มากกว่าเสีย

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. ครูของฉันมักชื่นชมผู้ใหญ่ที่ไม่ยอมตกเป็นทาสของการพนันฟุตบอล ให้นักเรียนฟังเสมอ

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. เพื่อนในกลุ่มเดียวกับฉัน มักเป็นคนที่ไม่เคยเล่นการพนันฟุตบอลเลย

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ชุดที่ 8

ที่พึ่งนอกบ้านของนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านประโยคนำต่อไปนี้อย่างละเอียด แล้วพิจารณาว่าข้อความนี้ ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใดแล้วให้ขีด (/) ลงบนเส้นที่มีคำบรรยายจาก **จริงที่สุด** **จริง** **ค่อนข้างจริง** **ค่อนข้างไม่จริง** **ไม่จริง** **ไม่จริงเลย** **เพียงแห่งเดียว** **ต่อข้อ** และ **โปรดตอบ** ให้ครบทุกข้อ

1. ฉันชอบไปกับคนอื่น ในสถานที่ที่มีการถ่ายทอดสดการแข่งขันฟุตบอลอยู่เป็นประจำ

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. เคยมีคนมาแนะนำให้ฉันเล่นพนันฟุตบอล เพื่อที่จะได้มีเงินใช้

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ฉันรู้จักสถานที่รับแทงพนันฟุตบอล ในชุมชนที่ฉันอาศัยเป็นอย่างดี

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ในละแวกบ้านของฉัน มีสถานที่รับแทงผลพนันฟุตบอลน้อย

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. พ่อแม่ของฉันคอยสอดส่อง ห้ามปราม ฉันไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับการเล่นพนันฟุตบอล

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. เคยมีคนมา คะยั้นคะยอให้ฉันทดลองเล่นพนันฟุตบอล

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ฉันไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรมต่อต้านการเล่นการพนัน ที่โรงเรียนจัดขึ้น

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ในละแวกบ้านของฉัน มีคนหารายได้โดยการเปิดรับการเล่นพนันฟุตบอล

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. ฉันสามารถจะเล่นพนันฟุตบอลได้อย่างสะดวก ง่ายดาย ในโรงเรียนของฉัน

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. มีคนมาติดต่อให้ฉันเดินโปยรับแทงพนันฟุตบอลเพื่อเป็นรายได้พิเศษ

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ชุดที่ 9

การปฏิบัติทางศาสนาของนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านประโยคนำต่อไปนี้ให้เข้าใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความนี้ ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใดแล้วให้ขีด (/) ลงบนเส้นที่มีคำบรรยายจาก จริงที่สุด
จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียงแห่งเดียว ต่อข้อ และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันเชื่อว่าการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าจะทำให้ฉันมีความสุขอย่างแท้จริง

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

2. ฉันเชื่อว่าบุญกุศลเป็นสิ่งที่ฉันสามารถนำติดตัวไปได้ทุกภพทุกชาติ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

3. ฉันเชื่อว่าสวรรค์และภพภูมิต่าง ๆ เป็นเรื่องงมงาย

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

4. ฉันเป็นคนดีได้โดยไม่ต้องสนใจคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

5. การพัฒนาตนเองเพื่อเข้านิพพาน เป็นสิ่งที่เกินความพยายามของมนุษย์

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

6. ฉันซาบซึ้งในความเมตตาของพระพุทธเจ้าต่อมวลมนุษย์

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

7. ฉันพร้อมที่จะพูดปด ถ้าคำพูดนั้นจะช่วยให้ฉันได้รับประโยชน์

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

8. ฉันเห็นว่าการสวมมงกุฎให้พระก่อนนอน เป็นการกระทำที่ไร้สาระ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

9. คงต้องรอให้ฉันร่ำรวยกว่านี้ก่อน ฉันจึงจะทำบุญให้ทานแก่ผู้อื่น

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

10. ฉันเล่นการพนันและดื่มสุรา โดยที่ไม่สนใจว่าจะผิดศีลธรรมหรือไม่

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

11. ฉันไม่คิดว่าการทำสมาธิจะให้ประโยชน์อะไรแก่ฉันได้

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

12. การแอบหยิบสิ่งของราคาเพียงเล็กน้อยจากร้านค้า ไม่น่าจะเป็นความผิด เพราะเจ้าของร้านได้กำไรจากสินค้าอื่น ๆ มากอยู่แล้ว

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

13. ฉันจะอาฆาตเคียดแค้นคนที่จะทำให้ฉันเจ็บช้ำน้ำใจ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

14. การเล่นพนันฟุตบอลเป็นเกมกีฬาที่น่าตื่นเต้น

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

15. ฉันจะคำนึงถึงเรื่องบาปบุญก่อนตัดสินใจกระทำการใดสิ่งหนึ่งเสมอ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

ชุดที่ 10
นักเรียนกับพ่อ แม่ และผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านประโยคนำต่อไปนี้อย่างเข้าใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความนี้ ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใดแล้วให้ขีด (/) ลงบนเส้นที่มีคำบรรยายจาก **จริงที่สุด** **จริง** **ค่อนข้างจริง** **ค่อนข้างไม่จริง** **ไม่จริง** **ไม่จริงเลย** **เพียงแห่งเดียว** **ต่อข้อ** และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

1.แม่แสดงให้ฉันรู้ว่าท่านรักฉันมาก

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

2.แม่ไม่เคยสนใจในทุกข์สุขของฉันเลย

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

3.แม่แสดงให้ฉันรู้ว่าท่านมีความภูมิใจที่มีลูกอย่างฉัน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

4.แม่ไม่ชอบที่จะให้ฉันขอคำปรึกษาหรือขอคำแนะนำจากท่าน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

5.แม่สามารถช่วยฉันให้หายกลัวและคลายทุกข์ได้

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

6.แม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของฉัน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

7.แม่ทำตัวห่างเหินจากฉัน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

8. ถ้าแม่อยู่บ้าน จะทำให้ฉันหายเหงาและไม่หว่าเหว่

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

9. แม่เป็นที่ปรึกษาที่ดีของฉัน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

10. แม่อบรมสั่งสอนเพื่อต้องการให้ฉันเป็นคนดี

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

11. แม่ให้เวลาแก่ฉันน้อยเกินไป

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

12. แม่มักอารมณ์เสีย เมื่อฉันเข้าใกล้ท่าน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

13. แม่จะให้กำลังใจเมื่อฉันต้องทำในสิ่งที่ยากและลำบาก

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

14. แม่ช่วยเหลือดูแลฉันอย่างเต็มที่

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

15. แม่รักและหวังดีต่อฉัน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นายนรินทร์ คำโพธิ์
เกิดวันที่	21 กรกฎาคม 2501
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงใหม่
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	12 ประวิทย์และเพื่อน 4 ถนนอุดมสุข แขวงบางจาก เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร 10260
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักบริหารการศึกษา 8 (ผู้อำนวยการกองการศึกษา)
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	เทศบาลตำบลบางเสาธง 213 ถนนเทพารักษ์ อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2520	จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย
พ.ศ. 2527	จบปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2550	จบปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ